

Եվրասիական տնտեսական
միության մասին
պայմանագրի

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

**Երրորդ երկրների նկատմամբ հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման
(հակադեմփինգային) եւ փոխհատուցման միջոցների կիրառման մասին**

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակվել է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի (այսուհետ՝ Պայմանագիր) 48-րդ եւ 49-րդ հոդվածներին համապատասխան եւ դրանով սահմանվում է Միությունում ապրանքներ արտադրողների տնտեսական շահերի պաշտպանության նպատակով երրորդ երկրների նկատմամբ հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման եւ փոխհատուցման միջոցների կիրառումը:

2. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետեւյալ իմաստը՝

«նույնանման ապրանք»՝ ապրանք, որն ամբողջությամբ նույնական է այն ապրանքի հետ, որն ուսումնասիրության (կրկնակի ուսումնասիրության) առարկա է կամ կարող է դառնալ ուսումնասիրության առարկա, կամ այդպիսի ապրանքի բացակայության դեպքում՝ այլ ապրանք, որն իր հատկանիշներով մոտ է այն ապրանքի հատկանիշներին, որն ուսումնասիրության առարկա է կամ կարող է դառնալ ուսումնասիրության առարկա.

«հակազնագցման (հակադեմփինգային) միջոց»՝ գնագոյ ներմուծմանը հակազդելու միջոց, որը կիրառվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ՝ հակազնագցման տուրք, այդ թվում՝ նախնական հակազնագցման տուրք սահմանելու կամ արտահանողի կողմից ընդունված կամավոր գնային պարտավորությունները հաստատելու միջոցով.

«հակազնագցման տուրք»՝ տուրք, որը կիրառվում է հակազնագցման միջոցի սահմանման դեպքում եւ որը գանձվում է անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից՝ ներմուծման մաքսատուրքից անկախ.

«գնագցման չափ»՝ ապրանքի սովորական արժեքի եւ այդ ապրանքի արտահանման գնի՝ տոկոսներով արտահայտված հարաբերակցությունը՝ առանց այդ ապրանքի արտահանման գնի, կամ ապրանքի սովորական արժեքի եւ դրա արտահանման գնի՝ բացարձակ ցուցանիշներով արտահայտված տարբերությունը.

«ներմուծման քվոտա»՝ Միության մաքսային տարածք ապրանքի ներմուծման սահմանափակում՝ վերջինիս քանակի եւ (կամ) արժեքի առումով.

«փոխհատուցման միջոց»՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վրա՝ արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիաների (յրավճարների) ունեցած ազդեցությունը չեզոքացնելու միջոց, որը կիրառվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ՝ փոխհատուցման տուրք (այդ թվում՝ նախնական փոխհատուցման տուրք) սահմանելու կամ սուբսիդավորող երրորդ երկրի լիազոր մարմնի կամ արտահանողի կողմից ընդունված կամավոր պարտավորությունները հաստատելու միջոցով.

«փոխհատուցման տուրք»՝ տուրք, որը կիրառվում է փոխհատուցման միջոց սահմանելու դեպքում եւ գանձվում է անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից՝ ներմուծման մաքսատուրքից անկախ.

«անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնաս»՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վիճակի՝ ապացույցներով

հաստատված վատթարացում, որը, մասնավորապես, կարող է արտահայտվել անդամ պետություններում նույնանման ապրանքի արտադրության ծավալի եւ անդամ պետությունների շուկայում դրա իրացման ծավալի կրճատմամբ, այդ ապրանքի արտադրության եկամտաբերության նվազեցմամբ, ինչպես նաեւ անդամ պետությունների տնտեսության տվյալ ճյուղում ապրանքային պաշարների, զբաղվածության, աշխատավարձի մակարդակի եւ անդամ պետությունների տնտեսության տվյալ ճյուղում ներդրումների կատարման մակարդակի վրա ունեցած բացասական ազդեցությամբ.

«ուղղակիորեն մրցակցող ապրանք»՝ ապրանք, որը համադրելի է այն ապրանքի հետ, որն ուսումնասիրության (կրկնակի ուսումնասիրության) առարկա է կամ կարող է դառնալ ուսումնասիրության առարկա՝ իր նշանակությամբ, կիրառմամբ, որակական եւ տեխնիկական հատկանիշներով, նաեւ՝ այլ հիմնական հատկություններով այնպես, որ գնորդն սպառման ընթացքում փոխարինում է կամ պատրաստ է դրանով փոխարինել այն ապրանքը, որը ուսումնասիրության (կրկնակի ուսումնասիրության) առարկա է կամ կարող է դառնալ ուսումնասիրության առարկա.

«առետրի բնականոն ընթացք»՝ արտահանող երրորդ երկրի շուկայում նույնանման ապրանքի առքուվաճառքը՝ վերջինիս ինքնարժեքի կշռված միջինից ոչ ցածր այնպիսի գնով, որը սահմանվում է արտադրության ծախքերի կշռված միջինի եւ առետրային, վարչական ու ընդհանուր ծախքերի կշռված միջինի հիման վրա.

«վճարողներ»՝ Եվրասիական տնտեսական միության Մաքսային օրենսգրքին համապատասխան որոշված անձինք.

«նախնական հակագնագցման տուրք»՝ տուրք, որը կիրառելի է Միության մաքսային տարածք այնպիսի ապրանք ներմուծելիս, որի մասով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից ուսումնասիրությունն իրականացնելու ընթացքում կազմվել է նախնական եզրակացություն՝ գնագցող

ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի, վնաս հասցնելու վտանգի առկայության կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման մասին.

«նախնական փոխհատուցման տուրք»՝ տուրք, որը կիրառելի է Միության մաքսային տարածք այնպիսի ապրանք ներմուծելիս, որի մասով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից ուսումնասիրությունն իրականացնելու ընթացքում կազմվել է նախնական եզրակացություն՝ սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի, վնաս հասցնելու վտանգի առկայության կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման մասին.

«նախնական հատուկ տուրք»՝ տուրք, որը կիրառելի է Միության մաքսային տարածք այնպիսի ապրանք ներմուծելիս, որի մասով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից ուսումնասիրությունն անցկացնելու ընթացքում կազմվել է նախնական եզրակացություն ներմուծման այն ավելացած ծավալի առկայության մասին, որը լուրջ վնաս է հասցրել կամ սպառնում է այդպիսի վնաս հասցնել անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին.

«նախորդող ժամանակահատված»՝ ուսումնասիրություն անցկացնելու մասին դիմումը ներկայացնելու օրվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարի, որի համար առկա են անհրաժեշտ վիճակագրական տվյալներ.

«փոխկապակցված անձինք»՝ անձինք, որոնք համապատասխանում են հետեւյալ չափորոշիչներից մեկին կամ մի քանիսին՝

այս անձանցից յուրաքանչյուրը հանդիսանում է մյուս անձի մասնակցությամբ ստեղծված կազմակերպության աշխատակիցը կամ ղեկավարը.

անձինք հանդիսանում են աշխատանքային գործընկերներ, այսինքն՝ կապված են միմյանց հետ պայմանագրային հարաբերություններով, գործում են

եկամուտ ստանալու նպատակով եւ համատեղ են կրում համատեղ գործունեության իրականացման հետ կապված ծախսերն ու կորուստները.

անձինք հանդիսանում են մեկ կազմակերպության գործատուներ եւ աշխատողներ.

անձանցից որեւէ մեկն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տիրապետում, վերահսկում է երկու անձանց քվեարկող բաժնետոմսերի կամ մասնաբաժինների 5 եւ ավելի տոկոսը կամ հանդիսանում է դրանց անվանատերը.

անձանցից մեկն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն վերահսկում է մյուս անձին.

երկու անձինք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն վերահսկվում են երրորդ անձի կողմից.

երկու անձինք միասին ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն վերահսկում են երրորդ անձին.

անձինք գտնվում են ամուսնական հարաբերությունների մեջ, հանդիսանում են արյունակիցներ կամ մերձավորներ, որդեգրող եւ որդեգրված, ինչպես նաեւ՝ խնամակալ եւ խնամարկյալ:

Ընդ որում, ուղղակի վերահսկողություն ասելով ենթադրվում է իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձի՝ իրավաբանական անձի կողմից ընդունվող որոշումները ներքոնշյալ գործողություններից մեկի կամ մի քանիսի իրականացման միջոցով սահմանելու հնարավորությունը,

վերջինիս գործադիր մարմնի գործառույթների իրականացում.

իրավաբանական անձի ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման պայմանները սահմանելու իրավունքի ձեռքբերում.

իրավաբանական անձի կանոնադրական (պահուստային) կապիտալը (ֆոնդը) կազմող բաժնետոմսերով (բաժնեմասերով) ապահովվող ձայների ընդհանուր թվի 5-ից ավելի տոկոսի տնօրինում:

Անուղղակի վերահսկողություն ասելով ենթադրվում է իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձի՝ իրավաբանական անձի կողմից ընդունվող որոշումները սահմանելու հնարավորությունը՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի միջոցով կամ մի քանի իրավաբանական անձանց միջոցով, որոնց միջեւ առկա է ուղղակի վերահսկողություն.

«անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնաս»՝ անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի արտադրության հետ կապված իրավիճակի՝ ապացույցներով հաստատված ընդհանուր վատթարացում, որն արտահայտվում է, որպես կանոն, նախորդող ժամանակահատվածում անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի արտադրական, առետրային եւ ֆինանսական դրության էական վատթարացմամբ.

«հատուկ պաշտպանական միջոց»՝ Միության մաքսային տարածք ներմուծման ավելացած ծավալը սահմանափակելու միջոց, որը կիրառվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ՝ ներմուծման քվոտա, հատուկ քվոտա կամ հատուկ տուրք, այդ թվում՝ նախնական հատուկ տուրք սահմանելու միջոցով.

«հատուկ քվոտա»՝ Միության մաքսային տարածք ապրանքի ներմուծման որոշակի ծավալի սահմանում, որի շրջանակներում ապրանքը մատակարարվում է Միության մաքսային տարածք առանց հատուկ տուրքի վճարման, իսկ այն գերազանցելու դեպքում՝ հատուկ տուրքի վճարմամբ.

«հատուկ տուրք»՝ տուրք, որը կիրառվում է հատուկ պաշտպանական միջոց սահմանելու դեպքում եւ գանձվում է անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից՝ ներմուծման մաքսատուրքից անկախ.

«սուբսիդավորվող ներմուծում»՝ ապրանքի ներմուծում Միության մաքսային տարածք, որի արտադրության, արտահանման կամ տրանսպորտային փոխադրման համար օգտագործվել է արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիա.

«երրորդ երկրներ»՝ Պայմանագրի մասնակից չհանդիսացող պետություններ եւ (կամ) երկրների միություն, ինչպես նաեւ այն տարածքը, որն ընդգրկված է Հանձնաժողովի կողմից հաստատվող Աշխարհի երկրների դասակարգչի մեջ.

«սուբսիդավորող մարմին»՝ արտահանող երրորդ երկրի պետական մարմին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին կամ անձ, որը գործում է համապատասխան պետական մարմնի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի հանձնարարությամբ, կամ որը լիազորված է համապատասխան պետական մարմնի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից՝ իրավական ակտին համապատասխան կամ ելնելով փաստացի հանգամանքներից».

«անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգ»՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու՝ ապացույցներով հաստատված անխուսափելիությունը.

«անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին լուրջ վնաս հասցնելու վտանգ»՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին լուրջ վնաս հասցնելու՝ ապացույցներով հաստատված անխուսափելիությունը.

«արտահանման գին»՝ գին, որը վճարվել է կամ պետք է վճարվի ապրանքը Միության մաքսային տարածք ներմուծելու դեպքում:

II. Ուսումնասիրություն

1. Ուսումնասիրության իրականացման նպատակները

3. Ապրանքի ներմուծման դեպքում հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոց սահմանելուն նախորդում է ուսումնասիրություն, որի նպատակն է հաստատել հետեւյալը՝

Միության մաքսային տարածք ներմուծման ավելացած ծավալի եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը.

Միության մաքսային տարածք գնագող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումը:

2. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը

4. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը գործում է Միության իրավունքը կազմող միջազգային պայմանագրերով եւ ակտերով իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակներում:

5. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրության արդյունքների հիման վրա Հանձնաժողով է ներկայացնում հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու կամ դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու կամ հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոցը վերանայելու կամ չեղյալ հայտարարելու նպատակահարմարության մասին առաջարկություններ պարունակող զեկույց՝ դրան կցելով Հանձնաժողովի համապատասխան որոշման նախագիծը:

6. Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոցի վերանայմամբ նախատեսվում է դրա փոփոխությունը, չեղյալ հայտարարումը կամ ազատականացումը՝ կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներին համապատասխան:

7. Սույն Արձանագրության 15–22–րդ, 78–89–րդ, 143–153–րդ կետերով նախատեսված դեպքերում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, նախքան ուսումնասիրության ավարտը, Հանձնաժողով է ներկայացնում նախնական հատուկ պաշտպանական, նախնական հակազնագցման կամ նախնական փոխհատուցման միջոց սահմանելու եւ կիրառելու նպատակահարմարության մասին առաջարկություններ պարունակող զեկույց՝ դրան կցելով Հանձնաժողովի համապատասխան որոշման նախագիծը:

8. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն ապացույցների եւ տեղեկությունների տրամադրումը, ինչպես նաեւ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հետ նամակագրությունն իրականացվում են ռուսերենով, իսկ օտար լեզվով կազմված փաստաթղթերի բնօրինակներին պետք է կցված լինի դրանց ռուսերեն թարգմանությունը (այդ թարգմանության հաստատմամբ):

III. Հատուկ պաշտպանական միջոցներ

1. Հատուկ պաշտպանական միջոցի կիրառման ընդհանուր սկզբունքները

9. Հատուկ պաշտպանական միջոցը կիրառվում է արտահանող երրորդ երկրից Միության մաքսային տարածք ներմուծվող ապրանքի նկատմամբ՝ անկախ վերջինիս ծագման երկրից, բացառությամբ՝

1) այն ապրանքի, որը ծագում է Միության սակագնային առանձնաշնորհումների համակարգից օգտվող զարգացող կամ առավել թույլ զարգացած երկրից, եթե այդպիսի երկրից ծագող տվյալ ապրանքի ներմուծման մասնաբաժինը չի գերազանցում Միության մաքսային տարածք այդ ապրանքի

ներմուծման ամբողջ ծավալի 3 տոկոսը՝ պայմանով, որ զարգացող եւ առավել թույլ զարգացած այն երրորդ երկրներից տվյալ ապրանքի ներմուծման ընդհանուր մասնաբաժինը, որոնցից յուրաքանչյուրի մասնաբաժինը կազմում է Միության մաքսային տարածք այդ ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 3 տոկոսից ոչ ավելին, չի գերազանցում Միության մաքսային տարածք տվյալ ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 9 տոկոսը.

2) այն ապրանքի, որը ծագում է Անկախ Պետությունների Համագործակցության մասնակից, «Ազատ առետրի գոտու մասին» 2011 թվականի հոկտեմբերի 18-ի պայմանագրի կողմ հանդիսացող պետությունից՝ նշված պայմանագրի 8-րդ հոդվածով սահմանված պայմանները կատարելու դեպքում:

10. Հանձնաժողովը զարգացող կամ առավել թույլ զարգացած երրորդ երկրից ծագող եւ սույն Արձանագրության 9-րդ կետին համապատասխան հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության շրջանակից բացառված ապրանքի նկատմամբ հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու վերաբերյալ որոշում է կայացնում այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 31-րդ, 33-րդ կամ 34-րդ կետերին համապատասխան ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից իրականացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքում հաստատվել է, որ այդ զարգացող կամ առավել թույլ զարգացած երրորդ երկրից ապրանքի ներմուծման մասնաբաժինը գերազանցում է սույն Արձանագրության 9-րդ կետով սահմանված ցուցանիշները:

11. Հանձնաժողովը Անկախ Պետությունների Համագործակցության մասնակից, «Ազատ առետրի գոտու մասին» 2011 թվականի հոկտեմբերի 18-ի պայմանագրի կողմ հանդիսացող պետությունից ծագող, սույն Արձանագրության 9-րդ կետին համապատասխան հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության շրջանակից բացառված ապրանքի նկատմամբ հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու վերաբերյալ որոշում է կայացնում այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 31-րդ, 33-րդ կամ 34-րդ կետերին համապատասխան

ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից իրականացված կրկնակի ուսումնասիրություն արդյունքում հաստատվել է, որ նշված պայմանագրի 8-րդ հոդվածում նշված պայմաններն այլևս չեն պահպանվում:

2. Ներմուծման ավելացած ծավալի հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը որոշելը

12. Միության մաքսային տարածք ներմուծման ավելացած ծավալի հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը որոշելու նպատակով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրության ընթացքում գնահատում է այն օբյեկտիվ գործոնները, որոնք կարող են արտահայտված լինել քանակական ցուցանիշներով եւ որոնք ազդեցություն են թողնում անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի տնտեսական վիճակի վրա, այդ թվում՝

1) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման աճի՝ բացարձակ ցուցանիշներով եւ հարաբերական ցուցանիշներով արտահայտված տեմպերը եւ ծավալը՝ անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի արտադրության կամ սպառման ընդհանուր ծավալի հետ համեմատած.

2) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ներմուծվող ապրանքի մասնաբաժինը՝ անդամ պետությունների շուկայում տվյալ ապրանքի եւ նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի վաճառքի ընդհանուր ծավալի մեջ.

3) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ներմուծվող ապրանքի գների մակարդակը՝ անդամ պետություններում արտադրվող նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի գների մակարդակի հետ համեմատությամբ.

4) անդամ պետություններում արտադրվող նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի՝ անդամ պետությունների շուկայում վաճառքի ծավալի փոփոխությունը.

5) նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի արտադրության ծավալի, արտադրողականության, արտադրական կարողությունների օգտագործման, շահույթների եւ վնասների չափի, ինչպես նաեւ զբաղվածության մակարդակի փոփոխությունը անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղում:

13. Ներմուծման ավելացած ծավալի հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասը կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը որոշվում է գործին առնչվող եւ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ունեցած բոլոր ապացույցների եւ տվյալների վերլուծության արդյունքների հիման վրա:

14. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ներմուծման ավելացած ծավալից բացի՝ վերլուծում է այնպիսի հայտնի գործոններ, որոնց հետեւանքով միեւնույն ժամանակահատվածում անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցվում է լուրջ վնաս կամ առաջանում է այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգ: Տվյալ վնասը չպետք է համարվի Միության մաքսային տարածք ներմուծման ավելացած ծավալի հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնաս կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգ:

3. Նախնական հատուկ տուրք սահմանելը

15. Ծայրահեղ դեպքերում, երբ հատուկ պաշտպանական միջոցի կիրառումն ուշացնելն այնպիսի լուրջ վնաս կհասցներ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին, որը հետագայում դժվար կլիներ վերացնել, Հանձնաժողովը, նախքան համապատասխան ուսումնասիրության ավարտը, կարող է 200 օրացուցային օրը չգերազանցող ժամկետով նախնական հատուկ տուրք սահմանելու եւ կիրառելու մասին որոշում կայացնել՝ հիմք ընդունելով

ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի նախնական եզրակացությունը, համաձայն որի առկա են ակնհայտ ապացույցներ, որ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման ավելացած ծավալը հասցրել կամ կարող է լուրջ վնաս հասցնել անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին: Ուսումնասիրությունը պետք է շարունակվի ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի վերջնական եզրակացությունն ստանալու նպատակով:

16. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը գրավոր տեղյակ է պահում արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմին, ինչպես նաև իրեն հայտնի այլ շահագրգիռ անձանց նախնական հատուկ միջոցի հնարավոր սահմանման մասին:

17. Նախնական հատուկ տուրք սահմանելու վերաբերյալ խորհրդակցություն անցկացնելու մասին արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմնի կողմից հարցում ներկայացվելու դեպքում այդ խորհրդակցությունները պետք է սկսվեն Հանձնաժողովի կողմից նախնական հատուկ տուրք սահմանելու մասին որոշումն ընդունելուց հետո:

18. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ուսումնասիրության արդյունքներով որոշվել է, որ հատուկ պաշտպանական միջոց սահմանելու հիմքերը բացակայում են կամ սույն Արձանագրության 272-րդ կետին համապատասխան՝ կայացվել է հատուկ պաշտպանական միջոց չկիրառելու մասին որոշում, ապա նախնական հատուկ տուրքի գումարները ենթակա են վճարողին վերադարձման՝ սույն Արձանագրության հավելվածին համապատասխան կարգով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին հատուկ պաշտպանական միջոց սահմանելու հիմքերի բացակայության կամ հատուկ պաշտպանական միջոց չկիրառելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում կայացնելու վերաբերյալ:

19. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով հատուկ պաշտպանական միջոցի կիրառման մասին որոշում է ընդունվել (այդ թվում՝ ներմուծման կամ հատուկ քվոտա սահմանելու միջոցով), նախնական հատուկ տուրքի գործողության ժամկետն ընդգրկվում է հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ընդհանուր ժամկետի մեջ, իսկ նախնական հատուկ տուրքի գումարները հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին՝ ուսումնասիրության արդյունքներով ընդունված որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից սկսած ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության 20–րդ եւ 21–րդ կետերի դրույթները:

20. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով նպատակահարմար է համարվում սահմանել հատուկ տուրքի՝ նախնական հատուկ տուրքի դրույքաչափից ավելի ցածր դրույքաչափ, ապա նախնական հատուկ տուրքի գումարները, որոնք համապատասխանում են հատուկ տուրքի սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված հատուկ տուրքի գումարին, ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով սահմանված կարգով:

Նախնական հատուկ տուրքի գումարները, որոնք գերազանցում են հատուկ տուրքի սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված հատուկ տուրքի գումարը, ենթակա են վճարողին վերադարձման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով սահմանված կարգով:

21. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով նպատակահարմար է համարվում սահմանել հատուկ տուրքի՝ նախնական հատուկ տուրքի դրույքաչափը գերազանցող դրույքաչափ, ապա հատուկ տուրքի եւ նախնական հատուկ տուրքի գումարների միջեւ տարբերությունը չի գանձվում:

22. Նախնական հատուկ տուրք սահմանելու մասին որոշումն ընդունվում է, որպես կանոն, ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից սկսած 6 ամսից ոչ ուշ:

4. Հատուկ պաշտպանական միջոցի կիրառումը

23. Հատուկ պաշտպանական միջոցը կիրառվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ այն չափով եւ ժամկետով, որոնք անհրաժեշտ են՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասը կանխարգելելու կամ վերացնելու, ինչպես նաեւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղը՝ փոփոխվող տնտեսական պայմաններին հարմարեցնելու գործընթացը հեշտացնելու համար:

24. Այն դեպքում, եթե հատուկ պաշտպանական միջոցը կիրառվում է ներմուծման քվոտա սահմանելու միջոցով, ապա այդ ներմուծման քվոտայի չափը չպետք է պակաս լինի ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման միջին տարեկան ծավալից (քանակական կամ արժեքային արտահայտությամբ) նախորդող ժամանակահատվածի կտրվածքով՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհրաժեշտ է սահմանել ներմուծման քվոտայի ավելի փոքր չափ՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասը կամ այդ վնասը հասցնելու վտանգը վերացնելու համար:

25. Արտահանող երրորդ երկրների միջեւ ներմուծման քվոտան բաշխելիս Միության մաքսային տարածք ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի մատակարարում իրականացնելու հարցում շահագրգիռ երկրներին տրվում է ներմուծման քվոտան իրենց միջեւ բաշխելու հարցի վերաբերյալ խորհրդակցություններ անցկացնելու հնարավորություն:

26. Այն դեպքում, եթե հնարավոր չէ անցկացնել սույն Արձանագրության 25-րդ կետով նախատեսված խորհրդակցությունները կամ դրա անցկացման ընթացքում այդպիսի բաշխման վերաբերյալ համաձայնություն ձեռք չի բերվում, ապա ներմուծման քվոտան բաշխվում է ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի՝ Միության մաքսային տարածք արտահանելու հարցում շահագրգիռ արտահանող երրորդ երկրների միջեւ այն համամասնությամբ, որը ձեւավորվել է նախորդող ժամանակահատվածում այդ ապրանքն այդպիսի

արտահանող երրորդ երկրներից ներմուծելիս՝ այդ ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի հիման վրա՝ քանակական կամ արժեքային արտահայտությամբ:

Ընդ որում, հաշվի է առնվում ցանկացած հատուկ գործոն, որը կարող էր կամ կարող է ազդել տվյալ ապրանքի առետրի ընթացքի վրա:

27. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի առանձին արտահանող երրորդ երկրներից ներմուծման ծավալի աճը՝ տոկոսային հարաբերությամբ ոչ համամասնորեն ավելացել է այդ ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի աճի նկատմամբ ուսումնասիրություն անցկացնելու մասին դիմում ներկայացնելու օրվան նախորդող 3 տարվա ընթացքում, Հանձնաժողովը կարող է բաշխել ներմուծման քվոտան այդպիսի արտահանող երրորդ երկրների միջև՝ հաշվի առնելով այդպիսի արտահանող երրորդ երկրներից այդ ապրանքի՝ Միության մաքսային տարածք ներմուծման ծավալի աճի բացարձակ եւ հարաբերական ցուցանիշները:

Սույն կետի դրույթները կիրառելի են բացառապես այն դեպքում, երբ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի առկայությունը:

28. Ներմուծման քվոտայի ձեռով հատուկ պաշտպանական միջոցի կիրառման կարգը հաստատվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ: Այն դեպքում, եթե այդ որոշմամբ նախատեսվում է ներմուծման լիցենզավորում, ապա լիցենզիաները տրամադրվում են Պայմանագրի 46-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

29. Այն դեպքում, եթե հատուկ պաշտպանական միջոցը կիրառվում է հատուկ քվոտա սահմանելու միջոցով, ապա այդպիսի քվոտայի չափի որոշումը, բաշխումը եւ կիրառումն իրականացվում են սույն Արձանագրության 24–28-րդ կետերով ներմուծման քվոտայի համար նախատեսված կարգով:

5. Հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետն ու վերանայումը

30. Հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետը չպետք է գերազանցի 4 տարին՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ տվյալ միջոցի գործողության ժամկետը երկարաձգվում է սույն Արձանագրության 31-րդ կետին համապատասխան:

31. Սույն Արձանագրության 30-րդ կետում նշված հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետը կարող է երկարաձգվել Հանձնաժողովի որոշմամբ այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքների հիման վրա որոշվել է, որ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասը կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը վերացնելու համար անհրաժեշտ է երկարաձգել հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետը, եւ առկա են ապացույցներ այն մասին, որ անդամ պետությունների տնտեսության համապատասխան ճյուղում ձեռնարկվում են այդ ճյուղը փոփոխվող տնտեսական պայմաններին հարմարեցնելու գործընթացը խթանող միջոցառումներ:

32. Հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետի երկարաձգման մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում ընդունվելու դեպքում տվյալ միջոցը չի կարող լինել ավելի սահմանափակող, քան այդ որոշումն ընդունելու օրվա դրությամբ գործող հատուկ պաշտպանական միջոցը:

33. Այն դեպքում, եթե հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետը գերազանցում է 1 տարին, ապա Հանձնաժողովն աստիճանաբար մեղմացնում է այդ հատուկ պաշտպանական միջոցը՝ դրա գործողության ժամկետի ընթացքում ժամանակային հավասար դադարներով:

Այն դեպքում, եթե հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետը գերազանցում է 3 տարին, ապա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն այդ միջոցի գործողության ժամկետի կեսը լրանալուց ոչ ուշ անցկացնում է կրկնակի ուսումնասիրություն, որի արդյունքներով հատուկ

պաշտպանական միջոցը կարող է պահպանվել, մեղմացվել կամ չեղյալ հայտարարվել:

Սույն կետի նպատակներով հատուկ պաշտպանական միջոցի մեղմացում ասելով ենթադրվում է ներմուծման քվոտայի կամ հատուկ քվոտայի ծավալի ավելացում կամ հատուկ տուրքի դրույքաչափի նվազեցում:

34. Բացի սույն Արձանագրության 33-րդ կետում նշված կրկնակի ուսումնասիրությունից՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի նախաձեռնությամբ կամ շահագրգիռ անձի դիմումի հիման վրա կարող է անցկացվել կրկնակի ուսումնասիրություն հետեւյալ նպատակներով՝

1) հատուկ պաշտպանական միջոցի փոփոխման, ազատականացման կամ չեղյալ հայտարարման նպատակահարմարությունը որոշելու նպատակով, ինչը կապված է փոփոխված հանգամանքների, այդ թվում՝ հատուկ պաշտպանական միջոցի առարկա հանդիսացող ապրանքի ճշգրտման հետ, եթե հիմքեր կան ենթադրելու, որ այդպիսի ապրանքը չի կարող արտադրվել Միությունում տվյալ հատուկ պաշտպանական միջոցի կիրառման ընթացքում.

2) Միության մաքսային տարածք ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի մեջ զարգացող կամ առավել թույլ զարգացած երրորդ երկրների մասնաբաժինը սահմանելու նպատակով.

3) Անկախ Պետությունների Համագործակցության մասնակից, «Ազատ առևտրի գոտու մասին» 2011 թվականի հոկտեմբերի 18-ի պայմանագրի կողմ հանդիսացող պետության համար նշված պայմանագրի 8-րդ հոդվածով սահմանված չափորոշիչների պահպանման փաստը հաստատելու նպատակով:

35. Սույն Արձանագրության 34-րդ կետի 1-ին ենթակետում նշված նպատակներով կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու մասին դիմումը կարող է ընդունվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից, եթե հատուկ պաշտպանական միջոցը սահմանելուց հետո անցել է առնվազն 1 տարի:

36. Կրկնակի ուսումնասիրություն իրականացնելիս, համապատասխան տարբերությունները հաշվի առնելով, կիրառվում են ուսումնասիրության իրականացմանը վերաբերող դրույթները:

37. Հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ընդհանուր ժամկետը՝ ներառյալ նախնական հատուկ տուրքի գործողության ժամկետը եւ այն ժամկետը, որով երկարաձգվում է հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողությունը, չպետք է գերազանցի 8 տարին:

38. Այն ապրանքի նկատմամբ, որի համար ավելի վաղ արդեն կիրառվել է հատուկ պաշտպանական միջոց, չի կարող կրկնակի անգամ կիրառվել հատուկ պաշտպանական միջոցը՝ նախորդ հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետին հավասար ժամանակահատվածի ընթացքում: Ընդ որում, այն ժամկետը, որի ընթացքում հատուկ պաշտպանական միջոցը չի կիրառվում, չի կարող 2 տարուց պակաս լինել:

39. Հատուկ պաշտպանական միջոցը, որի գործողության ժամկետը կազմում է 180-ից ոչ ավելի օրացուցային օր, անկախ սույն Արձանագրության 38-րդ կետով սահմանված դրույթներից, կարող է կրկին կիրառվել միեւնույն ապրանքի նկատմամբ, եթե նախորդ հատուկ պաշտպանական միջոցի սահմանման օրվանից անցել է ոչ պակաս, քան 1 տարի, եւ նոր հատուկ պաշտպանական միջոց սահմանելու օրվան նախորդող 5 տարվա ընթացքում այդ ապրանքի նկատմամբ հատուկ պաշտպանական միջոցը 2 անգամից ավելի չի կիրառվել:

IV. Հակագնագման միջոցներ

1. Հակագնագման միջոցների կիրառման ընդհանուր սկզբունքները

40. Ապրանքը գնագցող ներմուծման առարկա է այն դեպքում, եթե այդ ապրանքի արտահանման գինը ցածր է դրա սովորական արժեքից:

41. Ուսումնասիրության ժամանակահատվածը, որի ընթացքում գնագցող ներմուծման առկայությունը որոշելու նպատակով վերլուծվում են տվյալներ, սահմանվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից: Ընդ որում, այդ ժամանակահատվածը սահմանվում է, որպես կանոն, ուսումնասիրության անցկացման մասին դիմումը ներկայացնելու օրվան նախորդող 12 ամիսներին հավասար ժամկետով, որոնց համար առկա են վիճակագրական տվյալներ, սակայն ցանկացած պարագայում այդ տեւողությունը չպետք է 6 ամսից պակաս լինի:

2. Գնագցման չափի որոշումը

42. Գնագցման չափը որոշվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից՝ հիմք ընդունելով հետեւյալ համադրությունները՝

1) ապրանքի միջին կշռված սովորական արժեքը՝ ապրանքի միջին կշռված արտահանման գնի հետ.

2) առանձին գործարքներով ապրանքի սովորական արժեքը՝ առանձին գործարքներով ապրանքի արտահանման գների հետ.

3) ապրանքի միջին կշռված սովորական արժեքը՝ առանձին գործարքներով ապրանքի արտահանման գների հետ այն դեպքում, երբ ապրանքի գնի մեջ առկա են էական տարբերություններ՝ կախված գնորդներից, տարածաշրջաններից կամ ապրանքի մատակարարման տեւողությունից:

43. Ապրանքի արտահանման գնի համադրումը դրա սովորական արժեքի հետ իրականացվում է առեւտրային գործառնության միեւնույն փուլում եւ, հնարավորինս՝ միեւնույն ժամանակ իրականացված ապրանքի վաճառքի դեպքերի մասով:

44. Ապրանքի արտահանման գինը դրա սովորական արժեքի հետ համադրելիս իրականացվում է դրանց ճշգրտում՝ հաշվի առնելով գների

համադրելիության վրա ազդող տարբերությունները, այդ թվում՝ մատակարարումների պայմանները եւ առանձնահատկությունները, հարկման, առետրային գործառնությունների փուլերը, քանակական ցուցանիշները, ֆիզիկական առանձնահատկությունները, ինչպես նաեւ ցանկացած այլ տարբերություն, որի մասով ներկայացվում են դրանց՝ գների համադրելիության վրա ունեցած ազդեցության ապացույցներ:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հավաստիանում է, որ նշված տարբերությունները հաշվի առնելով կատարվող ճշգրտումները չեն կրկնօրինակում մեկը մյուսին եւ այդպիսով չեն խեղաթյուրում ապրանքի արտահանման գինը դրա սովորական արժեքի հետ համադրելու արդյունքը:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն իրավունք ունի շահագրգիռ անձանցից պահանջելու այն տեղեկատվությունը, որն անհրաժեշտ է ապրանքի արտահանման գնի՝ դրա սովորական արժեքի հետ պատշաճ կերպով համադրումն ապահովելու համար:

45. Արտահանող երրորդ երկրի շուկայում առետրի բնականոն ընթացքի պայմաններում նույնանման ապրանքի առքուվաճառքի գործարքների բացակայության դեպքում, կամ այն դեպքում, եթե առետրի բնականոն ընթացքի պայմաններում նույնանման ապրանքի վաճառքի փոքր ծավալի կամ արտահանող երրորդ երկրի շուկայում հատուկ դրության պատճառով հնարավոր չէ իրականացնել ապրանքի արտահանման գնի եւ նույնանման ապրանքի արժեքի պատշաճ համադրում՝ արտահանող երրորդ երկրի շուկայում վաճառք իրականացնելու ընթացքում, ապա ապրանքի արտահանման գինը կամ համադրվում է արտահանող երրորդ երկրից այլ երրորդ երկիր ներմուծվող նույնանման ապրանքի համեմատելի գնի հետ (այն պայմանով, որ նույնանման ապրանքի գինը ներկայացուցչական է), կամ ապրանքի արտադրության ծախքերի հետ վերջինիս ծագման երկրում՝ հաշվի առնելով անհրաժեշտ վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերն ու շահույթը:

46. Այն դեպքում, եթե ապրանքը ներմուծվում է Միության մաքսային տարածք երրորդ այն երկրից, որը վերջինիս ծագման երկիրը չէ, այդ ապրանքի արտահանման գինը համադրվում է երրորդ երկրի շուկայում նույնանման ապրանքի համեմատելի գնի հետ:

Ապրանքի արտահանման գինը կարող է համադրվել նույնանման ապրանքի համեմատելի գնի հետ վերջինիս ծագման երկրում, եթե այդ ապրանքը միայն ուղարկվում է այն երրորդ երկրի տարածքով, որտեղից այն արտահանվում է Միության մաքսային տարածք, կամ դրա արտադրությունը չի իրականացվում այդ երրորդ երկրում, կամ այդ երկրում գոյություն չունի նույնանման ապրանքի համեմատելի գին:

47. Այն դեպքում, եթե ապրանքի արտահանման գինը դրա սովորական արժեքի հետ համադրելիս անհրաժեշտ է վերահաշվարկել դրանց արժեքները՝ մի արժույթից մյուսը փոխարկելու համար, ապա այդպիսի հաշվարկն իրականացվում է՝ կիրառելով ապրանքի վաճառքի օրվա դրությամբ գործող արժույթի պաշտոնական փոխարժեքը:

Այն դեպքում, եթե արտարժույթի վաճառքն անմիջականորեն կապված է եղել ապրանքի՝ համապատասխան արտահանման ռեժիմով մատակարարման հետ եւ իրականացվել է որոշակի ժամկետով, ապա օգտագործվում է արժույթի այն փոխարժեքը, որը կիրառվում էր արժույթի վաճառքն այդ ժամկետում իրականացնելու ժամանակ:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հաշվի չի առնում արժույթի փոխարժեքների տատանումները եւ ուսումնասիրության ընթացքում արտահանողներին տրամադրում է 60 օրացուցային օրվանից ոչ պակաս ժամկետ՝ իրենց արտահանման գները ճշգրտելու համար՝ հաշվի առնելով ուսումնասիրության ընթացքում արժույթի փոխարժեքների հաստատուն փոփոխությունները:

48. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, որպես կանոն, սահմանում է առանձին գնագցման չափ՝ ապրանքի յուրաքանչյուր հայտնի արտահանողի եւ (կամ) արտադրողի համար, որը ներկայացրել է առանձին գնագցման չափ սահմանելու համար անհրաժեշտ տեղեկություններ:

49. Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է այն եզրակացությանը, որ ապրանքի յուրաքանչյուր հայտնի արտահանողի եւ (կամ) արտադրողի համար առանձին գնագցման չափի սահմանումն անընդունելի է ապրանքն արտահանողների, արտադրողների կամ ներմուծողների ընդհանուր թվի, ապրանքի բազմազանության կամ որեւէ այլ պատճառով, ապա նա կարող է սահմանափակում կիրառել առանձին գնագցման չափ սահմանելու առումով՝ ելնելով շահագրգիռ անձանց ընդունելի թվից, կամ սահմանել գնագցման չափ յուրաքանչյուր արտահանող երրորդ երկրից ապրանքի նմուշի մասով, որը ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի տրամադրության տակ եղած տեղեկությունների համաձայն՝ վիճակագրական առումով ներկայացուցչական է եւ կարող է քննության առնվել՝ չխաթարելով ուսումնասիրության ընթացքը:

Առանձին գնագցման չափի սահմանումը սահմանափակելու նպատակով շահագրգիռ անձանց ընտրությունն իրականացվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից, նախընտրելիորեն՝ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի համապատասխան օտարերկրյա արտահանողների, արտադրողների ու ներմուծողների հետ խորհրդակցության հիման վրա եւ նրանց համաձայնությամբ:

Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, սույն կետին համապատասխան, սահմանափակում է կիրառում, ապա այն նաեւ որոշում է գնագցման առանձին չափ՝ յուրաքանչյուր այն օտարերկրյա արտահանողի կամ օտարերկրյա արտադրողի համար, որն ի սկզբանե չէր ընտրվել, սակայն ներկայացրել էր անհրաժեշտ այնպիսի տեղեկություններ, որոնց միջոցով հնարավոր էր որոշել առանձին գնագցման չափը դրանք քննության առնելու համար սահմանված ժամկետում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ

օտարերկրյա արտահանողների եւ (կամ) օտարերկրյա արտադրողների թիվն այնքան մեծ է, որ դրանք առանձին քննության առնելը կարող է հանգեցնել համապատասխան ուսումնասիրություն իրականացնելու ժամկետի՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից խախտման:

Այդ օտարերկրյա արտահանողների եւ (կամ) օտարերկրյա արտադրողների կողմից կամավոր ներկայացված պատասխանները չպետք է մերժվեն ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից:

50. Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, սույն Արձանագրության 49-րդ կետին համապատասխան, գնագցման առանձին չափ որոշելու մասով սահմանափակում է կիրառում, ապա գնագցման չափը, որը հաշվարկվում է գնագցող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի այն օտարերկրյա արտահանողների կամ օտարերկրյա արտադրողների համար, որոնք չեն ընտրվել գնագցման առանձին չափ որոշելու համար, սակայն համաձայնվել են ընտրությանը մասնակցելուն եւ ուսումնասիրության ընթացքում նախատեսված ժամկետում դրա համար անհրաժեշտ տեղեկություններ են ներկայացրել, չպետք է գերազանցի գնագցման այն միջին կշռված չափը, որը որոշվել է գնագցման առանձին չափ որոշելու համար ընտրված՝ գնագցող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի օտարերկրյա արտահանողների կամ օտարերկրյա արտադրողների համար:

51. Եթե ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի արտահանողները կամ արտադրողները համապատասխան տեղեկատվությունը պահանջվող ձեւով եւ սահմանված ժամկետում չեն ներկայացնում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին, կամ նրանց կողմից ներկայացված տեղեկատվությունը չի կարող ստուգվել կամ չի համապատասխանում իրականությանը, ապա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է որոշել գնագցման չափը՝ հիմք ընդունելով իր տրամադրության տակ եղած այլ տեղեկատվություն:

52. Գնագցման առանձին չափ որոշելու համար անհրաժեշտ տեղեկություններ ներկայացրած՝ ապրանքի յուրաքանչյուր հայտնի արտահանողի եւ (կամ) արտադրողի համար գնագցման առանձին չափ որոշելուց բացի՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է գնագցման չափ որոշել ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի մյուս բոլոր արտահանողների եւ (կամ) արտադրողների համար՝ ուսումնասիրության ընթացքում սահմանված գնագցման ամենաբարձր չափի հիման վրա:

3. Ապրանքի սովորական արժեքը որոշելը

53. Ապրանքի սովորական արժեքը որոշվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից՝ հիմք ընդունելով նույնանման ապրանքի այն գները, որոնք գործում են ուսումնասիրությունն իրականացնելու ժամանակահատվածում արտահանող երրորդ երկրի ներքին շուկայում առետրի բնականոն ընթացքի դեպքում այդ ապրանքն արտահանող երրորդ երկրի մաքսային տարածքում օգտագործելու նպատակով այն գնորդներին վաճառելիս, որոնք այդ երրորդ երկրի ռեզիդենտ հանդիսացող արտադրողների կամ արտահանողների հետ չփոխկապակցված անձինք են:

Սովորական արժեքը որոշելու նպատակով կարող են հաշվի առնվել նույնանման ապրանքի այն գները, որոնք գործում են այդ ապրանքն արտահանող երրորդ երկրի ներքին շուկայում այն գնորդներին վաճառելիս, որոնք այդ երրորդ երկրի ռեզիդենտ հանդիսացող արտադրողների եւ արտահանողների հետ փոխկապակցված անձինք են, այն դեպքում, երբ հաստատվում է, որ նշված փոխկապակցվածությունը չի ազդում օտարերկրյա արտադրողի եւ (կամ) արտահանողի գնային քաղաքականության վրա:

54. Արտահանող երրորդ երկրի ներքին շուկայում առետրի բնականոն ընթացքի պայմաններում նույնանման ապրանքի վաճառքի ծավալը դիտարկվում է որպես բավարար՝ ապրանքի սովորական արժեքը որոշելու համար, եթե այդ

ծավալը կազմում է ոչ պակաս, քան արտահանող երրորդ երկրից Միության մաքսային տարածք ապրանքի արտահանման ընդհանուր ծավալի 5 տոկոսը:

Առետրի բնականոն ընթացքի պայմաններում նույնանման ապրանքի վաճառքի ավելի փոքր ծավալը համարվում է ընդունելի՝ ապրանքի սովորական արժեքը որոշելու համար, եթե առկա են ապացույցներ, որ այդպիսի ծավալը բավարար է՝ առետրի բնականոն ընթացքի պայմաններում ապրանքի արտահանման գնի եւ նույնանման ապրանքի գնի պատշաճ համադրումն ապահովելու համար:

55. Սույն Արձանագրության 53-րդ կետին համապատասխան ապրանքի սովորական արժեքը որոշելիս՝ արտահանող երրորդ երկրի ներքին շուկայում ապրանքը գնորդներին վաճառելու ժամանակ ապրանքի գին է համարվում այն միջին կշռված գինը, որով նույնանման ապրանքը գնորդներին վաճառվել է ուսումնասիրության ժամանակահատվածում կամ ապրանքի այն գինը, որով այդ ժամանակահատվածում իրականացվել է դրա ցանկացած առանձին վաճառք գնորդներին:

56. Նույնանման ապրանքի վաճառքն արտահանող երրորդ երկրի շուկայում կամ արտահանող երրորդ երկրից մեկ այլ երրորդ երկիր՝ նույնանման ապրանքի մեկ միավորի արտադրության ինքնարժեքից ցածր գներով՝ հաշվի առնելով վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախսերը, կարող է հաշվի չառնվել ապրանքի սովորական արժեքը որոշելիս միայն այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հաստատի, որ այդպիսի վաճառքն իրականացվում է ուսումնասիրության ժամանակահատվածում զգալի ծավալով եւ այնպիսի գներով, որոնցով չի ապահովվում այդ ժամանակահատվածում առաջացած բոլոր ծախսերի փոխհատուցումը:

57. Եթե նույնանման ապրանքի գինը, որը վաճառքի պահին ցածր է նույնանման ապրանքի միավորի արտադրության ինքնարժեքից՝ հաշվի առնելով վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախսերը, գերազանցում է ապրանքի

միավորի արտադրության միջին կշռված ինքնարժեքը՝ հաշվի առնելով վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերը ուսումնասիրության ժամանակահատվածում, ապա այդ գինը դիտարկվում է որպես ուսումնասիրության ժամանակահատվածում բոլոր ծախքերի փոխհատուցումն ապահովող գին:

58. Նույնանման ապրանքի վաճառքը նույնանման ապրանքի միավորի արտադրության ինքնարժեքից ցածր գներով՝ հաշվի առնելով վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերը, համարվում է զգալի ծավալով իրականացվող այն դեպքում, եթե ապրանքի սովորական արժեքը որոշելիս հաշվի առնվող գործարքներով նույնանման ապրանքի միջին կշռված գինը ցածր է նույնանման ապրանքի միավորի արտադրության միջին կշռված ինքնարժեքից՝ հաշվի առնելով վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերը, կամ այդ ինքնարժեքից ցածր գներով վաճառքի ծավալը կազմում է ոչ պակաս, քան ապրանքի սովորական արժեքը որոշելիս հաշվի առնվող գործարքներով վաճառքի ծավալի 20 տոկոսը:

59. Նույնանման ապրանքի միավորի արտադրության ինքնարժեքը, հաշվի առնելով վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերը, հաշվարկվում է ապրանքն արտահանողի կամ արտադրողի կողմից տրամադրված տվյալների հիման վրա՝ պայմանով, որ այդ տվյալները համապատասխանում են արտահանող երրորդ երկրի հաշվապահական հաշվառման եւ հաշվետվողականության համընդհանուր սկզբունքներին ու կանոններին եւ լիովին արտացոլում են ապրանքի արտադրության ու վաճառքի հետ կապված ծախքերը:

60. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հաշվի է առնում իր տրամադրության տակ եղած՝ արտադրության, վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերը ճիշտ բաշխելու ապացույցները՝ ներառյալ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի կամ արտադրողի կողմից տրամադրված տվյալները՝ պայմանով, որ ծախքերի

այդպիսի բաշխումը սովորաբար կիրառվում է ապրանքի այդ արտահանողի կամ արտադրողի կողմից՝ մասնավորապես մաշվածության համապատասխան ժամանակահատվածը սահմանելու, կապիտալի ներդրումների գծով մասնահանումների եւ արտադրության զարգացմանն ուղղված այլ ծախքեր ծածկելու մասով:

61. Արտադրության, վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերը ճշգրտվում են՝ հաշվի առնելով արտադրության զարգացման հետ կապված մեկանգամյա ծախսերը, կամ այն հանգամանքները, որոնց առկայության դեպքում ուսումնասիրությունն անցկացնելու ընթացքում ծախքերի վրա ազդեցություն են թողնում արտադրությունը կազմակերպելու ժամանակահատվածում իրականացվող գործողությունները: Այդպիսի ճշգրտումները պետք է արտացոլեն ծախքերը՝ արտադրությունը կազմակերպելու ժամանակահատվածի ավարտի դրությամբ, իսկ այն դեպքում, եթե արտադրությունը կազմակերպելու ժամանակահատվածը գերազանցում է ուսումնասիրության ժամանակահատվածը՝ արտադրությունը կազմակերպելու ամենավերջին փուլի դրությամբ, որի ընթացքում իրականացվել է ուսումնասիրությունը:

62. Վարչական, առետրային եւ ընդհանուր ծախքերի ու շահույթի՝ տնտեսության տվյալ ճյուղի համար բնորոշ գումարային քանակական ցուցանիշները որոշվում են՝ հիմք ընդունելով առետրի բնականոն ընթացքի պայմաններում նույնանման ապրանքի արտադրության եւ վաճառքի մասին փաստացի տվյալները, որոնք ներկայացվում են գնագող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի կամ արտադրողի կողմից: Եթե այդպիսի գումարային քանակական ցուցանիշները հնարավոր չէ որոշել նշված եղանակով, ապա դրանք կարող են որոշվել՝ հիմք ընդունելով՝

1) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի կամ արտադրողի կողմից՝ միեւնույն կատեգորիայի ապրանքի արտադրության եւ

արտահանող երրորդ երկրի ներքին շուկայում դրա վաճառքի առնչությամբ ստացված եւ ծախսված փաստացի գումարները.

2) նույնանման ապրանքի արտադրության եւ արտահանող երրորդ երկրի ներքին շուկայում դրա վաճառքի առնչությամբ՝ նույնանման ապրանքի այլ արտահանողների կամ արտադրողների կողմից ստացված ու ծախսված փաստացի գումարների կշռված միջինը.

3) որեւէ այլ մեթոդ՝ պայմանով, որ այդ կերպով սահմանված շահույթի գումարը չի գերազանցում միեւնույն կատեգորիայի ապրանքի այլ արտահանողների կամ արտադրողների կողմից՝ արտահանող երրորդ երկրի ներքին շուկայում դրա վաճառքից սովորաբար ստացվող շահույթը:

63. Այն դեպքում, եթե գնագցող ներմուծումն իրականացվում է այն արտահանող երրորդ երկրից, որտեղ ներքին շուկայում գները կարգավորվում են անմիջապես պետության կողմից կամ առկա է արտաքին առետրի պետական մենաշնորհ, ապա ապրանքի սովորական արժեքը կարող է որոշվել՝ հիմք ընդունելով համապատասխան երրորդ երկրում նույնանման ապրանքի գինը կամ հաշվարկված արժեքը (որն ուսումնասիրության նպատակով համեմատելի է նշված արտահանող երրորդ երկրի հետ) կամ նույնանման ապրանքի արտահանման գինը՝ այդ երրորդ երկրից դրա մատակարարման ժամանակ:

Այն դեպքում, եթե ապրանքի սովորական արժեքը հնարավոր չէ որոշել սույն կետին համապատասխան, ապա ապրանքի սովորական արժեքը կարող է որոշվել՝ հիմք ընդունելով Միության մաքսային տարածքում նույնանման ապրանքի համար վճարված կամ վճարման ենթակա եւ շահույթի հիման վրա ճշգրտված գինը:

4. Ապրանքի արտահանման գինը որոշելը

64. Ապրանքի արտահանման գինը որոշվում է դրա՝ ուսումնասիրության ընթացքում վաճառքի տվյալների հիման վրա:

65. Գնագոյն ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի արտահանման գնի մասին տվյալների բացակայության դեպքում, կամ եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հիմնավոր կասկածներ ունի այդ ապրանքի արտահանման գնի մասին տեղեկությունների արժանահավատության վերաբերյալ այն պատճառով, որ ապրանքն արտահանողը եւ ներմուծողը փոխկապակցված անձինք են (այդ թվում՝ երրորդ անձի հետ նրանցից յուրաքանչյուրի փոխկապակցվածության պատճառով) կամ եթե այդ ապրանքի արտահանման գնի մասով իրականացվում են սահմանափակող բնույթի գործողություններ՝ գաղտնի համաձայնության ձեւով, ապա այդ ապրանքի արտահանման գինը կարող է հաշվարկվել՝ հիմք ընդունելով այն գինը, որով ներմուծված ապրանքն առաջին անգամ վերավաճառվում է անկախ գնորդի, կամ այլ եղանակով, որը կարող է որոշվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից, եթե ներմուծված ապրանքը չի վերավաճառվում անկախ գնորդի կամ չի վերավաճառվում այն տեսքով, որով ներմուծվել է Միության մաքսային տարածք: Ընդ որում, ապրանքի արտահանման գինը դրա սովորական արժեքի հետ համադրելու նպատակով հաշվի են առնվում նաեւ ապրանքի ներմուծման եւ վերավաճառքի միջեւ ընկած ժամանակահատվածում կատարված ծախսերը (այդ թվում՝ վճարված մաքսատուրքերը եւ հարկերը), ինչպես նաեւ՝ շահույթը:

5. Գնագոյն ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը որոշելը

66. Սույն բաժնի նպատակներով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնաս ասելով՝ ենթադրվում է անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասը, այդպիսի վնաս հասցնելու

վտանգը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումը:

67. Գնագրող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը որոշվում է՝ հիմք ընդունելով գնագրող ներմուծման ծավալի վերլուծության արդյունքները եւ անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների եւ անդամ պետություններում նույնանման ապրանքն արտադրողների վրա այդ ներմուծման ազդեցությունը:

68. Ուսումնասիրության այն ժամանակահատվածը, որի ընթացքում վերլուծվում են տեղեկությունները՝ գնագրող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայությունը որոշելու նպատակով, սահմանվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից:

69. Գնագրող ներմուծման ծավալը վերլուծելիս ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ուսումնասիրություն առարկա հանդիսացող ապրանքի գնագրող ներմուծման ծավալի զգալի աճ (բացարձակ ցուցանիշներով կամ անդամ պետություններում նույնանման ապրանքի արտադրության կամ սպառման ծավալի հետ համեմատած):

70. Անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների վրա գնագրող ներմուծման ունեցած ազդեցությունը վերլուծելիս ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է՝

1) արդյոք գնագրող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի գներն էականորեն ցածր են եղել անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գներից.

2) արդյոք գնագրող ներմուծումը հանգեցրել է անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների էական նվազեցման.

3) արդյոք գնագող ներմուծումն էականորեն խոչընդոտել է անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների աճը, որը տեղի կունենար այդպիսի ներմուծման բացակայության դեպքում:

71. Եթե միաժամանակ իրականացվող ուսումնասիրությունների առարկան Միության մաքսային տարածք ապրանքի ներմուծումն է մեկից ավելի արտահանող երրորդ երկրներից, ապա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է գնահատել այդպիսի ներմուծման ընդհանուր ազդեցությունը միայն այն դեպքում, եթե որոշվում է, որ.

1) յուրաքանչյուր արտահանող երրորդ երկրից ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման համար սահմանված գնագցման չափը գերազանցում է նվազագույն թույլատրելի գնագցման չափը, իսկ այդ ապրանքի ներմուծման ծավալը յուրաքանչյուր արտահանող երրորդ երկրից աննշան չէ՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության 223-րդ կետի դրույթները,

2) ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ազդեցության գնահատումը հնարավոր է՝ ելնելով ներմուծվող ապրանքների միջեւ մրցակցության պայմաններից, ինչպես նաեւ ներմուծվող ապրանքի եւ անդամ պետություններում արտադրված նույնանման ապրանքի միջեւ մրցակցության պայմաններից:

72. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վրա գնագող ներմուծման ունեցած ազդեցության վերլուծությունը անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վիճակի հետ կապված բոլոր տնտեսական գործոնների գնահատումն է՝ ներառյալ.

անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի տնտեսական դրությունը վերականգնելու մակարդակը՝ դրա վրա նախկինում իրականացված գնագող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման ունեցած ազդեցությունից հետո.

ապրանքի արտադրության, վաճառքի, անդամ պետությունների շուկայում դրա մասնաբաժնի, շահույթի, արտադրողականության, ներգրավված

ներդրումներից կամ արտադրական հզորությունների օգտագործումից ստացված եկամտի՝ տեղի ունեցած կամ հետագայում հնարավոր կրճատումը.

անդամ պետությունների շուկայում ապրանքի գների վրա ազդող գործոնները.

գնագցման չափը.

ապրանքի արտադրության աճի տեմպերի, ապրանքի պաշարների, զբաղվածության մակարդակի, աշխատավարձի, ներդրումներ ներգրավելու հնարավորության եւ ֆինանսական դրության վրա տեղի ունեցած կամ հետագայում հնարավոր բացասական ազդեցությունը:

Ընդ որում, այս գործոններից ոչ մեկը, ոչ մի քանիսը չեն կարող վճռորոշ նշանակություն ունենալ գնագցող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը որոշելու համար:

73. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի եւ գնագցող ներմուծման միջեւ պատճառահետեւանքային կապի առկայության մասին եզրակացությունը պետք է հիմնված լինի ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի տրամադրության տակ եղած՝ գործին վերաբերող բոլոր ապացույցների եւ տեղեկությունների վերլուծության վրա:

74. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, գնագցող ներմուծումից բացի, վերլուծում է նաեւ հայտնի այլ գործոններ, որոնց հետեւանքով միեւնոյն ժամանակահատվածում անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս է հասցվում:

Այն գործոնները, որոնք դիտարկվում են որպես գործին առնչվող գործոններ, ներառում են, մասնավորապես, գնագցման գներով չվաճառված ներմուծվող ապրանքի ծավալն ու գները, պահանջարկի կրճատումը կամ սպառման կառուցվածքի փոփոխությունը, առետրի ոլորտում սահմանափակող գործողությունները, տեխնոլոգիական նվաճումները, ինչպես նաեւ անդամ

պետությունների տնտեսության ճյուղի արտադրողականությունը եւ արտահանման ցուցանիշները:

Այս գործոնների հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը չպետք է համարվի Միության մաքսային տարածք գնագրող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնաս:

75. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վրա գնագրող ներմուծման ունեցած ազդեցությունը գնահատվում է անդամ պետություններում նույնանման ապրանքի արտադրության մասով, եթե առկա տվյալներով հնարավոր է առանձին հատկորոշել նույնանման ապրանքի արտադրությունն այնպիսի չափորոշիչների հիման վրա, ինչպիսիք են արտադրական գործընթացը, նույնանման ապրանքի վաճառքը՝ դրա արտադրողների կողմից եւ շահույթը:

Եթե առկա տվյալներով հնարավոր չէ առանձին հատկորոշել նույնանման ապրանքի արտադրությունը, ապա գնագրող ներմուծման ունեցած ազդեցությունը անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վրա գնահատվում է ապրանքների հնարավոր այն ամենանեղ խմբի արտադրության կամ անվանացանկի մասով, որոնք ներառում են նույնանման ապրանքը եւ որոնց մասին առկա են անհրաժեշտ տվյալներ:

76. Գնագրող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը որոշելու դեպքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հաշվի է առնում բոլոր առկա գործոնները, այդ թվում՝

1) գնագրող ներմուծման ծավալի աճի տեմպերը, որոնք վկայում են այդ ներմուծման ծավալի հետագա աճի իրական հնարավորության մասին.

2) գնագրող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի արտահանման համար արտահանողի ունեցած բավարար հնարավորությունները կամ դրանց ընդլայնման ակնհայտ անխուսափելիությունը, որոնք վկայում են տվյալ

ապրանքի գնագցող ներմուծման ծավալի աճի իրական հնարավորության մասին՝ հաշվի առնելով այլ արտահանման շուկաների՝ տվյալ ապրանքի արտահանման ցանկացած հավելյալ ծավալ ընդունելու հնարավորությունը.

3) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի գների մակարդակը, եթե գների այդ մակարդակը կարող է հանգեցնել անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների նվազմանը կամ զսպմանը եւ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի պահանջարկի հետագա աճին.

4) արտահանողի մոտ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի պաշարների առկայությունը:

77. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի առկայության մասին որոշումն ընդունվում է այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 76-րդ կետում նշված գործոնների վերլուծության արդյունքներով իրականացված ուսումնասիրության ընթացքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգել է այն եզրակացությանը, որ գնագցող ներմուծումն անխուսափելիորեն շարունակվելու է, եւ հակազնագցման միջոց չկիրառելու դեպքում այդ ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելն անխուսափելի կլինի:

6. Նախնական հակազնագցման տուրքի սահմանումը

78. Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից նախքան ուսումնասիրության ավարտն ստացված տեղեկությունները վկայում են գնագցող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության մասին, ապա սույն Արձանագրության 7-րդ կետում նշված զեկույցի հիման վրա Հանձնաժողովն ընդունում է որոշում նախնական հակազնագցման տուրք սահմանելու միջոցով

հակագնագցման միջոցի կիրառման մասին՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին՝ ուսումնասիրությունն անցկացնելու ընթացքում գնագցող ներմուծման հետեւանքով հասցվող վնասը կանխելու նպատակով:

79. Նախնական հակագնագցման տուրքը չի կարող սահմանվել ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո 60 օրացուցային օրվանից շուտ:

80. Նախնական հակագնագցման տուրքի դրույքաչափը պետք է բավարար լինի անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար, սակայն չպետք է գերազանցի նախապես հաշվարկված գնագցման չափը:

81. Այն դեպքում, եթե նախնական հակագնագցման տուրքի դրույքաչափը հավասար է նախապես հաշվարկված գնագցման չափին, ապա նախնական հակագնագցման տուրքի գործողության ժամկետը չպետք է գերազանցի 4 ամիսը՝ բացառությամբ այն դեպքի, եթե այդ ժամկետը երկարաձգվում է մինչեւ 6 ամսով այն արտահանողների խնդրանքով, որոնց մասնաբաժինն ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի գնագցող ներմուծման ծավալի մեծ մասն է կազմում:

82. Այն դեպքում, եթե նախնական հակագնագցման տուրքի դրույքաչափը փոքր է նախապես հաշվարկված գնագցման չափից, ապա նախնական հակագնագցման տուրքի գործողության ժամկետը չպետք է գերազանցի 6 ամիսը՝ բացառությամբ այն դեպքի, եթե այդ ժամկետը երկարաձգվում է մինչեւ 9 ամսով այն արտահանողների խնդրանքով, որոնց մասնաբաժինն ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի գնագցող ներմուծման ծավալի մեծ մասն է կազմում:

83. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ուսումնասիրության արդյունքներով որոշվել է, որ հակագնագցման միջոց սահմանելու հիմքերը բացակայում են կամ սույն Արձանագրության 272-րդ կետին համապատասխան հակագնագցման միջոց չկիրառելու մասին որոշում է

կայացվել, ապա նախնական հակազնագցման տուրքի գումարները ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին հակազնագցման միջոց սահմանելու հիմքերի բացակայության կամ հակազնագցման միջոց չկիրառելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում կայացնելու վերաբերյալ:

84. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի առկայության կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման հիման վրա ընդունված է հակազնագցման միջոցի կիրառման մասին որոշում, ապա նախնական հակազնագցման տուրքի գումարները ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

85. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այն հասցնելու վտանգի առկայության հիման վրա ընդունված է հակազնագցման միջոցի կիրառման մասին որոշում (պայմանով, որ նախնական հակազնագցման տուրք չսահմանելը կհանգեցնեք անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի առկայությունը որոշելուն), ապա նախնական հակազնագցման տուրքի գումարները, սկսած հակազնագցման միջոցը կիրառելու մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից, ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության 86-րդ եւ 87-րդ կետերի դրույթները:

86. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով նպատակահարմար է համարվում սահմանել հակազնագցման տուրքի՝

նախնական հակազնագցման տուրքի դրույքաչափից ավելի ցածր դրույքաչափ, ապա նախնական գնագցման տուրքի գումարները, որոնք համապատասխանում են հակազնագցման տուրքի սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված հակազնագցման տուրքի գումարին, ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Նախնական հակազնագցման տուրքի գումարները, որոնք գերազանցում են հակազնագցման տուրքի սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված հակազնագցման տուրքի գումարը, պետք է վերադարձվեն վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

87. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով նպատակահարմար է համարվում սահմանել հակազնագցման տուրքի՝ նախնական հակազնագցման տուրքի դրույքաչափից ավելի բարձր դրույքաչափ, ապա հակազնագցման տուրքի եւ նախնական հակազնագցման տուրքի գումարների միջեւ տարբերությունը չի գանձվում:

88. Նախնական հակազնագցման տուրքը կիրառվում է՝ ուսումնասիրությունը միաժամանակ շարունակելու պայմանով:

89. Նախնական հակազնագցման տուրք սահմանելու մասին որոշումն ընդունվում է, որպես կանոն, ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո 7 ամսից ոչ ուշ:

7. Ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի կողմից գնային պարտավորությունների ստանձնումը

90. Ուսումնասիրությունը կարող է կասեցվել կամ դադարեցվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից՝ առանց նախնական հակազնագցման տուրք կամ հակազնագցման տուրք սահմանելու, այն դեպքում, եթե նշված մարմինն ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն

արտահանողից ստանում է գնային պարտավորություններ ստանձնելու մասին գրավոր տեղեկություններ՝ այդ ապրանքի գները վերանայելու կամ Միության մաքսային տարածք այդ ապրանքի՝ դրա սովորական արժեքից ցածր գներով արտահանումը դադարեցնելու առումով (անդամ պետություններում արտահանողի հետ փոխկապակցված անձանց առկայության դեպքում անհրաժեշտ է նաեւ այդ անձանց՝ այդպիսի պարտավորություններին կողմ լինելու մասին հայտարարությունները), եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգի այն եզրակացությանը, որ նշված պարտավորություններն ստանձնելու արդյունքում կվերանա գնագցող ներմուծման հետեւանքով հասցված վնասը, եւ Հանձնաժողովը դրանք հավանության արժանացնելու մասին որոշում ընդունի:

Այս պարտավորությունների համաձայն՝ ապրանքի գների մակարդակը պետք է չլինի ավելի բարձր, քան անհրաժեշտ է՝ գնագցման չափը վերացնելու համար:

Ապրանքի գնի բարձրացումը կարող է գնագցման չափից ավելի պակաս լինել, եթե այդ բարձրացումը բավարար է անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

91. Գնային պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին որոշումը Հանձնաժողովը չի ընդունում այնքան ժամանակ, քանի դեռ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը չի հանգում գնագցող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության մասին նախնական եզրակացությանը:

92. Գնային պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին որոշումը Հանձնաժողովը չի ընդունում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է այն եզրակացությանը, որ դրանք հավանության արժանացնելն անընդունելի է՝ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող

ապրանքի մեծ թվով իրական կամ հավանական արտահանողների առկայության կամ այլ պատճառներով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, հնարավորության դեպքում, արտահանողներին հայտնում է այն պատճառների մասին, որոնց հիման վրա նրանց գնային պարտավորությունները հավանության արժանացնելը համարվել է անընդունելի, եւ նրանց ընձեռում է դրա հետ կապված մեկնաբանություններ ներկայացնելու հնարավորություն:

93. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը դրանց ոչ գաղտնի տարբերակը տրամադրելու մասին հարցում է ուղարկում գնային պարտավորություններն ստանձնած յուրաքանչյուր արտահանողի, որպեսզի այն շահագրգիռ անձանց տրամադրելու հնարավորություն ունենա:

94. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է առաջարկել արտահանողներին ստանձնել գնային պարտավորություններ, սակայն չի կարող պահանջել դրանց ստանձնումը:

95. Գնային պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում ընդունելու դեպքում հակազնագցման ուսումնասիրությունը կարող է շարունակվել ապրանքն արտահանողի խնդրանքով կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի որոշմամբ:

Եթե ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է գնագցող ներմուծման կամ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնելու բացակայության մասին եզրակացությանը, ապա գնային պարտավորություններ ստանձնած արտահանողն ինքնաբերաբար ազատվում է այդպիսի պարտավորություններից՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ նշված եզրակացությունը գլխավորապես այդպիսի պարտավորությունների առկայության արդյունք է: Այն դեպքում, եթե արված եզրակացությունը գլխավորապես գնային պարտավորությունների առկայության արդյունք է, ապա Հանձնաժողովը կարող է որոշում կայացնել այն

մասին, որ այդպիսի պարտավորությունները պետք է ուժի մեջ մնան անհրաժեշտ ժամկետով:

96. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է գնագցող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության մասին եզրակացությանը, ապա արտահանողի կողմից ստանձնած գնային պարտավորությունները շարունակում են գործել՝ դրանց պայմանների եւ սույն Արձանագրության դրույթներին համապատասխան:

97. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն իրավունք ունի այն արտահանողին, որի գնային պարտավորությունները հավանության են արժանացել Հանձնաժողովի կողմից, դիմելու դրանց կատարմանը վերաբերող տեղեկություններ տրամադրելու, ինչպես նաեւ այդ տեղեկություններն ստուգելու համար նրա համաձայնությունն ստանալու հարցմամբ:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից սահմանված ժամկետում պահանջվող տեղեկությունները չներկայացնելը, ինչպես նաեւ այդ տեղեկություններն ստուգելու համար համաձայնություն չտալը համարվում են արտահանողի կողմից ստանձնած գնային պարտավորությունների խախտում:

98. Եթե արտահանողը խախտում կամ չեղարկում է գնային պարտավորությունները, ապա Հանձնաժողովը կարող է հակազնագցման միջոցի կիրառման մասին որոշում ընդունել՝ նախնական հակազնագցման տուրք սահմանելու միջոցով (եթե ուսումնասիրությունը դեռ չի ավարտվել) կամ հակազնագցման տուրք սահմանելու միջոցով (եթե ուսումնասիրության վերջնական արդյունքները վկայում են դա սահմանելու հիմքերի առկայության մասին):

Ստանձնած գնային պարտավորություններն արտահանողի կողմից խախտելու դեպքում վերջինիս տրվում է այդ խախտման հետ կապված մեկնաբանություններ ներկայացնելու հնարավորություն:

99. Գնային պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին Հանձնաժողովի որոշման մեջ պետք է սահմանված լինի նախնական հակազնագցման տուրքի կամ հակազնագցման տուրքի դրույքաչափը, որը կարող է սահմանվել՝ սույն Արձանագրության 98-րդ կետին համապատասխան:

8. Հակազնագցման տուրքի սահմանումը եւ կիրառումը

100. Հակազնագցման տուրքը կիրառվում է բոլոր արտահանողների կողմից մատակարարվող եւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնող՝ գնագցող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի նկատմամբ (բացառությամբ ապրանքի, որը մատակարարվում է այն արտահանողների կողմից, որոնց գնային պարտավորությունները հավանության են արժանացել Հանձնաժողովի կողմից՝ սույն Արձանագրության 90–99-րդ կետերին համապատասխան):

101. Հակազնագցման տուրքի չափը պետք է բավարար լինի՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար, սակայն չպետք է գերազանցի հաշվարկված գնագցման չափը:

Հանձնաժողովը կարող է հաշվարկված գնագցման չափից ավելի փոքր չափով հակազնագցման տուրք սահմանելու մասին որոշում ընդունել այն դեպքում, եթե այդ չափը բավարար է անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

102. Հանձնաժողովը սահմանում է հակազնագցման տուրքի առանձին դրույքաչափ այն ապրանքի համար, որը մատակարարվում է գնագցող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի յուրաքանչյուր այն արտահանողի կամ արտադրողի կողմից, որի համար հաշվարկվել է գնագցման առանձին չափ:

103. Բացի սույն Արձանագրության 102-րդ կետում նշված հակազնագցման տուրքի առանձին դրույքաչափից՝ Հանձնաժողովն ուսումնասիրության

ընթացքում հաշվարկված ամենաբարձր գնագցման չափի հիման վրա սահմանում է հակագնագցման տուրքի միասնական դրույքաչափ այն ապրանքի համար, որը մատակարարվում է արտահանող երրորդ երկրից մյուս բոլոր այն արտահանողների կամ արտադրողների կողմից, որոնց համար գնագցման առանձին չափ չի հաշվարկվել:

104. Հակագնագցման տուրքը կարող է կիրառվել նախնական հակագնագցման տուրք սահմանելու ամսաթվից ոչ շուտ, քան 90 օր առաջ մաքսային այնպիսի ընթացակարգերով ձեւակերպված ապրանքների նկատմամբ, որոնցով ձեւակերպելու պայման է համարվում հակագնագցման տուրքերի վճարումը, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ուսումնասիրության արդյունքներով այդ ապրանքի մասով միաժամանակ հաստատվել է, որ՝

1) նախկինում իրականացվել է գնագցող ներմուծում, որը վնաս է հասցրել, կամ ներմուծողը իմացել է կամ պետք է իմանար, որ արտահանողն ապրանքը մատակարարում է դրա սովորական գնից ավելի ցածր գնով, եւ որ ապրանքի այդպիսի ներմուծումը կարող է վնաս հասցնել անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին.

2) անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնասը հասցվել է գլխավորապես գնագցող ներմուծման ավելացած ծավալի հետեւանքով համեմատաբար կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում, որը, հաշվի առնելով տեղողությունն ու ծավալները, ինչպես նաեւ այլ հանգամանքներ (այդ թվում՝ ներմուծվող ապրանքի պահուստային պաշարների արագ աճը), կարող է էապես նվազեցնել հակագնագցման տուրքի սահմանման վերականգնողական ազդեցությունը՝ պայմանով, որ տվյալ ապրանքի ներմուծողներին մինչեւ ուսումնասիրության ավարտն ընձեռվել է մեկնաբանություններ ներկայացնելու հնարավորություն:

105. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո Պայմանագրով նախատեսված պաշտոնական աղբյուրներում հրապարակում է ծանուցում, որը պարունակում է նախազգուշացում՝ ուսումնասիրության առարկան հանդիսացող ապրանքի նկատմամբ սույն Արձանագրության 104-րդ կետին համապատասխան հակազնագցման տուրքի հնարավոր կիրառման մասին:

Այդ ծանուցումը հրապարակելու մասին որոշումն ընդունվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի մասով՝ սույն Արձանագրության 104-րդ կետում նշված պայմանները կատարելու վերաբերյալ բավարար ապացույցներ պարունակող հարցման հիման վրա, կամ սեփական նախաձեռնությամբ՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի տրամադրության տակ այդպիսի ապացույցների առկայության դեպքում:

Հակազնագցման տուրք չի կարող կիրառվել մինչեւ սույն կետում նշված ծանուցման պաշտոնական հրապարակման ամսաթիվը՝ մաքսային այնպիսի ընթացակարգերով ձեւակերպված ապրանքների նկատմամբ, որոնցով ձեւակերպելու պայման է համարվում հակազնագցման տուրքերի վճարումը:

106. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ կարող են սահմանվել սույն Արձանագրության 104-րդ կետին համապատասխան հակազնագցման տուրքի հնարավոր կիրառման մասին շահագրգիռ անձանց ծանուցելու լրացուցիչ եղանակներ:

9. Հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը եւ դրա վերանայումը

107. Հակազնագցման միջոցը կիրառվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ այնպիսի չափով եւ ժամկետով, որոնք անհրաժեշտ են գնագցող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

108. Հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը չպետք է գերազանցի 5 տարին՝ այդ միջոցի կիրառումն սկսելու ամսաթվից կամ կրկնակի ուսումնասիրությունն ավարտելու ամսաթվից սկսած, որն անցկացվել է փոփոխված հանգամանքների պատճառով եւ, միաժամանակ, վերաբերել է գնագցող ներմուծման եւ դրա հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի վերլուծությանը, կամ որն անցկացվել է հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու պատճառով:

109. Հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ կրկնակի ուսումնասիրությունն անցկացվում է սույն Արձանագրության 186–198-րդ կետերին համապատասխան ներկայացված գրավոր դիմումի հիման վրա կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի սեփական նախաձեռնությամբ:

Հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ կրկնակի ուսումնասիրությունն անցկացվում է այն դեպքում, եթե դիմումի մեջ առկա են տեղեկություններ այն մասին, որ գնագցող ներմուծումը հնարավոր է՝ վերսկսվի կամ շարունակվի, եւ հակազնագցման միջոցի գործողությունը դադարեցնելու դեպքում հնարավոր է՝ վնաս հասցվի անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին:

Հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու մասին դիմումը ներկայացվում է ոչ ուշ, քան հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալուց 6 ամիս առաջ:

Կրկնակի ուսումնասիրությունը պետք է սկսվի նախքան հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալը եւ ավարտվի դրա սկսելու ամսաթվից սկսած 12 ամսվա ընթացքում:

Նախքան սույն կետին համապատասխան անցկացվող կրկնակի ուսումնասիրության ավարտը՝ հակազնագցման միջոցի կիրառումը

երկարաձգվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ: Այն ժամկետի ընթացքում, որով երկարաձգվում է համապատասխան հակազնագցման միջոցի կիրառումը, նախնական հակազնագցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով վճարվում են հակազնագցման տուրքեր՝ հակազնագցման տուրքերի այնպիսի դրույքաչափերով, որոնք սահմանվել են այն հակազնագցման միջոցը կիրառելու մասով, որի գործողության ժամկետը կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու հետ կապված երկարաձգվում է:

Այն դեպքում, եթե հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է, որ հակազնագցման միջոց կիրառելու հիմքերը բացակայում են, կամ սույն Արձանագրության 272-րդ կետին համապատասխան՝ կայացվել է հակազնագցման միջոցը չկիրառելու մասին որոշում, ապա նախնական հակազնագցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով գանձվող հակազնագցման տուրքի գումարները հակազնագցման միջոցի կիրառումը երկարաձգելու ժամկետի ընթացքում ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին հակազնագցման միջոց կիրառելու հիմքերի բացակայության կամ հակազնագցման միջոց չկիրառելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում կայացնելու վերաբերյալ:

Հակազնագցման միջոցի գործողությունը երկարաձգվում է Հանձնաժողովի կողմից այն դեպքում, եթե հակազնագցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու հետ կապված անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշի, որ առկա է գնագցող ներմուծումը վերսկսելու կամ շարունակելու եւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնելու հավանականություն: Հակազնագցման միջոցը երկարաձգելու մասին Հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելու

ամսաթվից սկսած նախնական հակազնագցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով գանձվող հակազնագցման տուրքի գումարները հակազնագցման միջոցի կիրառումը երկարաձգելու ժամկետի ընթացքում ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

110. Շահագրգիռ անձի դիմումի հիման վրա այն դեպքում, եթե հակազնագցման միջոց սահմանելուց հետո անցել է առնվազն 1 տարի, կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի նախաձեռնությամբ կարող է անցկացվել կրկնակի ուսումնասիրություն՝ փոփոխված հանգամանքների կապակցությամբ հակազնագցման միջոցի կիրառումը շարունակելու եւ (կամ) դա վերանայելու նպատակահարմարությունը որոշելու համար (այդ թվում՝ հակազնագցման տուրքի առանձին դրույքաչափը վերանայելը):

Կախված կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու մասին դիմումը ներկայացնելու նպատակներից՝ այդպիսի դիմումը պետք է պարունակի ապացույցներ այն մասին, որ փոփոխված հանգամանքների կապակցությամբ՝

չի պահանջվում շարունակել հակազնագցման միջոցի կիրառումը՝ գնագոյն ներմուծմանը հակազդելու եւ գնագոյն ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու նպատակով.

հակազնագցման միջոցի գոյություն ունեցող չափը գերազանցում է այն չափը, որը բավարար է՝ գնագոյն ներմուծմանը հակազդելու եւ գնագոյն ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար.

գոյություն ունեցող հակազնագցման միջոցը բավարար չէ՝ գնագոյն ներմուծմանը հակազդելու եւ գնագոյն ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

Սույն կետին համապատասխան անցկացվող կրկնակի ուսումնասիրությունը պետք է ավարտվի այն սկսելու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

111. Կրկնակի ուսումնասիրությունը կարող է նաեւ անցկացվել այն արտահանողի կամ արտադրողի համար առանձին գնագցման չափ սահմանելու նպատակով, որը ուսումնասիրության ընթացքում չէր իրականացնում գնագցող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի մատակարարում: Այդպիսի կրկնակի ուսումնասիրությունը կարող է սկսվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից այն դեպքում, եթե նշված արտահանողը կամ արտադրողը այն անցկացնելու մասին դիմում է ներկայացրել, որը պարունակում է ապացույցներ այն մասին, որ ապրանքն արտահանողը կամ արտադրողը փոխկապակցված չէ այն արտահանողների եւ արտադրողների հետ, որոնց նկատմամբ կիրառվում է հակագնագցման միջոցը, եւ որ այդ արտահանողը կամ արտադրողն իրականացնում է ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի մատակարարում Միության մաքսային տարածք կամ ունի Միության մաքսային տարածք այդպիսի ապրանքի զգալի ծավալներ մատակարարելու պայմանագրային պարտավորություններ, որոնց դադարեցումը կամ չեղյալ հայտարարումը ապրանքի այդպիսի արտահանողի կամ արտադրողի համար կառաջացնի զգալի վնասներ կամ էական տուգանքային պատժամիջոցներ:

Կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու ընթացքում Միության մաքսային տարածք ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի մատակարարման նկատմամբ արտահանողի կամ արտադրողի համար գնագցման առանձին չափ սահմանելու նպատակով այդ արտահանողի կամ արտադրողի կողմից հակագնագցման տուրք չի վճարվում՝ մինչեւ նշված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքների հիման վրա որոշում կայացնելը: Ընդ որում, կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու ընթացքում Միության մաքսային տարածք ներմուծվող (ներմուծված) այդ ապրանքի համար տրամադրվում է հակագնագցման տուրքի վճարման ապահովում Եվրասիական տնտեսական միության Մաքսային օրենսգրքով նախատեսված կարգով՝

ներմուծման մաքսատուրքերի ապահովման նպատակով՝ հաշվի առնելով սույն կետով սահմանված առանձնահատկությունները:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին կրկնակի ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվի վերաբերյալ:

Հակազնագցման տուրքի վճարման ապահովումը տրամադրվում է դրամական միջոցներով (դրամական գումարներով)՝ հակազնագցման տուրքի գումարի չափով, որը հաշվարկվում է սույն Արձանագրության 103-րդ կետին համապատասխան սահմանված հակազնագցման տուրքի միասնական դրույքաչափով:

Այն դեպքում, եթե կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով կայացվել է հակազնագցման միջոց կիրառելու վերաբերյալ որոշում, ապա հակազնագցման տուրքը այդ կրկնակի ուսումնասիրությունն անցկացնելու ժամանակահատվածի ընթացքում ենթակա է վճարման: Կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով ընդունված՝ հակազնագցման միջոցի կիրառման մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից սկսած ապահովման գումարը ենթակա է հաշվանցման հակազնագցման տուրքի վճարման դիմաց՝ հակազնագցման տուրքի սահմանված դրույքաչափի համաձայն որոշված չափով, եւ հաշվեգրման ու բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով՝ հաշվի առնելով սույն կետի դրույթները:

Այն դեպքում, եթե կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով նպատակահարմար է համարվում սահմանել հակազնագցման տուրքի ավելի բարձր դրույքաչափ, քան այն դրույքաչափը, որի համաձայն որոշվել է հակազնագցման տուրքի վճարումն ապահովելու չափը, ապա հակազնագցման տուրքի այն գումարների միջեւ տարբերությունը, որոնք հաշվարկվել են կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով սահմանված դրույքաչափով եւ հակազնագցման տուրքի միասնական դրույքաչափով, չի գանձվում:

Հակազնագցման տուրքի սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված հակազնագցման տուրքի գումարը գերազանցող ապահովման գումարը ենթակա է վերադարձման վճարողին՝ Եվրասիական տնտեսական միության Մաքսային օրենսգրքով նախատեսված կարգով:

Սույն կետով նախատեսված կրկնակի ուսումնասիրությունն անցկացվում է հնարավորինս կարճ ժամկետում, որը չի կարող գերազանցել 12 ամիսը:

112. Ապացույցներ ներկայացնելուն եւ հակազնագցման ուսումնասիրություն անցկացնելուն վերաբերող՝ սույն Արձանագրության VI բաժնի դրույթները կիրառվում են սույն Արձանագրության 107–113–րդ կետերով նախատեսված կրկնակի ուսումնասիրությունների նկատմամբ՝ հաշվի առնելով համապատասխան տարբերությունները:

113. Սույն Արձանագրության 107–112–րդ կետերի դրույթները կիրառվում են արտահանողի կողմից սույն Արձանագրության 90–99–րդ կետերին համապատասխան ստանձնած պարտավորությունների նկատմամբ՝ հաշվի առնելով համապատասխան տարբերությունները:

10. Հակազնագցման միջոցի շրջանցումը որոշելը

114. Սույն բաժնի նպատակներով հակազնագցման միջոցի շրջանցում ասելով՝ ենթադրվում է ապրանքի մատակարարման եղանակի փոփոխումը՝ հակազնագցման տուրք վճարելուց կամ արտահանողի կողմից ստանձնած գնային պարտավորությունների կատարումից խուսափելու նպատակով:

115. Հակազնագցման միջոցի շրջանցումը որոշելու նպատակով կրկնակի ուսումնասիրությունը կարող է սկսվել շահագրգիռ անձի դիմումի հիման վրա կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի սեփական նախաձեռնությամբ:

116. Սույն Արձանագրության 115–րդ կետում նշված դիմումը պետք է պարունակի հետեւյալ ապացույցները՝

1) հակազնագցման միջոցի շրջանցում.

2) հակազնագցման միջոցի ազդեցության չեզոքացում՝ դա շրջանցելու հետեւանքով եւ այդ գործոնի ազդեցությունը նույնանման ապրանքի արտադրության եւ (կամ) վաճառքի ծավալների եւ (կամ) անդամ պետությունների շուկայում դրա գների վրա.

3) հակազնագցման միջոցի շրջանցման հետեւանքով ապրանքի (այդ ապրանքի բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների) գնագցող ներմուծման առկայություն: Ընդ որում, որպես ապրանքի, դրա բաղկացուցիչ մասերի կամ ածանցյալների սովորական արժեք ընդունվում է դրանց՝ այն ուսումնասիրության ընթացքում որոշված սովորական արժեքը, որի արդյունքներով Հանձնաժողովը սահմանել է հակազնագցման միջոց՝ հաշվի առնելով համադրման նպատակով կատարված համապատասխան ճշգրտումները:

117. Հակազնագցման միջոցի շրջանցումը որոշելու նպատակով կրկնակի ուսումնասիրությունը պետք է ավարտվի՝ այն սկսվելու ամսաթվից հետո 9 ամսվա ընթացքում:

118. Սույն Արձանագրության 115–120–րդ կետերին համապատասխան անցկացվող կրկնակի ուսումնասիրության ժամանակահատվածի համար Հանձնաժողովը կարող է նախնական հակազնագցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով գանձվող հակազնագցման տուրք սահմանել գնագցող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի այն բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների համար, որոնք Միության մաքսային տարածք են ներմուծվում արտահանող երրորդ երկրից, ինչպես նաեւ գնագցող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի եւ (կամ) դրա բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների համար, որոնք Միության մաքսային տարածք են ներմուծվում այլ արտահանող երրորդ երկրից:

119. Այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 115–120–րդ կետերին համապատասխան անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով

ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը չի որոշում, որ հակազնագցման միջոցը շրջանցվել է, ապա հակազնագցման տուրքի գումարները, որոնք վճարվել են սույն Արձանագրության 118-րդ կետին համապատասխան եւ նախնական հակազնագցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով, ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին այն մասին, որ հակազնագցման միջոցը չի շրջանցվել:

120. Այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 115-120-րդ կետերին համապատասխան անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքների համաձայն՝ հակազնագցման միջոցը շրջանցվել է, ապա հակազնագցման միջոցը Հանձնաժողովի կողմից կարող է տարածվել գնագցող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի այն բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների վրա, որոնք Միության մաքսային տարածք են ներմուծվում արտահանող երրորդ երկրից, ինչպես նաեւ գնագցող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի եւ (կամ) դրա բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների վրա, որոնք Միության մաքսային տարածք են ներմուծվում այլ արտահանող երրորդ երկրից: Սույն կետում նշված հակազնագցման միջոց սահմանելու մասին Հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից սկսած նախնական հակազնագցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով վճարված հակազնագցման տուրքերի գումարները ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

V. Փոխհատուցման միջոցները

121. Սույն Արձանագրության մեջ սուբսիդիա ասելով ենթադրվում է՝

1) սուբսիդավորող մարմնի կողմից իրականացված ֆինանսական օժանդակությունը, որը սուբսիդիա ստացողին տալիս է լրացուցիչ առավելություններ, եւ որը ցուցաբերվում է արտահանող երրորդ երկրի տարածքում, այդ թվում՝ հետեւյալ ձեւերով՝

դրամական միջոցների ուղղակի փոխանցման (այդ թվում՝ դոտացիաների, փոխառությունների եւ բաժնետոմսերի գնման տեսքով) կամ այդպիսի միջոցներ փոխանցելու պարտավորությունների ձեւով (այդ թվում՝ փոխառությունների դիմաց տրված երաշխիքների տեսքով),

միջոցներ դուրս գրելու կամ այն միջոցների գանձումից լրիվ կամ մասնակիորեն հրաժարվելու ձեւով, որոնք պետք է մուտքագրվեին արտահանող երրորդ երկրի եկամուտների մասով (այդ թվում՝ հարկային վարկերի տրամադրման միջոցով)՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արտահանվող ապրանքն ազատվում է ներքին սպառման համար նախատեսված նույնանման ապրանքի համար գանձվող հարկերից կամ տուրքերից, կամ այդ հարկերի կամ տուրքերի՝ փաստացի վճարված գումարները չգերազանցող չափով նվազեցման կամ վերադարձման դեպքերի,

ապրանքները կամ ծառայությունները արտոնյալ պայմաններով կամ անհատույց տրամադրելու ձեւով՝ բացառությամբ այն ապրանքների կամ ծառայությունների, որոնք նախատեսված են ընդհանուր ենթակառուցվածքի պահպանման եւ զարգացման համար, այսինքն՝ այն ենթակառուցվածքի, որը կապված չէ կոնկրետ արտադրողի եւ (կամ) արտահանողի հետ,

ապրանքներն արտոնյալ պայմաններով ձեռքբերելու ձեւով.

2) ցանկացած ձեւով արտահայտված եկամտային կամ գնային օժանդակություն, որը սուբսիդիա ստացողին տալիս է լրացուցիչ առավելություններ, որոնց արդյունքում ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տեղի է ունենում արտահանող երրորդ երկրից ապրանքի արտահանման ծավալի

ավելացում կամ այդ երրորդ երկիր նույնանման ապրանքի ներմուծման ծավալի կրճատում:

1. Արտահանող երրորդ երկրի սուբսիդիան հատուկ սուբսիդիա համարելու սկզբունքները

122. Արտահանող երրորդ երկրի սուբսիդիան համարվում է հատուկ սուբսիդիա, եթե սուբսիդավորող մարմնի կողմից կամ արտահանող երրորդ երկրի օրենսդրությամբ սուբսիդիայի թույլատրելիությունը միայն հատկորոշված կազմակերպությունների համար է:

123. Սույն բաժնում հատկորոշված կազմակերպություններ ասելով՝ ենթադրվում է կոնկրետ արտադրողը եւ (կամ) արտահանողը, կամ արտահանող երրորդ երկրի տնտեսության կոնկրետ ճյուղը, կամ արտադրողների եւ (կամ) արտահանողների կամ արտահանող երրորդ երկրի տնտեսության ճյուղերի խումբը (միությունը, միավորումը):

124. Սուբսիդիան համարվում է հատուկ, եթե այդ սուբսիդիայի թույլատրելիությունը սուբսիդավորող մարմնի իրավասությանը ենթակա որոշակի աշխարհագրական տարածքում գտնվող սահմանափակ թվով հատկորոշված կազմակերպությունների համար է:

125. Սուբսիդիան չի համարվում հատուկ, եթե արտահանող երրորդ երկրի օրենսդրությամբ կամ սուբսիդավորող մարմնի կողմից սահմանվում են սուբսիդիա ստանալու անվերապահ իրավունքը եւ դրա չափը որոշող ընդհանուր օբյեկտիվ չափորոշիչներ կամ պայմաններ (այդ թվում՝ արտադրանքի արտադրության մեջ զբաղված աշխատողների թվից կամ արտադրանքի բացթողման ծավալից կախված), որոնք խստորեն պահպանվում են:

126. Ցանկացած դեպքում արտահանող երրորդ երկրի սուբսիդիան համարվում է հատուկ, եթե այդ սուբսիդիայի տրամադրմանը զուգորդում է՝

1) սուբսիդիայի համար թույլատրելիություն ունեցող հատկորոշված կազմակերպությունների թիվը սահմանափակելը,

2) հատկորոշված կազմակերպությունների կողմից առավելապես սուբսիդիան օգտագործելը,

3) հատկորոշված կազմակերպություններին անհամաչափ մեծ գումարներ տրամադրելը,

4) սուբսիդավորող մարմնի կողմից հատկորոշված կազմակերպություններին սուբսիդիա տրամադրելու արտոնյալ (պրեֆերենցիալ) եղանակ ընտրելը:

127. Արտահանող երրորդ երկրի ցանկացած սուբսիդիա համարվում է հատուկ, եթե՝

1) սուբսիդիան՝ որպես միակ պայման կամ որպես մի քանի պայմաններից մեկը, արտահանող երրորդ երկրի օրենսդրությանը համապատասխան կամ փաստացիորեն կապված է ապրանքի արտահանման հետ: Սուբսիդիան համարվում է ապրանքի արտահանման հետ փաստացիորեն կապված, եթե արտահանող երրորդ երկրի օրենսդրությանը համապատասխան ապրանքի արտահանման հետ առնչություն չունեցող դրա տրամադրումը գործնականում կապված է ապրանքի՝ տեղի ունեցած կամ հետագայում հնարավոր արտահանման կամ արտահանումից ստացվող հասույթների հետ: Արտահանող ձեռնարկություններին սուբսիդիա տրամադրելու փաստն ինքնին չի նշանակում ապրանքի արտահանման հետ կապված սուբսիդիայի տրամադրում՝ սույն կետի իմաստով,

2) սուբսիդիան՝ որպես միակ պայման կամ որպես մի քանի պայմաններից մեկը, արտահանող երրորդ երկրի օրենսդրությանը համապատասխան կամ փաստացիորեն կապված է արտահանող երրորդ երկրում արտադրված ապրանքների օգտագործման հետ՝ ներմուծված ապրանքների փոխարեն:

128. Արտահանող երրորդ երկրի սուբսիդիան հատուկ սուբսիդիա համարելու մասին ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի որոշումը պետք է հիմնված լինի ապացույցների վրա:

2. Հատուկ սուբսիդիայի չափը որոշելու սկզբունքները

129. Հատուկ սուբսիդիայի չափը որոշվում է այդպիսի սուբսիդիա ստացողի կողմից ստացված օգուտի չափի հիման վրա:

130. Սուբսիդիա ստացողի կողմից ստացված օգուտի չափը հաշվարկվում է հետևյալ սկզբունքների հիման վրա՝

1) սուբսիդավորող մարմնի մասնակցությունը կազմակերպության կապիտալում չի դիտարկվում որպես օգուտ ստանալու հնարավորության ընձեռում, եթե այդ մասնակցությունը չի կարող գնահատվել որպես արտահանող երրորդ երկրի տարածքում ընդունված սովորական ներդրումային գործելակերպին չհամապատասխանող (ներառյալ ռիսկային կապիտալի տրամադրումը).

2) սուբսիդավորող մարմնի տրամադրած վարկը չի դիտարկվում որպես օգուտ ստանալու հնարավորության ընձեռում, եթե պետությունից ստացվող վարկերի դիմաց վարկ ստացող կազմակերպության կողմից վճարվող գումարի չափը չի տարբերվում այն գումարի չափից, որը կազմակերպությունը կվճարեր համարժեք այնպիսի առետրային վարկի դիմաց, որը տվյալ կազմակերպությունը կարող է ստանալ արտահանող երրորդ երկրի վարկային շուկայում: Հակառակ դեպքում օգուտ է համարվում այդ գումարների միջև եղած տարբերությունը.

3) սուբսիդավորող մարմնի կողմից վարկի երաշխավորումը չի դիտարկվում որպես օգուտ ստանալու հնարավորության ընձեռում, եթե սուբսիդավորող մարմնի կողմից երաշխավորված վարկի դիմաց երաշխիք ստացող կազմակերպության կողմից վճարվող գումարի չափը չի տարբերվում այն

գումարի չափից, որը կազմակերպությունը կվճարեր համարժեք առետրային վարկի դիմաց՝ առանց պետական երաշխիքի: Հակառակ դեպքում օգուտ է համարվում այդ գումարների միջեւ եղած տարբերությունը՝ միջնորդավճարների տարբերությամբ ճշգրտված.

4) սուբսիդավորող մարմնի կողմից ապրանքների կամ ծառայությունների տրամադրումը կամ ապրանքների գնումը չի դիտարկվում որպես օգուտ ստանալու հնարավորության ընձեռում, եթե միայն ապրանքները կամ ծառայությունները մատակարարվում են համարժեքից ավելի ցածր վարձատրության դիմաց, կամ գնումները չեն կատարվում համարժեքից ավելի բարձր վարձատրության դիմաց: Վարձատրության համարժեքությունը որոշվում է՝ ելնելով այդպիսի ապրանքների եւ ծառայությունների գնման եւ վաճառքի համար արտահանող երրորդ երկրի շուկայում առկա պայմաններից՝ ներառյալ գինը, որակը, մատչելիությունը, շուկայում իրացվելիությունը, տրանսպորտային փոխադրումը եւ ապրանքի գնման կամ վաճառքի հետ կապված այլ պայմաններ:

3. Սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը որոշելը

131. Սույն բաժնի նպատակներով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնաս ասելով՝ ենթադրվում է անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասը, այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումը:

132. Սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը որոշվում է՝ հիմք ընդունելով սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալի վերլուծության եւ անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների եւ անդամ պետություններում

նույնանման ապրանքն արտադրողների վրա սուբսիդավորվող ներմուծման ունեցած ազդեցության վերլուծության արդյունքները:

133. Ուսումնասիրության այն ժամանակահատվածը, որի ընթացքում վերլուծվում են տեղեկությունները՝ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայությունը որոշելու նպատակով, սահմանվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից:

134. Սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալը վերլուծելիս ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալի զգալի աճ (բացարձակ ցուցանիշներով կամ անդամ պետություններում նույնանման ապրանքի արտադրության կամ սպառման ծավալի մասով):

135. Եթե միաժամանակ իրականացվող ուսումնասիրությունների առարկան Միության մաքսային տարածք մեկից ավելի արտահանող երրորդ երկրից որեւէ ապրանքի սուբսիդավորվող ներմուծումն է, ապա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է գնահատել այդպիսի ներմուծման ընդհանուր ազդեցությունը միայն այն դեպքում, եթե որոշի, որ՝

1) տվյալ ապրանքի համար սուբսիդիայի չափը յուրաքանչյուր արտահանող երրորդ երկրում կազմում է դրա արժեքի 1 տոկոսից ավելին, իսկ սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալը յուրաքանչյուր արտահանող երրորդ երկրից աննշան չէ՝ սույն Արձանագրության 228-րդ կետին համապատասխան.

2) սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ազդեցության գնահատումը հնարավոր է՝ ելնելով ներկրված ապրանքների միջեւ մրցակցության պայմաններից ու ներկրված ապրանքի եւ անդամ պետություններում արտադրված նույնանման ապրանքի միջեւ մրցակցության պայմաններից:

136. Անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների վրա սուբսիդավորվող ներմուծման ազդեցությունը վերլուծելիս ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է՝

1) արդյոք սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի գները զգալիորեն ցածր են եղել անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գներից.

2) արդյոք սուբսիդավորվող ներմուծումը հանգեցրել է անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների զգալի նվազեցման.

3) արդյոք սուբսիդավորվող ներմուծումը զգալիորեն խոչընդոտել է անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների աճը, որը տեղի կունենար այդպիսի ներմուծման բացակայության դեպքում:

137. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վրա սուբսիդավորվող ներմուծման ունեցած ազդեցության վերլուծությունը անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վիճակին առնչվող տնտեսական գործոնների գնահատումն է, այդ թվում՝

1) ապրանքի արտադրության, վաճառքի, անդամ պետությունների շուկայում ապրանքի մասնաբաժնի, շահույթի, արտադրողականության, ներգրավված ներդրումներից կամ արտադրական հզորությունների օգտագործումից ստացված եկամուտների՝ տեղի ունեցած կամ մոտ ապագայում հնարավոր կրճատումը.

2) անդամ պետությունների շուկայում ապրանքի գների վրա ազդող գործոնները.

3) դրամական հոսքերի շարժի, ապրանքի պաշարների, զբաղվածության մակարդակի, աշխատավարձի, արտադրության աճի տեմպերի եւ ներդրումներ ներգրավելու հնարավորության վրա տեղի ունեցած կամ հետագայում հնարավոր բացասական ազդեցությունը:

138. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վրա սուբսիդավորվող ներմուծման ունեցած ազդեցությունը գնահատվում է անդամ պետություններում նույնանման ապրանքի արտադրության մասով, եթե առկա տվյալներով հնարավոր է առանձին հատկորոշել նույնանման ապրանքի արտադրությունն այնպիսի չափորոշիչների հիման վրա, ինչպիսիք են արտադրական գործընթացը, նույնանման ապրանքի վաճառքը՝ դրա արտադրողների կողմից եւ շահույթը:

Եթե առկա տվյալներով հնարավոր չէ առանձին հատկորոշել նույնանման ապրանքի արտադրությունը, ապա սուբսիդավորվող ներմուծման ունեցած ազդեցությունն անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի վրա կարող է գնահատվել ապրանքների հնարավոր այն ամենանեղ խմբի արտադրության կամ անվանացանկի մասով, որոնք ներառում են նույնանման ապրանքը եւ որոնց մասին առկա են անհրաժեշտ տվյալներ:

139. Սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը որոշելու դեպքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հաշվի է առնում բոլոր առկա գործոնները, այդ թվում՝

1) սուբսիդիայի կամ սուբսիդիաների բնույթը, չափը եւ առետրի վրա դրանց հնարավոր ազդեցությունը.

2) սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալի աճի տեմպերը, որոնք վկայում են այդ ներմուծման ծավալի հետագա աճի իրական հնարավորության մասին.

3) սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի արտահանման համար արտահանողի ունեցած բավարար հնարավորությունները կամ դրանց ընդլայնման ակնհայտ անխուսափելիությունը, որոնք վկայում են այդ ապրանքի սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալի աճի իրական հնարավորության մասին՝ հաշվի առնելով այլ արտահանման շուկաների՝ տվյալ ապրանքի արտահանման ցանկացած հավելյալ ծավալ ընդունելու հնարավորությունը.

4) սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի գների մակարդակը, եթե գների այդ մակարդակը կարող է հանգեցնել անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների նվազեցմանը կամ դրանց աճի զսպմանը եւ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի պահանջարկի հետագա աճին.

5) արտահանողի մոտ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի պաշարները:

140. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի առկայության մասին որոշումն ընդունվում է այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 139-րդ կետում նշված գործոնների վերլուծության արդյունքներով իրականացված ուսումնասիրության ընթացքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգել է այն եզրակացությանը, որ սուբսիդավորվող ներմուծումն անխուսափելիորեն շարունակվելու է, եւ փոխհատուցման միջոցներ չկիրառելու դեպքում այդ ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելն անխուսափելի կլինի:

141. Անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի եւ սուբսիդավորվող ներմուծման միջեւ պատճառահետեւանքային կապի առկայության մասին եզրակացությունը պետք է հիմնված լինի ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի տրամադրության տակ եղած՝ գործին վերաբերող բոլոր ապացույցների եւ տեղեկությունների վերլուծության վրա:

142. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, սուբսիդավորվող ներմուծումից բացի, վերլուծում է նաեւ հայտնի այլ գործոններ, որոնց հետեւանքով միեւնույն ժամանակահատվածում անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս է հասցվում:

Այս գործոնների պատճառով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը չպետք է դասակարգվի որպես Միության մաքսային տարածք

սուբսիդավորվող ներմուծում իրականացնելու հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնաս:

4. Նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելը

143. Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից նախքան ուսումնասիրության ավարտն ստացված տեղեկությունները վկայում են սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության մասին, ապա սույն Արձանագրության 7-րդ կետում նշված զեկույցի հիման վրա՝ Հանձնաժողովն ընդունում է որոշում մինչեւ 4 ամիս ժամկետով նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու միջոցով փոխհատուցման միջոցի կիրառման մասին՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին՝ ուսումնասիրությունն անցկացնելու ընթացքում սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով հասցվող վնասը կանխելու նպատակով:

144. Նախնական փոխհատուցման տուրքը չի կարող սահմանվել ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո 60 օրացուցային օրվանից շուտ:

145. Նախնական փոխհատուցման տուրքը սահմանվում է սուբսիդավորվող եւ արտահանվող ապրանքի մեկ միավորի համար արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիայի՝ նախապես հաշվարկված մեծությանը հավասար չափով:

146. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ուսումնասիրության արդյունքներով որոշվել է, որ փոխհատուցման միջոց սահմանելու հիմքերը բացակայում են կամ սույն Արձանագրության 272-րդ կետին համապատասխան փոխհատուցման միջոց չկիրառելու մասին որոշում է կայացվել, ապա նախնական փոխհատուցման տուրքի գումարները ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին փոխհատուցման միջոց սահմանելու հիմքերի բացակայության կամ փոխհատուցման միջոց չկիրառելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում կայացնելու վերաբերյալ:

147. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի առկայության կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման հիման վրա ընդունված է փոխհատուցման միջոցի կիրառման մասին որոշում, ապա նախնական փոխհատուցման տուրքի գումարները ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

148. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այն հասցնելու վտանգի առկայության հիման վրա ընդունված է փոխհատուցման միջոցի կիրառման մասին որոշում (պայմանով, որ նախնական փոխհատուցման տուրք չսահմանելը կհանգեցնեք անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի առկայությունը որոշելուն), ապա նախնական փոխհատուցման տուրքի գումարները, սկսած փոխհատուցման միջոցի կիրառման մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից, ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության 86-րդ եւ 87-րդ կետերի դրույթները:

149. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով նպատակահարմար է համարվում սահմանել փոխհատուցման տուրքի՝ նախնական փոխհատուցման տուրքի դրույթաչափից ավելի ցածր դրույթաչափ, ապա նախնական փոխհատուցման տուրքի գումարները, որոնք համապատասխանում են փոխհատուցման տուրքի սահմանված դրույթաչափով

հաշվարկված փոխհատուցման տուրքի գումարին, ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Նախնական փոխհատուցման տուրքի գումարները, որոնք գերազանցում են փոխհատուցման տուրքի սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված փոխհատուցման տուրքի գումարը, պետք է վերադարձվեն վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով սահմանված կարգով:

150. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրության արդյունքներով նպատակահարմար է համարվում սահմանել փոխհատուցման տուրքի՝ նախնական փոխհատուցման տուրքի դրույքաչափից ավելի բարձր դրույքաչափ, ապա փոխհատուցման տուրքի եւ նախնական փոխհատուցման տուրքի գումարների միջեւ տարբերությունը չի գանձվում:

151. Նախնական փոխհատուցման տուրքը կիրառվում է՝ ուսումնասիրությունը միաժամանակ շարունակելու պայմանով:

152. Նախնական փոխհատուցման տուրքը կիրառվում է սույն Արձանագրության 164–168–րդ հոդվածներին համապատասխան:

153. Նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու մասին որոշումն ընդունվում է, որպես կանոն, ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո 7 ամսից ոչ ուշ:

5. Սուբսիդավորող երրորդ երկրի կամ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի կողմից կամավոր պարտավորությունների ստանձնումը

154. Ուսումնասիրությունը կարող է կասեցվել կամ դադարեցվել՝ առանց փոխհատուցման տուրք սահմանելու, եթե Հանձնաժողովը որոշում է ընդունում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ստանձնած հետեւյալ կամավոր պարտավորություններից որեւէ մեկին հավանություն տալու մասին (գրավոր)՝

արտահանող երրորդ երկիրը համաձայնում է չեղյալ համարել կամ կրճատել սուբսիդավորումը կամ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ՝ սուբսիդավորման հետեւանքները վերացնելու նպատակով,

ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողը համաձայնում է վերանայել իր կողմից այդ ապրանքի համար սահմանված գները (անդամ պետություններում արտահանողի հետ փոխկապակցված անձանց առկայության դեպքում՝ ապահովել, որ այդ անձինք միանան գների վերանայմանն առնչվող արտահանողի պարտավորություններին), այնպես, որ արտահանողի կողմից ստանձնվող պարտավորությունները վերլուծելու արդյունքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է այն եզրակացությանը, որ այդպիսի կամավոր պարտավորություններ ստանձնելու արդյունքում կվերանա անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը:

Այդպիսի պարտավորությունների համաձայն՝ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի գնի ավելացումը չպետք է գերազանցի արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիայի չափը, որը հաշվարկվել է սուբսիդավորվող եւ արտահանվող ապրանքի մեկ միավորի համար:

Ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի գնի ավելացումը կարող պակաս լինել արտահանող երրորդ երկրի այն հատուկ սուբսիդիայի չափից, որը հաշվարկվել է սուբսիդավորվող եւ արտահանվող ապրանքի մեկ միավորի համար, եթե այդպիսի ավելացումը բավարար է անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

155. Կամավոր պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին որոշումը Հանձնաժողովը չի ընդունում այնքան ժամանակ, քանի դեռ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը չի հանգում սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության մասին նախնական

եզրակացությանը: Ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի կամավոր պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին որոշումը Հանձնաժողովը չի ընդունում, քանի դեռ չի ստացել արտահանողների կողմից սույն Արձանագրության 154-րդ կետի երրորդ պարբերության մեջ նշված պարտավորություններն ստանձնելու համար արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմնի համաձայնությունը:

156. Կամավոր պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին որոշումը Հանձնաժողովը չի ընդունում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է այն եզրակացությանը, որ դրանք հավանության արժանացնելն անընդունելի է՝ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի մեծ թվով իրական կամ հավանական արտահանողների առկայության կամ այլ պատճառներով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, հնարավորության դեպքում, արտահանողներին հայտնում է այն պատճառների մասին, որոնց հիման վրա նրանց կամավոր պարտավորությունները հավանության արժանացնելը համարվել է անընդունելի, եւ նրանց ընձեռում է դրա հետ կապված մեկնաբանություններ ներկայացնելու հնարավորություն:

157. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը դրանց ոչ գաղտնի տարբերակը տրամադրելու մասին հարցում է ուղարկում կամավոր պարտավորություններն ստանձնած յուրաքանչյուր արտահանողի եւ արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմնին, որպեսզի այն շահագրգիռ անձանց տրամադրելու հնարավորություն ունենա:

158. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է առաջարկել արտահանող երրորդ երկրին կամ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողին ստանձնել կամավոր պարտավորությունները, սակայն չի կարող պահանջել դրանց ստանձնումը:

159. Կամավոր պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում ընդունելու դեպքում փոխհատուցման ուսումնասիրությունը կարող է շարունակվել արտահանող երրորդ երկրի խնդրանքով կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի որոշմամբ:

Եթե ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է սուբսիդավորվող ներմուծման կամ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնելու բացակայության մասին եզրակացությանը, ապա կամավոր պարտավորություններ ստանձնած արտահանող երրորդ երկիրը կամ արտահանողներն ինքնաբերաբար ազատվում են այդպիսի պարտավորություններից՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ նշված եզրակացությունը գլխավորապես այդպիսի պարտավորությունների առկայության արդյունքն է: Այն դեպքում, եթե արված եզրակացությունը գլխավորապես կամավոր պարտավորությունների առկայության արդյունքն է, ապա Հանձնաժողովը կարող է որոշում կայացնել այն մասին, որ այդպիսի պարտավորությունները պետք է ուժի մեջ մնան անհրաժեշտ ժամկետով:

160. Այն դեպքում, երբ ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգում է սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության մասին եզրակացությանը, ապա ստանձնած կամավոր պարտավորությունները շարունակում են գործել՝ դրանց պայմանների եւ սույն Արձանագրության դրույթներին համապատասխան:

161. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն իրավունք ունի այն արտահանող երրորդ երկրին կամ արտահանողին, որի կամավոր պարտավորությունները հավանության են արժանացել Հանձնաժողովի կողմից, դիմելու դրանց կատարմանը վերաբերող տեղեկություններ տրամադրելու, ինչպես նաեւ այդ տեղեկություններն ստուգելու համար նրա համաձայնությունն ստանալու հարցմամբ:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից սահմանված ժամկետում պահանջվող տեղեկությունները չներկայացնելը, ինչպես նաև այդ տեղեկություններն ստուգելու համար համաձայնություն չտալը համարվում են արտահանող երրորդ երկրի կամ արտահանողի կողմից ստանձնած կամավոր պարտավորությունների խախտում:

162. Եթե արտահանող երրորդ երկիրը կամ արտահանողը խախտում կամ չեղարկում է կամավոր պարտավորությունները, ապա Հանձնաժողովը կարող է փոխհատուցման միջոցի կիրառման մասին որոշում ընդունել՝ նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու միջոցով (եթե ուսումնասիրությունը դեռ չի ավարտվել) կամ փոխհատուցման տուրք սահմանելու միջոցով (եթե ուսումնասիրության վերջնական արդյունքները վկայում են դա սահմանելու հիմքերի առկայության մասին):

Ստանձնած կամավոր պարտավորություններն արտահանող երրորդ երկրի կամ արտահանողի կողմից խախտելու դեպքում նրան տրվում է այդ խախտման հետ կապված մեկնաբանություններ ներկայացնելու հնարավորություն:

163. Կամավոր պարտավորությունները հավանության արժանացնելու մասին Հանձնաժողովի որոշման մեջ պետք է սահմանված լինի նախնական փոխհատուցման տուրքի կամ փոխհատուցման տուրքի դրույքաչափը, որոնք կարող են սահմանվել՝ սույն Արձանագրության 162-րդ կետի համապատասխան:

6. Փոխհատուցման տուրք սահմանելն ու կիրառելը

164. Փոխհատուցման տուրք սահմանելու մասին որոշումը չի ընդունվում Հանձնաժողովի կողմից արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիայի հետկանչի դեպքում:

165. Փոխհատուցման տուրք սահմանելու մասին որոշումն ընդունվում է այն բանից հետո, երբ հատուկ սուբսիդիա տրամադրող արտահանող երրորդ երկրին

առաջարկվել է անցկացնել խորհրդակցություններ, որոնցից այդ երկիրը հրաժարվել է կամ որոնց անցկացման ընթացքում փոխադարձաբար ընդունելի որոշում չի կայացվել:

166. Փոխհատուցման տուրքը կիրառվում է բոլոր արտահանողների կողմից մատակարարվող եւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնող՝ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի նկատմամբ (բացառությամբ այն արտահանողների կողմից մատակարարվող ապրանքի, որոնց կամավոր պարտավորությունները հավանության են արժանացել Հանձնաժողովի կողմից):

Հանձնաժողովը կարող է սահմանել փոխհատուցման տուրքի առանձին դրույքաչափ՝ առանձին արտահանողների կողմից մատակարարվող ապրանքների նկատմամբ:

167. Փոխհատուցման տուրքի դրույքաչափը չպետք է գերազանցի սուբսիդավորվող եւ արտահանվող ապրանքի մեկ միավորի համար հաշվարկված՝ արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիայի չափը:

Այն դեպքում, եթե սուբսիդիաները տրամադրվում են սուբսիդավորման տարբեր ծրագրերի համաձայն, հաշվի է առնվում դրանց հանրագումարային չափը:

Փոխհատուցման տուրքի դրույքաչափը կարող է պակաս լինել արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիայի չափից այն դեպքում, եթե այդ դրույքաչափը բավարար է անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

168. Փոխհատուցման տուրքի դրույքաչափը որոշելիս հաշվի են առնվում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին ներկայացված անդամ պետությունների այն սպառողների գրավոր կարծիքները, որոնց տնտեսական շահերի վրա կարող է ազդել փոխհատուցման տուրքի սահմանումը:

169. Փոխհատուցման տուրքը կարող է կիրառվել նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու ամսաթվից ոչ շուտ, քան 90 օր առաջ մաքսային այնպիսի ընթացակարգերով ձեւակերպված ապրանքների նկատմամբ, որոնցով ձեւակերպելու պայման է համարվում փոխհատուցման տուրքի վճարումը, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ուսումնասիրության արդյունքներով այդ ապրանքի մասով միաժամանակ հաստատվել է, որ՝

2) վնասը, որը հետագայում դժվար կլինի վերացնել, հասցվել է գլխավորապես համեմատաբար կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում այն ապրանքի ներմուծման ծավալի զգալի ավելացման հետեւանքով, որի համար վճարվում կամ տրամադրվում են հատուկ սուբսիդիաներ.

2) սույն կետի 1-ին ենթակետում նշված ներմուծվող ապրանքի նկատմամբ անհրաժեշտ է կիրառել փոխհատուցման տուրք՝ վնասի կրկնությունը կանխելու նպատակով:

170. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո Պայմանագրով նախատեսված պաշտոնական աղբյուրներում հրապարակում է ծանուցում, որը պարունակում է նախազգուշացում՝ ուսումնասիրության առարկան հանդիսացող ապրանքի նկատմամբ սույն Արձանագրության 169-րդ կետին համապատասխան հակազնագցման տուրքի հնարավոր կիրառման մասին:

Այդ ծանուցումը հրապարակելու մասին որոշումն ընդունվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի մասով՝ սույն Արձանագրության 169-րդ կետում նշված պայմանները կատարելու վերաբերյալ բավարար ապացույցներ պարունակող հարցման հիման վրա, կամ սեփական նախաձեռնությամբ՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի տրամադրության տակ այդպիսի ապացույցների առկայության դեպքում:

Փոխհատուցման տուրք չի կարող կիրառվել մինչեւ սույն կետում նշված ծանուցման պաշտոնական հրապարակման ամսաթիվը՝ մաքսային այնպիսի ընթացակարգերով ձեւակերպված ապրանքների նկատմամբ, որոնցով ձեւակերպելու պայման է համարվում փոխհատուցման տուրքի վճարումը:

171. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ կարող են սահմանվել սույն Արձանագրության 169–րդ կետին համապատասխան փոխհատուցման տուրքի հնարավոր կիրառման մասին շահագրգիռ անձանց ծանուցելու լրացուցիչ եղանակներ:

7. Փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը եւ դրա վերանայումը

172. Փոխհատուցման միջոցը կիրառվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ այնպիսի չափով եւ ժամկետով, որոնք անհրաժեշտ են սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

173. Փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը չպետք է գերազանցի 5 տարին՝ այդ միջոցի կիրառումն սկսելու ամսաթվից կամ կրկնակի ուսումնասիրությունն ավարտելու ամսաթվից սկսած, որն անցկացվել է փոփոխված հանգամանքների պատճառով եւ, միաժամանակ, վերաբերել է սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրա հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի վերլուծությանը, կամ որն անցկացվել է փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու պատճառով:

174. Փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ կրկնակի ուսումնասիրությունն անցկացվում է սույն Արձանագրության 186–198–րդ կետերին համապատասխան ներկայացված դիմումի (գրավոր) հիման վրա կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի սեփական նախաձեռնությամբ:

Փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ կրկնակի ուսումնասիրությունն անցկացվում է այն դեպքում, եթե դիմումի մեջ առկա են տեղեկություններ այն մասին, որ սուբսիդավորվող ներմուծումը հնարավոր է՝ վերսկսվի կամ շարունակվի, եւ փոխհատուցման միջոցի գործողությունը դադարեցնելու դեպքում հնարավոր է՝ վնաս հասցվի անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին:

Փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու մասին դիմումը ներկայացվում է ոչ ուշ, քան փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալուց 6 ամիս առաջ:

Կրկնակի ուսումնասիրությունը պետք է սկսվի նախքան փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալը եւ ավարտվի դրա սկսելու ամսաթվից սկսած 12 ամսվա ընթացքում:

Նախքան սույն կետին համապատասխան անցկացվող կրկնակի ուսումնասիրության ավարտը՝ փոխհատուցման միջոցի կիրառումը երկարաձգվում է Հանձնաժողովի որոշմամբ: Այն ժամկետի ընթացքում, որով երկարաձգվում է համապատասխան փոխհատուցման միջոցի կիրառումը, նախնական փոխհատուցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով վճարվում են փոխհատուցման տուրքեր՝ փոխհատուցման տուրքերի այնպիսի դրույքաչափերով, որոնք սահմանվել են այն փոխհատուցման միջոցը կիրառելու մասով, որի գործողության ժամկետը կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու հետ կապված երկարաձգվում է:

Այն դեպքում, եթե փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու առնչությամբ անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է, որ փոխհատուցման միջոց կիրառելու հիմքերը բացակայում են, կամ սույն Արձանագրության 272-րդ կետին համապատասխան՝ կայացվել է փոխհատուցման միջոցը չկիրառելու

մասին որոշում, ապա նախնական փոխհատուցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով գանձվող փոխհատուցման տուրքի գումարները փոխհատուցման միջոցի կիրառումը երկարաձգելու ժամկետի ընթացքում ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին փոխհատուցման միջոց կիրառելու հիմքերի բացակայության կամ փոխհատուցման միջոց չկիրառելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում կայացնելու վերաբերյալ:

Փոխհատուցման միջոցի գործողությունը երկարաձգվում է Հանձնաժողովի կողմից այն դեպքում, եթե փոխհատուցման միջոցի գործողության ժամկետը լրանալու հետ կապված անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշի, որ առկա է սուբսիդավորվող ներմուծումը վերսկսելու կամ շարունակելու եւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնելու հավանականություն: Փոխհատուցման միջոցը երկարաձգելու մասին Հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից սկսած նախնական փոխհատուցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով գանձվող փոխհատուցման տուրքի գումարները փոխհատուցման միջոցի կիրառումը երկարաձգելու ժամկետի ընթացքում ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

175. Շահագրգիռ անձի դիմումի հիման վրա այն դեպքում, եթե փոխհատուցման միջոց սահմանելուց հետո անցել է առնվազն մեկ տարի, կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի նախաձեռնությամբ կարող է անցկացվել կրկնակի ուսումնասիրություն՝ փոփոխված հանգամանքների կապակցությամբ փոխհատուցման միջոցի կիրառումը շարունակելու եւ (կամ) դա վերանայելու նպատակահարմարությունը որոշելու համար (այդ թվում՝ փոխհատուցման տուրքի առանձին դրույքաչափը վերանայելը):

Կախված փոփոխված հանգամանքների առնչությամբ կրկնակի ուսումնասիրություն անցկացնելու մասին դիմումը ներկայացնելու նպատակներից՝ այդպիսի դիմումը պետք է պարունակի ապացույցներ այն մասին, որ՝

չի պահանջվում շարունակել փոխհատուցման միջոցի կիրառումը՝ սուբսիդավորվող ներմուծմանը հակազդելու եւ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու նպատակով,

փոխհատուցման միջոցի գոյություն ունեցող չափը գերազանցում է այն չափը, որը բավարար է՝ սուբսիդավորվող ներմուծմանը հակազդելու եւ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար,

գոյություն ունեցող փոխհատուցման միջոցը բավարար չէ՝ սուբսիդավորվող ներմուծմանը հակազդելու եւ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված վնասը վերացնելու համար:

Փոփոխված հանգամանքների հետ կապված անցկացվող կրկնակի ուսումնասիրությունը պետք է ավարտվի՝ այն սկսելու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

176. Ապացույցներ ներկայացնելուն եւ ուսումնասիրություն անցկացնելուն վերաբերող՝ սույն Արձանագրության VI բաժնի դրույթները կիրառվում են սույն Արձանագրության 172–178–րդ կետերով նախատեսված կրկնակի ուսումնասիրությունների նկատմամբ՝ հաշվի առնելով համապատասխան տարբերությունները:

177. Սույն Արձանագրության 172–178–րդ կետերի դրույթները կիրառվում են արտահանող երրորդ երկրի կամ արտահանողի՝ սույն Արձանագրության 154–163–րդ կետերին համապատասխան ստանձնած պարտավորությունների նկատմամբ՝ հաշվի առնելով համապատասխան տարբերությունները:

178. Կրկնակի ուսումնասիրությունը կարող է նաեւ անցկացվել այն արտահանողի համար փոխհատուցման տուրքի առանձին դրույքաչափ սահմանելու նպատակով, որի նկատմամբ կիրառվում է փոխհատուցման միջոցը, սակայն համագործակցությունից հրաժարվելուց տարբեր այլ պատճառներով ուսումնասիրություն չի անցկացվել: Այսպիսի կրկնակի ուսումնասիրությունը կարող է սկսվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից՝ նշված արտահանողի դիմումի համաձայն:

8. Փոխհատուցման միջոցի շրջանցումը որոշելը

179. Սույն բաժնի նպատակներով փոխհատուցման միջոցի շրջանցում ասելով՝ ենթադրվում է ապրանքի մատակարարման եղանակի փոփոխումը՝ փոխհատուցման տուրք վճարելուց կամ ստանձնած կամավոր պարտավորությունների կատարումից խուսափելու նպատակով:

180. Փոխհատուցման միջոցի շրջանցումը որոշելու նպատակով կրկնակի ուսումնասիրությունը կարող է սկսվել շահագրգիռ անձի դիմումի հիման վրա կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի սեփական նախաձեռնությամբ:

181. Սույն Արձանագրության 180-րդ կետում նշված դիմումը պետք է պարունակի հետևյալ ապացույցները՝

1) փոխհատուցման միջոցի շրջանցումը.

2) փոխհատուցման միջոցի՝ նույնանման ապրանքի արտադրության եւ (կամ) վաճառքի ծավալի եւ (կամ) անդամ պետությունների շուկայում նույնանման ապրանքի գների վրա ունեցած ազդեցության չեզոքացումը (դա շրջանցելու հետեւանքով).

3) հատուկ սուբսիդիայի տրամադրումից ստացված օգուտի պահպանումն ապրանքը (այդպիսի ապրանքի բաղադրիչ մասերը եւ (կամ) ածանցյալները) արտադրողի եւ (կամ) արտահանողի կողմից:

182. Սույն Արձանագրության 179–185–րդ կետերին համապատասխան անցկացվող կրկնակի ուսումնասիրության ժամանակահատվածի համար Հանձնաժողովը կարող է նախնական փոխհատուցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով գանձվող փոխհատուցման տուրք սահմանել սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի այն բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների համար, որոնք Միության մաքսային տարածք են ներմուծվում արտահանող երրորդ երկրից, ինչպես նաեւ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի եւ (կամ) դրա բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների համար, որոնք մաքսային տարածք են ներմուծվում այլ արտահանող երրորդ երկրից:

183. Այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 179–185–րդ կետերին համապատասխան անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը չի որոշում, որ փոխհատուցման միջոցը շրջանցվել է, ապա փոխհատուցման տուրքի գումարները, որոնք վճարվել են սույն Արձանագրության 182–րդ կետին համապատասխան եւ նախնական փոխհատուցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով, ենթակա են վերադարձման վճարողին՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ժամանակին տեղեկացնում է անդամ պետությունների մաքսային մարմիններին այն մասին, որ փոխհատուցման միջոցը չի շրջանցվել:

184. Այն դեպքում, եթե սույն Արձանագրության 179–185–րդ կետերին համապատասխան անցկացված կրկնակի ուսումնասիրության արդյունքների համաձայն՝ փոխհատուցման միջոցը շրջանցվել է, ապա փոխհատուցման միջոցը կարող է տարածվել սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի այն բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների վրա, որոնք Միության մաքսային տարածք են ներմուծվում արտահանող երրորդ երկրից, ինչպես նաեւ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա եղած ապրանքի եւ (կամ) դրա

բաղկացուցիչ մասերի եւ (կամ) ածանցյալների վրա, որոնք Միության մաքսային տարածք են ներմուծվում այլ արտահանող երրորդ երկրից: Սույն կետում նշված փոխհատուցման միջոց սահմանելու մասին Հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից սկսած՝ նախնական փոխհատուցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով վճարված փոխհատուցման տուրքերի գումարները ենթակա են հաշվեգրման եւ բաշխման՝ սույն Արձանագրության հավելվածով նախատեսված կարգով:

185. Փոխհատուցման միջոցի շրջանցումը որոշելու նպատակով կրկնակի ուսումնասիրությունը պետք է ավարտվի՝ այն սկսելու ամսաթվից հետո 9 ամսվա ընթացքում:

VI. Ուսումնասիրությունների իրականացումը

1. Ուսումնասիրություն իրականացնելու հիմքերը

186. Ներմուծման ավելացած ծավալի եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը որոշելու նպատակով, ինչպես նաեւ գնագող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասը, այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումը որոշելու նպատակով ուսումնասիրությունն իրականացվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից՝ գրավոր դիմումի հիման վրա կամ սեփական նախաձեռնությամբ:

187. Սույն Արձանագրության 186-րդ կետում նշված դիմումը ներկայացվում է՝

1) անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքն արտադրողի (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքն արտադրողի կամ

ներա լիազոր ներկայացուցչի կողմից (հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում)։

2) արտադրողների միության կողմից, որի մասնակիցների թվում են անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) արտադրության ընդհանուր ծավալի զգալի մասի՝ առնվազն 25 տոկոսի արտադրողները, կամ այդպիսի միության լիազոր ներկայացուցչի կողմից։

188. Սույն Արձանագրության 187-րդ կետում նշված արտադրողների եւ միությունների լիազոր ներկայացուցիչները պետք է ունենան պատշաճորեն ձեւակերպված լիազորություններ՝ հաստատված այնպիսի փաստաթղթերով, որոնց բնօրինակները դիմումի հետ միասին ներկայացվում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին։

189. Սույն Արձանագրության 186-րդ կետում նշված դիմումին կցվում են անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքը կամ նույնանման ապրանքը արտադրողների՝ դիմումին կողմ արտահայտվելու մասին ապացույցները։ Դիմումին կողմ արտահայտվելու համար բավարար ապացույցներ են համարվում՝

1) դիմումատուի հետ միասին անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի արտադրության ընդհանուր ծավալի զգալի մասը՝ առնվազն 25 տոկոսն արտադրող՝ անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի այլ արտադրողների՝ դիմումին միանալու մասին փաստաթղթերը (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում),

2) այն փաստաթղթերը, որոնցով հաստատվում է, որ դիմումին կողմ արտահայտված արտադրողների կողմից (այդ թվում՝ դիմումատուի կողմից)

անդամ պետություններում իրականացվող նույնանման ապրանքի արտադրության մասնաբաժինը կազմում է անդամ պետություններում նույնանման ապրանքի արտադրության ընդհանուր ծավալի առնվազն 25 տոկոսը՝ պայմանով, որ դիմումին կողմ արտահայտված արտադրողների կողմից (այդ թվում՝ դիմումատուի կողմից) անդամ պետություններում իրականացվող նույնանման ապրանքի արտադրության ծավալը կազմում է դիմումի վերաբերյալ (հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) իրենց կարծիքն արտահայտած (համաձայնված կամ չհամաձայնված) արտադրողների կողմից անդամ պետություններում իրականացվող նույնանման ապրանքի արտադրության ծավալի 50 տոկոսից ավելին:

190. Սույն Արձանագրության 186-րդ կետում նշված դիմումը պետք է պարունակի՝

1) տեղեկություններ՝ դիմումատուի մասին, անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի կողմից իրականացվող նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում), նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) արտադրության ծավալի մասին՝ քանակական եւ արժեքային արտահայտությամբ՝ դիմումը ներկայացնելու ամսաթվին անմիջապես նախորդող 3 տարվա ընթացքում, ինչպես նաեւ դիմումին միացած արտադրողների կողմից անդամ պետություններում իրականացվող նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում), կամ նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) արտադրության ծավալի մասին՝ քանակական եւ արժեքային արտահայտությամբ, ինչպես նաեւ անդամ պետություններում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու

մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում), կամ նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) արտադրության ընդհանուր ծավալի մեջ նրանց մասնաբաժնի մասին.

2) Միության մաքսային տարածք ներմուծվող այն ապրանքի բնութագիր, որի նկատմամբ առաջարկվում է սահմանել հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց՝ նշելով ԵԱՏՄ ԱՏԳ ԱԱ ծածկագիրը.

3) սույն կետի 2–րդ ենթակետում նշված ապրանքի ծագման կամ ուղարկող արտահանող երրորդ երկրների անվանումներ՝ մաքսային վիճակագրության տվյալների հիման վրա.

4) սույն կետի 2–րդ ենթակետում նշված ապրանքի՝ արտահանող երրորդ երկրում հայտնի արտադրողների եւ (կամ) արտահանողների մասին եւ անդամ պետություններում տվյալ ապրանքի հայտնի ներմուծողների ու հիմնական հայտնի սպառողների մասին տեղեկություններ.

5) տեղեկություններ՝ Միության մաքսային տարածք այն ապրանքի ներմուծման ծավալի փոփոխության մասին, որի նկատմամբ առաջարկվում է սահմանել հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց՝ նախորդող ժամանակահատվածի համար, ինչպես նաեւ հաջորդող այն ժամանակահատվածի համար, որի համար դիմումը ներկայացնելու ամսաթվի դրությամբ առկա են վիճակագրական ներկայացուցչական տվյալներ.

6) տեղեկություններ՝ Միության մաքսային տարածքից նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) արտահանման ծավալի փոփոխության մասին՝ նախորդող ժամանակահատվածի համար, ինչպես նաեւ հաջորդող այն

ժամանակահատվածի համար, որի համար դիմումը ներկայացնելու ամսաթվի դրությամբ առկա են վիճակագրական ներկայացուցչական տվյալներ:

191. Սույն Արձանագրության 190-րդ կետում նշված տեղեկությունների հետ մեկտեղ՝ կախված դիմումի մեջ առաջարկվող միջոցից, դիմումատուն նշում է՝

1) ապրանքի ներմուծման ավելացած ծավալի առկայության ապացույցները, ապրանքի ներմուծման ավելացած ծավալի հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության ապացույցները, հատուկ պաշտպանական միջոց սահմանելու մասին առաջարկը՝ նշելով այդպիսի միջոցի չափն ու գործողության ժամկետը, եւ դիմումատուի կողմից առաջարկվող հատուկ պաշտպանական միջոցի գործողության ժամկետի ընթացքում անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղը՝ օտարերկրյա մրցակցության պայմաններում աշխատելուն հարմարեցնելու համար նախատեսված միջոցառումների նախագիծը (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում).

2) ապրանքի արտահանման գնի եւ սովորական արժեքի մասին տեղեկությունները, գնագցող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության, կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման մասին ապացույցները, ինչպես նաեւ հակագնագցման միջոց սահմանելու մասին առաջարկը՝ նշելով այդպիսի միջոցի չափն ու գործողության ժամկետը (հակագնագցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում).

3) արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիայի առկայության եւ բնույթի, եւ հնարավորության դեպքում՝ նաեւ դրա չափի մասին տեղեկությունները, ապրանքի սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության, կամ անդամ պետությունների

տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման մասին ապացույցները, ինչպես նաեւ փոխհատուցման միջոց սահմանելու մասին առաջարկը՝ նշելով այդպիսի միջոցի չափն ու գործողության ժամկետը (փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում):

192. Գնագոյ Ներմուծման կամ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության ապացույցները (հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) եւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման մասին ապացույցները (հակազնագցման միջոց կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում) պետք է հիմնվեն օբյեկտիվ այնպիսի գործոնների վրա, որոնք բնութագրում են անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի տնտեսական դրությունը, եւ պետք է արտահայտվեն քանակական եւ (կամ) արժեքային ցուցանիշներով՝ նախորդող ժամանակահատվածի համար, ինչպես նաեւ՝ հաջորդող այն ժամանակահատվածի համար, որի համար դիմումը ներկայացնելու ամսաթվի դրությամբ առկա են վիճակագրական ներկայացուցչական տվյալներ (այդ թվում՝ տվյալներ՝ ապրանքի արտադրության ծավալի եւ դրա իրացման ծավալի, անդամ պետությունների շուկայում ապրանքի մասնաբաժնի, ապրանքի արտադրության ինքնարժեքի, ապրանքի գնի, արտադրական հզորությունների օգտագործման մակարդակի, զբաղվածության, աշխատանքի արտադրողականության, շահույթի չափի, արտադրության եկամտաբերության, ապրանքի իրացման ծավալի, անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղում ներդրումների ծավալի մասին):

193. Դիմումի մեջ ներկայացված տեղեկություններին կից պետք է լինի հղում՝ դրանց ստացման աղբյուրին:

194. Դիմումի մեջ պարունակվող ցուցանիշները նշելիս համադրելիության նպատակով պետք է օգտագործվեն դրամական եւ քանակական միասնական միավորներ:

195. Դիմումի մեջ պարունակվող տեղեկությունները պետք է հաստատվեն այդպիսի տեղեկություններ ներկայացրած արտադրողների ղեկավարների կողմից, ինչպես նաեւ նրանց՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու եւ հաշվապահական հաշվետվություններ կազմելու համար պատասխանատու աշխատակիցների կողմից՝ անմիջապես տվյալ արտադրողներին վերաբերող տեղեկությունների մասով:

196. Դիմումը՝ դրա ոչ գաղտնի տարբերակի հետ կցված (դիմումի մեջ գաղտնի տեղեկությունների առկայության դեպքում), ներկայացվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին՝ սույն Արձանագրության 8-րդ կետին համապատասխան, եւ ենթակա է գրանցման այդ մարմնում մուտքագրվելու օրը:

197. Դիմումը ներկայացնելու ամսաթիվ է համարվում դրա՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնում գրանցվելու ամսաթիվը:

198. Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմումը մերժվում է հետեւյալ հիմքերով՝

դիմումը ներկայացնելիս սույն Արձանագրության 189-191-րդ կետերում նշված նյութերը չներկայացնելը.

դիմումատուի կողմից ներկայացված՝ սույն Արձանագրության 189-191-րդ կետերով նախատեսված նյութերի ոչ հավաստի լինելը.

դիմումի ոչ գաղտնի տարբերակը չներկայացնելը:

Այլ հիմքերով դիմումի մերժումը չի թույլատրվում:

2. Ուսումնասիրություն սկսելը եւ դրա իրականացումը

199. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, նախքան ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում կայացնելը, սույն Արձանագրության 187–196–րդ կետերին համապատասխան պատրաստված՝ հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոցի կիրառման մասին դիմում ստանալու վերաբերյալ գրավոր տեղյակ է պահում արտահանող երրորդ երկրին:

200. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, նախքան ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում կայացնելը, դիմումի գրանցման ամսաթվից սկսած 30 օրացուցային օրվա ընթացքում ստուգում է այդ դիմումի մեջ պարունակվող ապացույցների եւ տեղեկությունների բավարար ու հավաստի լինելը՝ սույն Արձանագրության 189–191–րդ կետերին համապատասխան: Այդ ժամկետը կարող է երկարաձգվել, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն անհրաժեշտ է ստանալ լրացուցիչ տեղեկություններ, սակայն այդ ժամկետը չպետք է գերազանցի 60 օրացուցային օրը:

201. Դիմումը կարող է հետ կանչվել դիմումատուի կողմից՝ նախքան ուսումնասիրությունն սկսելը կամ դրա իրականացման ընթացքում:

Դիմումը համարվում է չներկայացված, եթե այն հետ է կանչվում նախքան ուսումնասիրությունն սկսելը:

Եթե դիմումը հետ է կանչվում ուսումնասիրությունն իրականացնելու ընթացքում, ուսումնասիրությունը դադարեցվում է՝ առանց հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման կամ փոխհատուցման միջոց սահմանելու:

202. Նախքան ուսումնասիրությունն սկսելու մասին որոշման ընդունումը՝ դիմումի մեջ ներառված տեղեկությունները ենթակա չեն հրապարակման:

203. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, նախքան սույն Արձանագրության 200-րդ կետում նշված ժամկետը լրանալը, որոշում է

կայացնում ուսումնասիրություն սկսելու կամ դրա անցկացումը մերժելու վերաբերյալ:

204. Ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում կայացնելու դեպքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը գրավոր տեղյակ է պահում արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմնին, ինչպես նաև իրեն հայտնի մյուս շահագրգիռ անձանց՝ ընդունված որոշման մասին եւ, նշված որոշումն ընդունելու ամսաթվից սկսած առնվազն 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում ապահովում է ուսումնասիրությունն սկսելու մասին ծանուցման հրապարակումը Պայմանագրով նախատեսված պաշտոնական աղբյուրներում:

205. Ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթիվ է համարվում Միության պաշտոնական համացանցային կայքում ուսումնասիրությունն սկսելու մասին ծանուցման հրապարակման ամսաթիվը:

206. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է ուսումնասիրությունն սկսելու մասին որոշում ընդունել (այդ թվում՝ սեփական նախաձեռնությամբ) միայն այն դեպքում, եթե իր տրամադրության տակ առկա են ապացույցներ ներմուծման ավելացած ծավալի եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության մասին, կամ գնագցող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման եւ դրանով պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման մասին:

Այն դեպքում, եթե առկա ապացույցները բավարար չեն, այդ ուսումնասիրությունը չի կարող սկսվել:

207. Ուսումնասիրության անցկացումը մերժելու մասին որոշումը կայացվում է այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը դիմումը քննության առնելու արդյունքների հիման վրա պարզում է, որ սույն

Արձանագրության 190–191–րդ կետերի համաձայն ներկայացված տեղեկություններով չի հաստատվում Միության մաքսային տարածք ներմուծման ավելացած ծավալի, գնագցող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման եւ (կամ) դրանցով պայմանավորված, անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի, կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը կամ գնագցող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումը, կամ Միության մաքսային տարածք ներմուծման ավելացած ծավալի հետեւանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը:

208. Ուսումնասիրության անցկացումը մերժելու մասին որոշում կայացնելու դեպքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն այդպիսի որոշում ընդունելու ամսաթվից սկսած առնվազն 10 օրացուցային օրվա ընթացքում տեղյակ է պահում դիմումատուին ուսումնասիրության անցկացումը մերժելու պատճառի մասին:

209. Շահագրգիռ անձինք իրավունք ունեն գրավոր եւ սույն Արձանագրությամբ սահմանված ժամկետում հայտնելու ուսումնասիրությանը մասնակցելու իրենց մտադրության մասին: Նրանք համարվում են ուսումնասիրության մասնակիցներ՝ ուսումնասիրությանը մասնակցելու մտադրության մասին դիմումը ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից գրանցելու ամսաթվից:

Դիմումատուն եւ անդամ պետություններում դիմումին կողմ արտահայտված արտադրողները համարվում են ուսումնասիրության մասնակիցներ ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից:

210. Շահագրգիռ անձինք իրավունք ունեն ուսումնասիրության ընթացքը չխախտող ժամկետում ներկայացնելու ուսումնասիրության անցկացման համար

անհրաժեշտ տեղեկություններ (ներառյալ գաղտնի տեղեկատվությունը)՝ նշելով այդպիսի տեղեկությունների ստացման աղբյուրը:

211. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն իրավունք ունի շահագրգիռ անձին դիմելու ուսումնասիրության նպատակով լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու հարցմամբ:

Հարցումները կարող են նաեւ ուղարկվել անդամ պետությունների այլ կազմակերպությունների:

Նշված հարցումներն ուղարկվում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ղեկավարի (ղեկավարի տեղակալի) կողմից:

Հարցումը համարվում է շահագրգիռ անձի կողմից ստացված՝ շահագրգիռ անձի լիազոր ներկայացուցչին այն փոխանցելու պահից կամ հարցումը փոստային կապի միջոցով ուղարկելու ամսաթվից հետո 7 օրացուցային օրը լրանալուն պես:

Շահագրգիռ անձի պատասխանը պետք է ներկայացվի ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին հարցումն ստանալու ամսաթվից սկսած 30 օրացուցային օրվանից ոչ ուշ:

Պատասխանը համարվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից ստացված, եթե այն ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն ստացել է սույն կետի հինգերորդ պարբերության մեջ նշված ժամկետը լրանալու ամսաթվից ոչ ուշ, քան 7 օրացուցային օր հետո:

Նշված ժամկետը լրանալուն պես շահագրգիռ անձի կողմից ներկայացված տեղեկությունները կարող են հաշվի չառնվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից:

Շահագրգիռ անձի հիմնավորված եւ գրավոր ներկայացված խնդրանքով պատասխանի տրամադրման ժամկետը կարող է երկարաձգվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից:

212. Այն դեպքում, եթե շահագրգիռ անձը հրաժարվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնին անհրաժեշտ տեղեկություններ տրամադրելուց, այդ տեղեկությունները չի ներկայացնում սահմանված ժամկետում կամ ներկայացնում է ոչ հավաստի տեղեկություններ՝ այդպիսով զգալիորեն դժվարացնելով ուսումնասիրության իրականացումը, ապա այդպիսի շահագրգիռ անձը համարվում է չհամագործակցող, եւ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից՝ վերջինիս ունեցած տեղեկությունների հիման վրա, կարող են կայացվել նախնական կամ վերջնական եզրակացություններ:

Պահանջվող տեղեկություններն էլեկտրոնային եղանակով կամ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հարցման մեջ սահմանված ձեւաչափով չտրամադրելը ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից չպետք է դիտարկվի որպես համագործակցությունից հրաժարում՝ պայմանով, որ համապատասխան շահագրգիռ անձը կարող է ապացուցել, որ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հարցման մեջ սահմանված՝ տեղեկությունները ներկայացնելու չափորոշիչները լիովին բավարարելն անհնար է կամ կապված է զգալի նյութական ծախսերի հետ:

Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հաշվի չի առնում շահագրգիռ անձի կողմից ներկայացված տեղեկությունները սույն կետի առաջին պարբերության մեջ նշված պատճառներից տարբեր այլ պատճառներով, ապա տվյալ անձը պետք է տեղեկացվի այդպիսի որոշում կայացնելու պատճառների եւ հիմքերի մասին, եւ նրան պետք է տրվի դրա կապակցությամբ իր մեկնաբանությունները ներկայացնելու հնարավորություն՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից սահմանվող ժամկետում:

Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի նախնական կամ վերջնական եզրակացությունը նախապատրաստելիս՝ ներառյալ ապրանքի սովորական արժեքը որոշելիս (հակազնազցման ուսումնասիրությունն անցկացնելիս) կիրառվել են սույն կետի առաջին պարբերության դրույթները, եւ օգտագործվել են տեղեկություններ (այդ թվում՝ դիմումատուի կողմից

տրամադրված տեղեկությունները), ապա այդպիսի եզրակացությունները նախապատրաստելիս օգտագործվող տեղեկությունները պետք է ստուգվեն՝ կիրառելով երրորդ աղբյուրներից կամ շահագրգիռ անձանցից ստացվող հասանելի տեղեկությունները՝ պայմանով, որ այդպիսի ստուգում անցկացնելը չի դժվարացնի ուսումնասիրության ընթացքը եւ չի հանգեցնի դրա անցկացման ժամկետների խախտմանը:

213. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հակազնագցման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրությունն սկսելու մասին որոշումն ընդունելու ամսաթվից հետո հնարավորինս կարճ ժամկետում արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմին եւ իրեն հայտնի արտահանողներին է ուղարկում դիմումի կամ դրա ոչ գաղտնի տարբերակի (եթե դիմումը պարունակում է գաղտնի տեղեկություններ) պատճենները, ինչպես նաեւ տրամադրում է այդ պատճենները այլ շահագրգիռ անձանց՝ վերջիններիս հարցմամբ:

Այն դեպքում, եթե հայտնի արտահանողների թիվը մեծ է, ապա դիմումի կամ դրա ոչ գաղտնի տարբերակի պատճենն ուղարկվում է միայն արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմին:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրության մասնակիցներին՝ վերջիններիս հարցմամբ, տրամադրում է դիմումի կամ դրա ոչ գաղտնի տարբերակի (եթե դիմումի մեջ առկա են գաղտնի տեղեկություններ) պատճենները:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, հաշվի առնելով գաղտնի տեղեկությունները պաշտպանելու անհրաժեշտությունը, ուսումնասիրության ընթացքում ուսումնասիրության մասնակիցներին՝ վերջիններիս հարցմամբ, հնարավորություն է ընձեռում ծանոթանալու ցանկացած շահագրգիռ անձի կողմից գրավոր ներկայացված տեղեկություններին՝ որպես ուսումնասիրության առարկային առնչվող ապացույցներ:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրության մասնակիցներին ուսումնասիրության ընթացքում հնարավորություն է ընձեռում ծանոթանալու ուսումնասիրությանն առնչվող եւ ուսումնասիրության ընթացքում իր կողմից օգտագործվող այլ տեղեկությունների հետ, որոնք, սակայն, չեն համարվում գաղտնի տեղեկություններ:

214. Շահագրգիռ անձանց հարցմամբ՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն անցկացնում է խորհրդակցություն՝ իրականացվող ուսումնասիրության առարկայի վերաբերյալ:

215. Ուսումնասիրություն ընթացքում բոլոր շահագրգիռ անձանց իրենց շահերը պաշտպանելու հնարավորություն է տրվում: Այդ նպատակով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը բոլոր շահագրգիռ անձանց՝ վերջիններիս հարցման հիման վրա, հանդիպելու հնարավորություն է տալիս այն նպատակով, որ նրանք կարողանան ներկայացնել հակադիր տեսակետներ եւ առաջարկել հերքումներ: Այդպիսի հնարավորությունն ընձեռվում է՝ հաշվի առնելով տեղեկությունների գաղտնիությունը պահպանելու անհրաժեշտությունը: Բոլոր շահագրգիռ անձանց ներկայությունը հանդիպմանը պարտադիր չէ, եւ որեւէ շահագրգիռ անձի բացակայությունը վերջինիս շահերին վնաս չի հասցնում:

216. Այն սպառողները, որոնք արտադրանքի արտադրության մեջ օգտագործում են ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքը, սպառողների հասարակական միավորումների ներկայացուցիչները, պետական իշխանության (կառավարման) մարմինները, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, ինչպես նաեւ այլ անձինք իրավունք ունեն ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին ներկայացնելու ուսումնասիրությանն առնչվող տեղեկություններ:

217. Ուսումնասիրությունն իրականացնելու ժամկետը չպետք է գերազանցի՝

1) հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մասին դիմումի հիման վրա ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո 9 ամիսը: Այս ժամկետը կարող է

երկարաձգվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից, բայց ոչ ավելի, քան 3 ամսով.

2) հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմումի հիման վրա ուսումնասիրությունն սկսելու ամսաթվից հետո 12 ամիսը: Այս ժամկետը կարող է երկարաձգվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից, բայց ոչ ավելի, քան 6 ամսով:

218. Ուսումնասիրության իրականացումը չպետք է խոչընդոտի ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի մասով մաքսային ձեւակերպումների կատարումը:

219. Ուսումնասիրությունն ավարտելու ամսաթիվ է համարվում սույն Արձանագրության 5-րդ կետում նշված՝ Հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրության արդյունքների մասին զեկույցի եւ Հանձնաժողովի ակտի նախագծի ուսումնասիրման ամսաթիվը:

Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոցը կիրառելու, վերանայելու կամ չեղյալ հայտարարելու հիմքերի բացակայության մասին հանգել է վերջնական եզրակացության, ապա ուսումնասիրությունն ավարտելու ամսաթիվ է համարվում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից համապատասխան ծանուցումը հրապարակելու ամսաթիվը:

Նախնական հատուկ տուրք, նախնական հակազնազցման տուրք կամ նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու դեպքում ուսումնասիրությունը պետք է ավարտվի՝ նախքան համապատասխան նախնական տուրքի գործողության ժամկետի ավարտը:

220. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրության ընթացքում հաստատում է սույն Արձանագրության 3-րդ կետի երկրորդ կամ երրորդ պարբերությամբ նախատեսված հիմքերի

բացակայությունը, ապա ուսումնասիրությունն ավարտվում է առանց հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոց սահմանելու:

221. Այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն սկսելու ամսաթվին անմիջապես նախորդող 2 օրացուցային տարիների ընթացքում սույն Արձանագրության 186-րդ կետում նշված դիմումին կողմ արտահայտված մեկ արտադրողին (հաշվի առնելով վերջինիս՝ Պայմանագրի XIII բաժնի իմաստով անձանց խմբի մեջ մտնելը) բաժին է ընկնում Միության մաքսային տարածքում նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական միջոցի կիրառմանը նախորդող ուսումնասիրության անցկացման դեպքում) կամ նույնանման ապրանքի (հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոցի կիրառմանը նախորդող ուսումնասիրության անցկացման դեպքում) արտադրության այնպիսի մաս, որի դեպքում Հանձնաժողովի կողմից հաստատվող՝ մրցակցության վիճակը գնահատելու մեթոդաբանությանը համապատասխան, տվյալ արտադրողի դիրքը (հաշվի առնելով նրա՝ անձանց խմբի մեջ մտնելը) Միության համապատասխան ապրանքային շուկայում կարող է ճանաչվել գերիշխող, ապա Հանձնաժողովի՝ միջսահմանային շուկաներում մրցակցության ընդհանուր կանոնները պահպանելու նկատմամբ վերահսկողության ոլորտում լիազորված կառուցվածքային ստորաբաժանումը, ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հարցման հիման վրա, անցկացնում է հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոցի՝ Միության համապատասխան ապրանքային շուկայում մրցակցության վրա ունեցած ազդեցության հետեւանքների գնահատում:

3. Հակազնազցման ուսումնասիրությունն իրականացնելու առանձնահատկությունները

222. Հակազնազցման ուսումնասիրությունը դադարեցվում է առանց հակազնազցման միջոց սահմանելու, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող

մարմինը որոշում է, որ գնագցման չափը նվազագույն թույլատրելի գնագցման չափից պակաս է, կամ իրականացված կամ հնարավոր գնագցող ներմուծման ծավալը կամ այդպիսի ներմուծմամբ պայմանավորված նյութական վնասի չափը կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումն աննշան է:

Ընդ որում, նվազագույն թույլատրելի գնագցման չափի ասելով՝ ենթադրվում է գնագցման այն չափը, որը չի գերազանցում 2 տոկոսը:

223. Որոշակի արտահանող երրորդ երկրից գնագցող ներմուծման ծավալն աննշան է, եթե այն Միության մաքսային տարածք ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 3 տոկոսից պակաս է՝ պայմանով, որ այն արտահանող երրորդ երկրներին, որոնցից յուրաքանչյուրի առանձին մասնաբաժինը Միության մաքսային տարածք ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի մեջ 3 տոկոսից պակաս է, հանրագումարային բաժին է ընկնում Միության մաքսային տարածք ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 7 տոկոսից ոչ ավելին:

224. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, նախքան հակագնագցման ուսումնասիրության արդյունքներով որոշում կայացնելը, շահագրգիռ անձանց տեղեկացնում է ուսումնասիրության արդյունքների հիման վրա արված հիմնական եզրակացությունների մասին՝ հաշվի առնելով տեղեկությունների գաղտնիությունը պահպանելու անհրաժեշտությունը, եւ նրանց՝ իրենց մեկնաբանությունները ներկայացնելու հնարավորություն է ընձեռում:

Շահագրգիռ անձանց մեկնաբանություններ ներկայացնելու ժամկետը սահմանվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից, սակայն չի կարող 15 օրացուցային օրվանից պակաս լինել:

4. Փոխհատուցման ուսումնասիրությունն իրականացնելու առանձնահատկությունները

225. Դիմումը քննելու համար ընդունելուց հետո եւ, նախքան ուսումնասիրությունն սկսելու մասին որոշման ընդունումը, ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը պետք է առաջարկի արտահանող այն երրորդ երկրի լիազոր մարմին, որտեղից արտահանվում է այն ապրանքը, որի նկատմամբ առաջարկվում է սահմանել փոխհատուցման միջոց, անցկացնել խորհրդակցություններ՝ ենթադրվող հատուկ սուբսիդիայի առկայության, չափի ու տրամադրման հետեւանքների հետ կապված իրադրությունը ճշտելու եւ փոխադարձաբար ընդունելի որոշում կայացնելու նպատակով:

Այդ խորհրդակցությունները կարող են շարունակվել նաեւ ուսումնասիրության ընթացքում:

226. Սույն Արձանագրության 225-րդ կետում նշված խորհրդակցությունների անցկացումը չի խոչընդոտում ուսումնասիրությունն սկսելու եւ փոխհատուցման միջոցը կիրառելու մասին որոշումն ընդունելը:

227. Փոխհատուցման ուսումնասիրությունը դադարեցվում է առանց փոխհատուցման միջոց սահմանելու, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է, որ արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիայի չափը նվազագույն է, կամ իրականացված կամ հնարավոր սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալը կամ այդպիսի ներմուծմամբ պայմանավորված՝ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի չափը կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումն աննշան են:

228. Հատուկ սուբսիդիայի չափը համարվում է նվազագույն, եթե այն ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի արժեքի 1 տոկոսից պակաս է:

Սուբսիդավորվող ներմուծման ծավալը, որպես կանոն, համարվում է աննշան, եթե այն Միության մաքսային տարածք նույնանման ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 1 տոկոսից պակաս է՝ պայմանով, որ այն արտահանող երրորդ երկրներին, որոնցից յուրաքանչյուրի առանձին մասնաբաժինը Միության մաքսային տարածք նույնանման ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի մեջ 1 տոկոսից պակաս է, հանրագումարային բաժին է ընկնում Միության մաքսային տարածք նույնանման ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 3 տոկոսից ոչ ավելին:

229. Սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող եւ Միության սակագնային առանձնաշնորհումների միասնական համակարգից օգտվող զարգացող կամ առավել թույլ զարգացած երկրից ծագող ապրանքի մասով փոխհատուցման ուսումնասիրությունը դադարեցվում է այն դեպքում, եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշում է, որ այդ ապրանքի մասով տրամադրված արտահանող երրորդ երկրի հատուկ սուբսիդիաների ընդհանուր չափը չի գերազանցում դրա արժեքի 2 տոկոսը՝ ապրանքի մեկ միավորի հաշվով, կամ այդպիսի երրորդ երկրից այդ ապրանքի ներմուծման մասնաբաժինը Միության մաքսային տարածք այդ ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի մեջ 4 տոկոսից պակաս է՝ պայմանով, որ Միության մաքսային տարածք զարգացող եւ առավել թույլ զարգացած այն երկրներից այդպիսի ապրանքի ներմուծման ծավալի մեջ ընդհանուր մասնաբաժինը, որոնցից յուրաքանչյուրին բաժին ընկնող մասը Միության մաքսային տարածք այդ ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 4 տոկոսից պակաս է, չի գերազանցում Միության մաքսային տարածք այդպիսի ապրանքի ներմուծման ընդհանուր ծավալի 9 տոկոսը:

230. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, նախքան փոխհատուցման ուսումնասիրության արդյունքներով որոշում կայացնելը, բոլոր շահագրգիռ անձանց տեղեկացնում է ուսումնասիրության ընթացքում արված հիմնական եզրակացությունների մասին՝ հաշվի առնելով տեղեկությունների

գաղտնիությունը պահպանելու անհրաժեշտությունը, եւ նրանց մեկնաբանություններ ներկայացնելու հնարավորություն է ընձեռում:

Շահագրգիռ անձանց մեկնաբանություններ ներկայացնելու ժամկետը սահմանվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից, սակայն չի կարող 15 օրացուցային օրվանից պակաս լինել:

5. Գնագող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման դեպքում անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղը որոշելու առանձնահատկությունները

231. Հակագնագման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրություն իրականացնելիս «անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղ» հասկացությունն օգտագործվում է Պայմանագրի 49–րդ հոդվածով սահմանված իմաստով՝ բացառությամբ սույն Արձանագրության 232–րդ եւ 233–րդ կետերում նշված դեպքերի:

232. Այն դեպքում, եթե անդամ պետություններում նույնանման ապրանքն արտադրողները միեւնույն ժամանակ ենթադրաբար գնագող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքը ներմուծողներն են կամ փոխկապակցված են ենթադրաբար գնագող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողների կամ ներմուծողների հետ, ապա անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղը ասելով պետք է հասկանալ միայն անդամ պետություններում նույնանման ապրանքի մնացած արտադրողներին:

Անդամ պետություններում նույնանման ապրանքն արտադրողները դիտարկվում են որպես փոխկապակցված՝ ենթադրաբար գնագող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողների կամ ներմուծողների հետ այն դեպքում, եթե՝

նույնանման ապրանքի առանձին արտադրողներն անդամ պետություններում ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն վերահսկում են ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողներին կամ ներմուծողներին.

ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի առանձին արտահանողները կամ ներմուծողներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն վերահսկում են անդամ պետություններում նույնանման ապրանքն արտադրողներին.

նույնանման ապրանքի առանձին արտադրողներն անդամ պետություններում եւ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողները կամ ներմուծողներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն վերահսկվում են երրորդ անձի կողմից.

նույնանման ապրանքի առանձին արտադրողներն անդամ պետություններում եւ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի օտարերկրյա արտադրողները, արտահանողները կամ ներմուծողներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն վերահսկում են երրորդ անձին՝ պայմանով, որ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հիմքեր ունի ենթադրելու, որ այդպիսի փոխկապակցվածությամբ է պայմանավորված այդ արտադրողների՝ չփոխկապակցված անձանցից տարբերվող վարքագիծը:

233. Բացառիկ դեպքերում, անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղը որոշելիս այդ պետությունների տարածքը կարող է դիտարկվել որպես տարածք, որտեղ գործում են 2 կամ ավելի՝ տարածքային առումով առանձնացված մրցակցող շուկաներ, իսկ անդամ պետություններում արտադրողները՝ նշված շուկաներից մեկի սահմաններում կարող են դիտարկվել որպես անդամ պետությունների տնտեսության առանձին ճյուղ, եթե այդ արտադրողներն այդպիսի շուկայում սպառման կամ վերամշակման նպատակով վաճառում են իրենց կողմից արտադրվող նույնանման ապրանքի առնվազն 80 տոկոսը, եւ

նույնանման ապրանքի պահանջարկն այսպիսի շուկայում զգալի չափով չի բավարարվում այդ ապրանքի այն արտադրողների կողմից, որոնք գտնվում են անդամ պետությունների մնացած տարածքում:

Այդպիսի դեպքերում գնագոյ կամ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեանքով անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի, այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումը կարող է հաստատվել նույնիսկ այն դեպքում, եթե անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի հիմնական մասին վնաս չի հասցվել՝ պայմանով, որ գնագոյ կամ սուբսիդավորվող ներմուծման առարկա հանդիսացող ապրանքի վաճառքը կենտրոնացված է նշված մրցակցող շուկաներից մեկում, եւ գնագոյ կամ սուբսիդավորվող ներմուծման հետեանքով վնաս է հասցվում նույնանման ապրանքի բոլոր կամ գրեթե բոլոր արտադրողներին անդամ պետություններում՝ այդպիսի մեկ շուկայի սահմաններում:

234. Եթե «անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղ» հասկացությունն օգտագործվում է սույն Արձանագրության 233-րդ կետով սահմանված իմաստով, եւ ուսումնասիրության արդյունքներով հակագնագման կամ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին որոշում է կայացվում, ապա այդ միջոցը կարող է կիրառվել Միության մաքսային տարածք ապրանքի ներմուծման ամբողջ ծավալի նկատմամբ:

Նշված դեպքում հակագնագման կամ փոխհատուցման տուրքը սահմանվում է միայն այն բանից հետո, երբ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն ապրանքն արտահանողներին հնարավորություն է ընձեռում դադարեցնելու տվյալ տարածք այդպիսի ապրանքի արտահանումը գնագոյ գներով (գնագոյ ներմուծման դեպքում) կամ սուբսիդավորվող գներով (սուբսիդավորվող ներմուծման դեպքում) կամ ստանձնելու Միության մաքսային տարածք արտահանման պայմանների մասով համապատասխան

պարտավորություններ՝ պայմանով, որ այդ հնարավորությունն արտահանողների կողմից չի օգտագործվել:

6. Հանրային լուծումները

235. Ուսումնասիրության ցանկացած մասնակցի կողմից գրավոր եւ սույն Արձանագրությամբ սահմանված ժամկետում ներկայացված միջնորդության հիման վրա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն ապահովում է հանրային լուծումների անցկացում:

236. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը պարտավոր է ուսումնասիրության մասնակիցներին ուղարկել ծանուցում հանրային լուծումների անցկացման ժամի եւ վայրի մասին, ինչպես նաեւ հանրային լուծումների անցկացման ընթացքում քննարկվող հարցերի ցանկը:

Հանրային լուծումների անցկացման ամսաթիվը նշանակվում է ոչ շուտ, քան համապատասխան ծանուցումն ուղարկելու ամսաթվից սկսած 15 օրացուցային օր հետո:

237. Հանրային լուծումներին իրավունք ունեն մասնակցելու ուսումնասիրության մասնակիցները կամ նրանց ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ այն անձինք, որոնք ներգրավվել են մասնակիցների կողմից՝ ուսումնասիրությանն առնչվող, իրենց մոտ եղած տեղեկությունները ներկայացնելու նպատակով:

Հանրային լուծումների ընթացքում ուսումնասիրության մասնակիցները կարող են հայտնել իրենց կարծիքը եւ ներկայացնել ուսումնասիրությանն առնչվող ապացույցներ: Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ներկայացուցիչն իրավունք ունի հանրային լուծումների մասնակիցներին՝ նրանց կողմից ներկայացվող փաստերի էությանը վերաբերող հարցեր հղելու: Ուսումնասիրության մասնակիցները նաեւ իրավունք ունեն հարցեր հղելու:

միմյանց եւ պարտավոր են պատասխանել այդ հարցերին: Հանրային լուսամների մասնակիցները պարտավոր չեն բացահայտել գաղտնի համարվող տեղեկությունները:

238. Հանրային լուսամների ընթացքում բանավոր ներկայացված տեղեկությունները հաշվի են առնվում ուսումնասիրության ընթացքում, եթե դրանք ուսումնասիրության մասնակիցների կողմից գրավոր ներկայացվել են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին՝ հանրային լուսամներ անցկացնելու ամսաթվից հետո 15 օրացուցային օրվա ընթացքում:

7. Ուսումնասիրության ընթացքում տեղեկություններ հավաքելը

239. Հակազնագցման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում ընդունելուց հետո ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրություն առարկա հանդիսացող ապրանքի՝ իրեն հայտնի արտահանողներին եւ (կամ) արտադրողներին ուղարկում է այն հարցերի ցանկը, որոնց նրանք պետք է պատասխանեն:

Հարցերի ցանկն ուղարկվում է նաեւ նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքը (հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրություն անցկացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքն արտադրողներին (հակազնագցման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրություն անցկացնելու դեպքում) անդամ պետություններում:

Հարցերի ցանկն անհրաժեշտության դեպքում կարող է ուղարկվել նաեւ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքը ներմուծողներին եւ սպառողներին:

240. Սույն Արձանագրության 239–րդ կետում նշված անձինք, որոնց ուղարկվել է հարցերի ցանկը, պարտավոր են նշված ցանկն ստանալու

ամսաթվից հետո 30 օրացուցային օրվա ընթացքում իրենց պատասխանները ներկայացնել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին:

Սույն Արձանագրության 239-րդ կետում նշված անձանց՝ հիմնավորված եւ գրավոր շարադրված խնդրանքի հիման վրա, տվյալ ժամկետը կարող է երկարաձգվել ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից առավելագույնը 14 օրացուցային օրով:

241. Հարցերի ցանկը համարվում է արտահանողի եւ (կամ) արտադրողի կողմից ստացված՝ այն արտահանողի եւ (կամ) արտադրողի ներկայացուցչին անմիջապես փոխանցելու ամսաթվից կամ այն փոստով ուղարկելու ամսաթվից 7 օրացուցային օր հետո:

Ցանկում ներառված հարցերի պատասխանները համարվում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից ստացված, եթե դրանք՝ գաղտնի եւ ոչ գաղտնի տարբերակներով, ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին մուտք են եղել սույն Արձանագրության 240-րդ կետում նշված 30-օրյա ժամկետը լրանալու ամսաթվից կամ երկարաձգված ժամկետը լրանալու ամսաթվից հետո 7 օրացուցային օրվանից ոչ ուշ:

242. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հավաստիանում է, որ ուսումնասիրության ընթացքում շահագրգիռ անձանց կողմից ներկայացված տեղեկությունները ճշգրիտ եւ արժանահավատ են:

Ուսումնասիրության ընթացքում ներկայացված տեղեկություններն ստուգելու կամ անցկացվող ուսումնասիրության հետ կապված լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու նպատակով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը, անհրաժեշտության դեպքում, կարող է ստուգում անցկացնել՝

երրորդ երկրի տարածքում՝ պայմանով, որ ստանում է ուսումնասիրության առարկան հանդիսացող ապրանքի համապատասխան օտարերկրյա արտահանողների եւ (կամ) արտադրողների համաձայնությունը, եւ որ

նախատեսվող ստուգման մասին պաշտոնապես ծանուցված երրորդ երկրի կողմից չկան առարկություններ.

անդամ պետության տարածքում՝ պայմանով, որ ստանում է ուսումնասիրության առարկան հանդիսացող ապրանքի համապատասխան ներմուծողների եւ (կամ) նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքն արտադրողների համաձայնությունը:

Ստուգումն իրականացվում է սույն Արձանագրության 239-րդ կետին համապատասխան ուղարկված հարցերի ցանկերի պատասխաններն ստանալուց հետո՝ բացառությամբ այն դեպքերի, եթե օտարերկրյա արտադրողը կամ արտահանողը կամավոր համաձայնում է ստուգում անցկացնելուն՝ նախքան այդպիսի պատասխաններ ուղարկելը եւ համապատասխան երրորդ երկրի կողմից առարկություն չլինելու դեպքում:

Ուսումնասիրության համապատասխան մասնակիցների համաձայնությունն ստանալուց հետո եւ նախքան ստուգումն սկսելը՝ նրանց է ուղարկվում այն փաստաթղթերի եւ նյութերի ցանկը, որոնք պետք է ներկայացվեն ստուգում անցկացնելու համար նշանակված աշխատակիցներին: Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ծանուցում է երրորդ երկրին օտարերկրյա այն արտահանողների կամ արտադրողների հասցեների եւ անվանումների մասին, որոնց նախատեսվում է ստուգել, ինչպես նաեւ այդ ստուգումներն անցկացնելու ամսաթվերի մասին:

Ստուգման ընթացքում կարող են պահանջվել նաեւ այլ փաստաթղթեր եւ նյութեր, որոնք անհրաժեշտ են հարցերի ցանկի պատասխաններում ներկայացված տեղեկությունների արժանահավատությունը հաստատելու համար:

Եթե ստուգումն անցկացնելու ընթացքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը մտադրվում է այդ ստուգման նպատակով ներգրավել տվյալ մարմնի աշխատակիցներ չհանդիսացող փորձագետների, ապա ուսումնասիրության այն մասնակիցները, որոնց նկատմամբ նախատեսվում է

իրականացնել ստուգման աշխատանքները, պետք է նախապես ծանուցվեն ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի այդ որոշման մասին: Այդպիսի փորձագետների մասնակցությունն ստուգմանը թույլատրվում է միայն այն դեպքում, եթե առկա է ստուգմանն առնչվող ստացված տեղեկությունների գաղտնիությունը նրանց կողմից խախտելու համար պատժամիջոցներ կիրառելու հնարավորություն:

243. Ուսումնասիրության ընթացքում ներկայացված տեղեկություններն ստուգելու կամ իրականացվող ուսումնասիրության հետ կապված լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու նպատակով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն իրավունք ունի իր ներկայացուցիչներին ուղարկելու շահագրգիռ անձանց գտնվելու վայր, հավաքելու տեղեկություններ, անցկացնելու խորհրդակցություններ եւ բանակցություններ շահագրգիռ անձանց հետ, ծանոթանալու ապրանքի նմուշների հետ եւ կատարելու ուսումնասիրության իրականացման համար անհրաժեշտ այլ գործողություններ:

8. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինների, անդամ պետությունների դիվանագիտական եւ առևտրային

ներկայացուցչությունների կողմից տեղեկությունների տրամադրումը

244. Սույն ենթաբաժնի նպատակով «անդամ պետությունների լիազոր մարմիններ» ասելով պետք է հասկանալ անդամ պետությունների պետական իշխանության (կառավարման) մարմինները եւ պետական իշխանության (կառավարման) տարածքային (տեղական) մարմինները, որոնք լիազորված են մաքսային գործի, վիճակագրության, հարկման, իրավաբանական անձանց գրանցման եւ այլ ոլորտներում:

245. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինները, անդամ պետությունների դիվանագիտական եւ առևտրային ներկայացուցչությունները երրորդ երկրներում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնին վերջինիս հարցմամբ տրամադրում

են սույն Արձանագրությամբ նախատեսված բոլոր այն տեղեկությունները, որոնք անհրաժեշտ են հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման եւ փոխհատուցման ուսումնասիրությունները (այդ թվում՝ կրկնակի ուսումնասիրությունները) սկսելու եւ անցկացնելու, անցկացված ուսումնասիրությունների արդյունքներով առաջարկներ նախապատրաստելու, հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման եւ փոխհատուցման սահմանված միջոցների արդյունավետության մոնիթորինգ եւ Հանձնաժողովի կողմից հավանության արժանացած պարտավորությունները կատարելու նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու համար:

246. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինները, երրորդ երկրներում անդամ պետությունների դիվանագիտական եւ առեւտրային ներկայացուցչությունները պարտավոր են՝

1) ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հարցումն ստանալու պահից 30 օրացուցային օրվա ընթացքում ներկայացնել իրենց տրամադրության տակ եղած տեղեկությունները կամ նախազգուշացնել տեղեկությունները տրամադրելու անհնարինության մասին՝ նշելով մերժելու պատճառը: Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հիմնավորված խնդրանքով պահանջվող տեղեկությունները պետք է տրամադրվեն ավելի կարճ ժամկետներում:

2) ապահովել տրամադրվող տեղեկությունների ամբողջականությունն ու արժանահավատությունը եւ անհրաժեշտության դեպքում օպերատիվ կերպով ներկայացնել համապատասխան լրացումներ եւ փոփոխություններ:

247. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինները, երրորդ երկրներում անդամ պետությունների դիվանագիտական եւ առեւտրային ներկայացուցչություններն իրենց իրավասության շրջանակներում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնին տրամադրում են տեղեկություններ՝ ըստ հարցվող ժամանակահատվածների՝ ներառյալ

1) արտաքին առեւտրի մասին վիճակագրական տվյալները,

2) ապրանքների մասին հայտարարագրերի տվյալները՝ մաքսային ընթացակարգերի բացվածքով՝ նշելով ապրանքի ներմուծման (արտահանման) բնահրային եւ արժեքային ցուցանիշները, ապրանքի առետրային անվանումը, մատակարարման պայմանները, ծագման երկիրը (ուղարկող երկիրը, նշանակման երկիրը), ուղարկողի եւ ստացողի անվանումներն ու հաշվառման այլ վավերապայմաններ,

3) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ներքին շուկայի եւ անդամ պետությունների տնտեսության համապատասխան ճյուղի մասին տեղեկությունները (այդ թվում՝ տվյալներ՝ ապրանքի արտադրության ծավալների, արտադրական հզորությունների օգտագործման, ապրանքի իրացման, ապրանքի ինքնարժեքի, անդամ պետությունների ազգային ձեռնարկությունների շահույթների ու կորուստների, անդամ պետությունների ներքին շուկայում ապրանքի գների, արտադրության եկամտաբերության, անձնակազմի թվի, ներդրումների, ապրանքն արտադրողների ցանկի մասին),

4) անդամ պետությունների՝ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի շուկայի համապատասխան ուսումնասիրության արդյունքներով հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոցը սահմանելու կամ չսահմանելու հնարավորության հետեւանքների գնահատման մասին տեղեկությունները, ինչպես նաեւ անդամ պետությունների ազգային ձեռնարկությունների արտադրական գործունեության կանխատեսումը:

248. Սույն Արձանագրության 247-րդ կետում նշված տեղեկությունների ցանկն ամբողջական չէ: Անհրաժեշտության դեպքում, ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն իրավունք ունի ներկայացնելու այլ տեղեկություններ ստանալու հարցում:

249. Սույն ենթաբաժնի կատարման հարցերով գրագրությունը եւ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հարցումներով տեղեկությունների տրամադրումն իրականացվում են ռուսերենով: Օտարերկրյա անվանումներ

պարունակող առանձին վավերապայմանների (ցուցանիշների) դեպքում թույլատրվում է փոխանցել տեղեկությունները՝ գործածելով լատինական այբուբենի տառերը:

250. Տեղեկությունների տրամադրումն իրականացվում է առավելապես էլեկտրոնային կրիչների միջոցով: Տեղեկություններն էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու հնարավորության բացակայության դեպքում դրանք փոխանցվում են թղթային կրիչով: Այն տեղեկությունները, որոնք անհրաժեշտ է ներկայացնել աղյուսակով (վիճակագրական եւ մաքսային տեղեկություններ), տրամադրվում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հարցման մեջ նշված ձեւաչափով: Այն դեպքում, եթե այդպիսի ձեւաչափով տեղեկությունների տրամադրումը հնարավոր չէ, անդամ պետությունների լիազոր մարմինները, երրորդ երկրներում անդամ պետությունների դիվանագիտական եւ առեւտրային ներկայացուցչությունները դրա մասին ծանուցում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնին եւ հարցվող տեղեկությունները ներկայացնում այլ ձեւաչափով:

251. Անդամ պետությունների լիազոր մարմիններ, երրորդ երկրներում անդամ պետությունների դիվանագիտական եւ առեւտրային ներկայացուցչություններ ներկայացվող տեղեկություններ տրամադրելու մասին հարցումները գրավոր ձեւակերպվում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ձեւաթղթի վրա՝ նշելով տեղեկությունների տրամադրման նպատակը, իրավական հիմքերն ու տրամադրման ժամկետը, եւ ստորագրվում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի ղեկավարի (ղեկավարի տեղակալի) կողմից:

252. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի հարցումներով տեղեկություններն անհատույց տրամադրվում են անդամ պետությունների լիազոր մարմինների, երրորդ երկրներում անդամ պետությունների դիվանագիտական եւ առեւտրային ներկայացուցչությունների կողմից:

253. Տեղեկությունների փոխանցումն իրականացվում է տեղեկությունները փոխանակող մարմինների միջեւ համաձայնեցված այն միջոցների օգտագործմամբ, որոնք հասանելի են փոխանցման պահին եւ ապահովում են տեղեկությունների պահպանվածությունն ու պաշտպանությունը՝ դրանց չթույլատրված հասանելիությունից: Տեղեկությունները ֆաքսիմիլային կապի միջոցով ուղարկելու դեպքում փաստաթղթի բնօրինակը նույնպես պետք է ուղարկվի փոստային կապի միջոցով:

9. Գաղտնի տեղեկությունները

254. Այն տեղեկությունները, որոնք անդամ պետության օրենսդրությամբ համարվում են գաղտնի տեղեկություններ (ներառյալ առետրային, հարկային եւ այլ գաղտնի տեղեկություններ)՝ բացառությամբ պետական գաղտնիքի (պետական գաղտնիքների) կամ տարածման սահմանափակում ունեցող ծառայողական տեղեկությունների, ներկայացվում են ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին՝ անդամ պետության օրենսդրությամբ այդպիսի տեղեկությունների մասով սահմանված պահանջների պահպանմամբ:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն ապահովում է այդպիսի տեղեկությունների պաշտպանության անհրաժեշտ մակարդակը:

255. Շահագրգիռ անձի կողմից ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին ներկայացվող տեղեկությունները քննվում են որպես գաղտնի տեղեկություններ այն դեպքում, եթե այդ անձը ներկայացնում է հիմնավորումներ, որոնք վկայում են նաեւ այն մասին, որ այդ տեղեկությունների բացահայտումը մրցակցային առավելություն կտա երրորդ անձին կամ կհանգեցնի անբարենպաստ հետեանքների այդպիսի տեղեկություններ տրամադրած անձի կամ այն անձի համար, որից նա ստացել է այդպիսի տեղեկություններ:

256. Գաղտնի տեղեկություններ ներկայացնող շահագրգիռ անձինք պարտավոր են դրանց հետ միասին տրամադրել այդ տեղեկությունների ոչ գաղտնի տարբերակը:

Ոչ գաղտնի տարբերակը պետք է լինի բավարար չափով մանրամասն՝ գաղտնի տարբերակով ներկայացված տեղեկությունների էությունը հասկանալու համար:

Բացառիկ դեպքերում, երբ շահագրգիռ անձը չի կարող տրամադրել գաղտնի տեղեկությունների ոչ գաղտնի տարբերակը, ապա նա պետք է ներկայացնի հիմնավորում՝ մանրամասն նշելով այն պատճառները, որոնց հիման վրա ոչ գաղտնի տարբերակի տրամադրումը հնարավոր չէ:

257. Եթե ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը որոշի, որ շահագրգիռ անձի կողմից ներկայացված հիմնավորումներով հնարավոր չէ ներկայացված տեղեկությունները որակել որպես գաղտնի տեղեկություններ, կամ եթե գաղտնի տեղեկությունների ոչ գաղտնի տարբերակը չներկայացրած շահագրգիռ անձը չի ներկայացնում գաղտնի տեղեկությունները ոչ գաղտնի տարբերակով ներկայացնելու անհնարինության հիմնավորում կամ ներկայացնում է այդպիսի հիմնավորում չհանդիսացող տեղեկություններ, ապա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը կարող է հաշվի չառնել այդ տեղեկությունները:

258. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը պարտավոր է չհրապարակել եւ երրորդ անձանց չփոխանցել գաղտնի տեղեկությունները՝ առանց այդպիսի տեղեկություններ տրամադրած շահագրգիռ անձի կամ սույն Արձանագրության 244-րդ կետում նշված անդամ պետությունների լիազոր մարմինների եւ երրորդ երկրներում անդամ պետությունների դիվանագիտական ու առեւտրային ներկայացուցչությունների գրավոր համաձայնության:

Դիմումատուների, ուսումնասիրության մասնակիցների, շահագրգիռ անձանց կամ սույն Արձանագրության 244-րդ կետում նշված անդամ

պետությունների լիազոր մարմինների եւ երրորդ երկրներում անդամ պետությունների դիվանագիտական ու առևտրային ներկայացուցչությունների կողմից ուսումնասիրությունն իրականացնելու նպատակով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմին ներկայացված գաղտնի տեղեկությունները հրապարակելու, անձնական օգուտ ստանալու, դրանք այլ ոչ նպատակային օգտագործելու համար ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձինք եւ աշխատակիցները կարող են զրկվել Միության շրջանակներում արտոնությունների եւ անձեռնմխելիության մասին միջազգային պայմանագրով նախատեսված արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից ու Հանձնաժողովի կողմից հաստատվող կարգով ենթարկվել պատասխանատվության:

Սույն Արձանագրությունը խոչընդոտ չէ, որպեսզի ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը բացահայտի այնպիսի տեղեկություններ, որոնք պարունակում են Հանձնաժողովի կողմից որոշումների ընդունման հիմքում ընկած պատճառները կամ այն ապացույցները, որոնց վրա Հանձնաժողովը հիմնվել է այնքանով, որքանով դա անհրաժեշտ է՝ այդ պատճառները կամ ապացույցները Միության դատարանում պարզաբանելու համար:

Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնում գաղտնի տեղեկությունների օգտագործման եւ պաշտպանության կարգը հաստատվում է Հանձնաժողովի կողմից:

10. Շահագրգիռ անձինք

259. Ուսումնասիրության իրականացման ընթացքում շահագրգիռ անձինք են համարվում՝

1) նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրություն իրականացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման

ուսումնասիրություն իրականացնելու դեպքում) արտադրողներն անդամ պետություններում.

2) անդամ պետություններում արտադրողների միությունները, որոնց մասնակիցների մեծամասնությունը նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրություն իրականացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրություն իրականացնելու դեպքում) արտադրողներ են.

3) արտադրողների միությունները, որոնց մասնակիցներն իրականացնում են նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրություն իրականացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքի (հակազնագցման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրություն իրականացնելու դեպքում) արտադրության ընդհանուր ծավալի ավելի, քան 25 տոկոսի արտադրությունը անդամ պետություններում.

4) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողը, օտարերկրյա արտադրողը կամ ներմուծողը եւ ապրանքների օտարերկրյա արտադրողների, արտահանողների կամ ներմուծողների միությունը, որի մասնակիցների զգալի մասն արտահանող երրորդ երկրից կամ ապրանքի ծագման երկրից տվյալ ապրանքի արտադրողներ, արտահանողներ կամ ներմուծողներ են.

5) արտահանող երրորդ երկրի կամ ապրանքի ծագման երկրի լիազոր մարմինը.

6) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն սպառողները, եթե նրանք օգտագործում են այդ ապրանքն արտադրանքի արտադրության մեջ եւ այդպիսի սպառողների միավորումները՝ անդամ պետություններում:

7) սպառողների հասարակական միավորումները (եթե ապրանքն առավելապես ֆիզիկական անձանց կողմից սպառման առարկա է):

260. Ուսումնասիրության ընթացքում շահագրգիռ անձինք գործում են ինքնուրույն կամ իրենց այն ներկայացուցիչների միջոցով, որոնք ունեն պատշաճորեն ձեւակերպված լիազորություններ:

Եթե շահագրգիռ անձն ուսումնասիրության ընթացքում գործում է լիազոր ներկայացուցչի միջոցով, ապա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն ուսումնասիրության առարկայի մասին բոլոր տեղեկությունները շահագրգիռ անձին փոխանցում է միայն այդ ներկայացուցչի միջոցով:

11. Ուսումնասիրության հետ կապված ընդունվող որոշումների մասին ծանուցումները

261. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը համացանցում՝ Միության պաշտոնական կայքում հրապարակում է ուսումնասիրության հետ կապված ընդունվող որոշումների մասին հետեւյալ ծանուցումները՝

ուսումնասիրությունն սկսելու մասին.

նախնական հատուկ, նախնական հակազնազգման կամ նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու մասին.

սույն Արձանագրության 104–րդ կետին համապատասխան հակազնազգման տուրքի հնարավոր կիրառման կամ սույն Արձանագրության 169–րդ կետին համապատասխան փոխհատուցման տուրքի հնարավոր կիրառման մասին.

հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրության ավարտի մասին.

ուսումնասիրության ավարտի մասին, որի արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգել է հակազնազգման կամ փոխհատուցման տուրք սահմանելու համար հիմքերի առկայության կամ համապատասխան պարտավորությունները հավանության արժանացնելու նպատակահարմարության մասին եզրակացությանը.

համապատասխան պարտավորությունները հավանության արժանացնելու առնչությամբ ուսումնասիրության ավարտի կամ կասեցման մասին.

ուսումնասիրության ավարտի մասին, որի արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգել է հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման կամ փոխհատուցման տուրք սահմանելու համար հիմքերի բացակայության մասին եզրակացությանը.

ուսումնասիրության առնչությամբ ընդունվող այլ որոշումների մասին:

Այդպիսի ծանուցումներն ուղարկվում են արտահանող երրորդ երկրի լիազոր մարմին եւ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնին հայտնի այլ շահագրգիռ անձանց:

262. Ուսումնասիրություն սկսելու մասին ծանուցումը հրապարակվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից ուսումնասիրությունն սկսելու մասին որոշումն ընդունվելու ամսաթվից սկսած 10 աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում եւ պետք է պարունակի՝

1) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի ամբողջական նկարագիրը.

2) արտահանող երրորդ երկրի անվանումը.

3) Միության մաքսային տարածք ներմուծման ավելացած ծավալի առկայության եւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության մասին վկայող փաստերի համառոտ շարադրանքը (հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում ընդունելու դեպքում).

4) այն տեղեկությունների համառոտ շարադրանքը, որոնք վկայում են գնագցող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման առկայության եւ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի կամ այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայության կամ անդամ պետությունների

տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման մասին (հակազնազցման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում ընդունելու դեպքում)։

5) այն հասցեն, որին շահագրգիռ անձինք կարող են ուղարկել իրենց կարծիքը եւ ուսումնասիրությանն առնչվող տեղեկությունները։

6) 25 օրացուցային օր տեւողությամբ ժամկետը, որի ընթացքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը շահագրգիռ անձանցից ընդունում է ուսումնասիրությանը մասնակցելու մտադրության մասին դիմումները։

7) 45 օրացուցային օր տեւողությամբ ժամկետը, որի ընթացքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը ուսումնասիրության մասնակիցներից ընդունում է հանրային լուսններ անցկացնելու մասին միջնորդությունները։

8) 60 օրացուցային օր տեւողությամբ ժամկետը, որի ընթացքում ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը շահագրգիռ անձանցից ընդունում է գրավոր մեկնաբանությունները եւ ուսումնասիրությանն առնչվող տեղեկությունները։

263. Նախնական հատուկ, նախնական հակազնազցման կամ նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու մասին ծանուցումը հրապարակվում է Հանձնաժողովի կողմից այդպիսի որոշում ընդունվելու ամսաթվից սկսած 3 աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում եւ պետք է պարունակի նաեւ հետեւյալ տեղեկությունները՝

1) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի անվանումը կամ արտահանող երրորդ երկրի անվանումը (եթե արտահանողի անվանումը հնարավոր չէ տրամադրել)։

2) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի՝ մաքսային հսկողություն իրականացնելու համար բավարար նկարագիրը։

3) գնագցող ներմուծման առկայության մասին դրական եզրակացության համար հիմքերը՝ նշելով գնագցման չափը եւ հաշվարկի մեթոդաբանությունն ընտրելու համար հիմքերի ու ապրանքի սովորական արժեքի եւ դրա արտահանման գնի համեմատության նկարագիրը (նախնական հակագնագցման տուրք սահմանելու դեպքում)։

4) սուբսիդավորվող ներմուծման առկայության մասին դրական եզրակացության համար հիմքերը՝ սուբսիդիայի առկայության փաստի նկարագրով եւ ապրանքի մեկ միավորի համար սուբսիդիայի հաշվարկված չափի մասին նշումով (նախնական փոխհատուցման տուրք սահմանելու դեպքում)։

5) անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ կամ նյութական վնասի, այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի առկայությունը կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցումը որոշելու համար հիմքերը։

6) ներմուծման ավելացած ծավալի, գնագցող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման եւ, համապատասխանաբար, անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղին հասցված լուրջ կամ նյութական վնասի, այդպիսի վնաս հասցնելու վտանգի կամ անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի ստեղծման էական կասեցման միջեւ պատճառահետեւանքային կապը որոշելու համար հիմքերը։

7) ներմուծման ավելացած ծավալի առկայության մասին դրական եզրակացության համար հիմքերը (նախնական հատուկ տուրք սահմանելու դեպքում)։

264. Սույն Արձանագրության 104–րդ կետին համապատասխան՝ հակագնագցման տուրքի հնարավոր կիրառման մասին ծանուցումը կամ սույն Արձանագրության 169–րդ կետին համապատասխան փոխհատուցման տուրքի հնարավոր կիրառման մասին ծանուցումը պետք է պարունակի՝

1) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքի՝ մաքսային հսկողություն իրականացնելու համար բավարար նկարագիրը։

2) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողի անվանումը, կամ արտահանող երրորդ երկրի անվանումը (եթե արտահանողի անվանումը հնարավոր չէ տրամադրել)։

3) սույն Արձանագրության 104-րդ կամ 169-րդ կետերում նշված պայմանների կատարումը վկայող տեղեկությունների համառոտ շարադրանքը։

265. Հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրության ավարտի մասին ծանուցումը հրապարակվում է ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից ուսումնասիրության ավարտի ամսաթվից սկսած 3 աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում եւ պետք է պարունակի ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի կողմից՝ իր տրամադրության տակ եղած տեղեկությունների վերլուծության հիման վրա արված հիմնական եզրակացությունները։

266. Ուսումնասիրությունն ավարտվելու մասին ծանուցումը, որի արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգել է հակազնագցման կամ փոխհատուցման տուրք սահմանելու համար հիմքերի առկայության կամ համապատասխան պարտավորությունները հավանության արժանացնելու նպատակահարմարության մասին եզրակացությանը, հրապարակվում է ուսումնասիրությունն ավարտվելու ամսաթվից սկսած 3 աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում եւ պետք է պարունակի՝

1) ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի վերջնական եզրակացության պարզաբանումը՝ ուսումնասիրության արդյունքների մասին.

2) այն փաստերի մատնանշումը, որոնց հիման վրա արվել է այդպիսի եզրակացություն.

3) սույն Արձանագրության 263-րդ կետում նշված տեղեկությունները.

4) ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն արտահանողների եւ ներմուծողների փաստարկներն ու պահանջներն ուսումնասիրության ընթացքում ընդունելու կամ չընդունելու պատճառների մատնանշումը.

5) որոշումներ ընդունելու պատճառների մատնանշումը՝ սույն Արձանագրության 48- 51-րդ կետերին համապատասխան:

267. Համապատասխան պարտավորությունները հավանության արժանացնելու առնչությամբ ուսումնասիրությունն ավարտվելու կամ կասեցվելու մասին ծանուցումը հրապարակվում է ուսումնասիրությունն ավարտվելու կամ կասեցվելու ամսաթվից սկսած 3 աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում եւ պետք է պարունակի այդ պարտավորությունների ոչ գաղտնի տարբերակը:

268. Ուսումնասիրությունն ավարտվելու մասին ծանուցումը, որի արդյունքներով ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը հանգել է հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոց սահմանելու համար հիմքերի բացակայության մասին եզրակացությանը, հրապարակվում է ուսումնասիրությունն ավարտվելու ամսաթվից սկսած 3 աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում եւ պետք է պարունակի՝

1) ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի վերջնական եզրակացության պարզաբանումը՝ ուսումնասիրության արդյունքների մասին.

2) այն փաստերի մատնանշումը, որոնց հիման վրա արվել է սույն կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված եզրակացությունը:

269. Ուսումնասիրությունն ավարտվելու մասին ծանուցումը, որի արդյունքներով սույն Արձանագրության 272-րդ կետին համապատասխան՝ կայացվել է միջոց չկիրառելու մասին որոշում, հրապարակվում է այդ որոշումը կայացնելու ամսաթվից սկսած 3 աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում եւ պետք է պարունակի հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման կամ փոխհատուցման միջոց չկիրառելու մասին Հանձնաժողովի կողմից որոշում

կայացվելու պատճառների պարզաբանումը՝ նշելով այն փաստերն ու եզրակացությունները, որոնց հիման վրա կայացվել է այդ որոշումը:

270. Ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինն ապահովում է իրականացվող ուսումնասիրությունների եւ կիրառվող միջոցների մասով՝ «Առետրի համաշխարհային կազմակերպության ստեղծման» մասին 1994 թվականի ապրիլի 15-ի Մարաքեշի համաձայնագրով նախատեսված բոլոր ծանուցումները սահմանված կարգով Առետրի համաշխարհային կազմակերպության իրավասու մարմիններ ուղարկելը:

271. Սույն Արձանագրության 261–270–րդ կետերի դրույթները, հաշվի առնելով համապատասխան տարբերությունները, կիրառվում են կրկնակի ուսումնասիրություններ սկսելու եւ ավարտելու մասին ծանուցումների նկատմամբ:

VII. Հատուկ պաշտպանական, հակազնազգման եւ փոխհատուցման միջոց չկիրառելը

272. Հանձնաժողովը ուսումնասիրության արդյունքներով կարող է հատուկ պաշտպանական, հակազնազգման կամ փոխհատուցման միջոց չկիրառելու մասին որոշում կայացնել նույնիսկ այն դեպքում, եթե այդպիսի միջոցի կիրառումը համապատասխանում է սույն Արձանագրությամբ սահմանված չափորոշիչներին:

Նշված որոշումը կարող է ընդունվել Հանձնաժողովի կողմից այն դեպքում, եթե շահագրգիռ անձանց կողմից ներկայացված բոլոր տեղեկությունների վերլուծության արդյունքների հիման վրա ուսումնասիրություն իրականացնող մարմինը նախապատրաստել է եզրակացություն այն մասին, որ այդպիսի միջոցի կիրառումը կարող է վնաս հասցնել անդամ պետությունների շահերին: Այդ որոշումը կարող է վերանայվել այն դեպքում, եթե դա ընդունելու համար հիմք հանդիսացած պատճառները փոփոխվել են:

273. Սույն Արձանագրության 272-րդ կետի երկրորդ պարբերության մեջ նշված եզրակացությունը պետք է հիմնված լինի անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի, ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն սպառողների (եթե նրանք այդ ապրանքն օգտագործում են արտադրանք արտադրելիս), եւ անդամ պետություններում այդ սպառողների միավորումների, սպառողների հասարակական միավորումների (եթե ապրանքն առավելապես ֆիզիկական անձանց կողմից սպառման ենթակա առարկա է) եւ տվյալ ապրանքը ներմուծողների շահերի ընդհանուր գնահատման արդյունքների վրա: Ընդ որում, այդպիսի եզրակացություն կարող է արվել միայն այն բանից հետո, երբ նշված անձանց ընձեռվել է նշված հարցի շուրջ իրենց մեկնաբանությունները ներկայացնելու հնարավորություն՝ սույն Արձանագրության 274-րդ կետին համապատասխան:

Այդ եզրակացությունը նախապատրաստելիս հատուկ նշանակություն պետք է տալ անդամ պետությունների համապատասխան ապրանքային շուկայում առետրի բնականոն ընթացքի եւ մրցակցության վիճակի ու անդամ պետությունների տնտեսության ճյուղի դրության վրա ներմուծման ավելացած ծավալի, գնագցող կամ սուբսիդավորվող ներմուծման ունեցած խաթարող ազդեցությունը վերացնելու անհրաժեշտությանը:

274. Սույն Արձանագրության 272-րդ կետի դրույթների կիրառման նպատակով նույնանման կամ ուղղակիորեն մրցակցող ապրանքի (հատուկ պաշտպանական ուսումնասիրություն անցկացնելու դեպքում) կամ նույնանման ապրանքը (հակագնագցման կամ փոխհատուցման ուսումնասիրություն անցկացնելու դեպքում) արտադրողներն անդամ պետություններում, դրանց միությունները, ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքը ներմուծողները եւ ներմուծողների միությունները, ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող ապրանքն սպառողները (եթե նրանք այդ ապրանքն օգտագործում են արտադրանք արտադրելիս) եւ անդամ պետություններում այդ սպառողների միավորումները, սպառողների հասարակական միավորումները (եթե ապրանքն

առավելապես ֆիզիկական անձանց կողմից սպառման ենթակա առարկա է) իրավունք ունեն սույն Արձանագրության 262-րդ կետին համապատասխան հրապարակվող ծանուցման մեջ սահմանված ժամկետում ներկայացնելու իրենց մեկնաբանությունները եւ տեղեկությունները նշված հարցի շուրջ: Այդ մեկնաբանությունները եւ տեղեկությունները կամ դրանց ոչ գաղտնի տարբերակը համապատասխան դեպքերում պետք է ներկայացվեն սույն կետում նշված այլ շահագրգիռ անձանց՝ դրանց հետ ծանոթանալու նպատակով, որոնք իրավունք ունեն ներկայացնելու իրենց պատասխան մեկնաբանությունները:

Սույն կետին համապատասխան տրամադրվող տեղեկությունները պետք է հաշվի առնվեն անկախ դրանց աղբյուրից՝ դրանց հավաստիությունը հաստատող օբյեկտիվ փաստերի առկայության դեպքում:

VIII. Եզրափակիչ դրույթներ

1. Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման եւ փոխհատուցման միջոցների կիրառման մասին որոշումները դատական կարգով բողոքարկելու առանձնահատկությունները

275. Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման եւ փոխհատուցման միջոցների կիրառման հետ կապված Հանձնաժողովի որոշումները եւ (կամ) գործողությունները (անգործությունը) վիճարկելու մասին գործերը քննելու կարգը եւ առանձնահատկությունները որոշվում են Միության դատարանի կանոնադրությամբ (Պայմանագրի 2-րդ հավելված) եւ Միության դատարանի կանոնակարգով:

2. Միության դատարանի որոշումների կատարումը

276. Հանձնաժողովն անհրաժեշտ միջոցներ է ձեռնարկում հատուկ, պաշտպանական, հակազնազցման եւ փոխհատուցման միջոցների կիրառմանը վերաբերող Միության դատարանի որոշումները կատարելու համար: Միության դատարանի կողմից Պայմանագրին եւ (կամ) Միության շրջանակներում կնքվող միջազգային պայմանագրերին անհամապատասխան ճանաչված Հանձնաժողովի որոշումը Հանձնաժողովի կողմից համապատասխանեցվում է Պայմանագրին եւ (կամ) Միության շրջանակներում կնքվող միջազգային պայմանագրերին՝ ուսումնասիրություն իրականացնող մարմնի նախաձեռնությամբ Միության դատարանի որոշումը կատարելու համար անհրաժեշտ կրկնակի ուսումնասիրություն իրականացնելու միջոցով:

Կրկնակի ուսումնասիրություն իրականացնելիս, հաշվի առնելով համապատասխան տարբերությունները, կիրառվում են ուսումնասիրության իրականացմանն առնչվող դրույթները:

Սույն կետով նախատեսված կրկնակի ուսումնասիրություն իրականացնելու ժամկետը, որպես կանոն, չի գերազանցում 9 ամիսը:

3. Ուսումնասիրության ընթացակարգերի վարչարարությունը

277. Սույն Արձանագրության կատարման նպատակով Հանձնաժողովը որոշումներ է ընդունում ուսումնասիրություն սկսելու, իրականացնելու, ավարտելու եւ (կամ) կասեցնելու ընթացակարգերի վերաբերյալ: Հանձնաժողովի կողմից ընդունված որոշումների արդյունքում չպետք է փոփոխվեն Պայմանագրի դրույթները, կամ դրանք չպետք է հակասեն այդ դրույթներին:

Հավելված

Երրորդ երկրների նկատմամբ հատուկ
պաշտպանական, հակազնազցման
(հակադեմփինգային) եւ փոխհատուցման
միջոցների կիրառման մասին
Արձանագրության

Հիմնադրույթ

**հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի հաշվեգրման եւ
բաշխման մասին**

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Հիմնադրույթով սահմանվում է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի (այսուհետ՝ Պայմանագիր) IX բաժնին համապատասխան սահմանված հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարներն անդամ պետությունների միջեւ հաշվեգրելու եւ բաշխելու կարգը: Նշված կարգը կիրառվում է նաեւ հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարներին հավելագրված տույժերի (տոկոսների) գումարների մասով՝ Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքին համապատասխան նախատեսված դեպքերում եւ կարգով:

2. Սույն Հիմնադրույթում օգտագործվող հասկացությունները կիրառվում են «Ներմուծման մաքսատուրքերի (համարժեք այլ տուրքերի, հարկերի եւ հավաքագրումների) գումարների հաշվեգրման ու բաշխման, դրանց՝ անդամ պետությունների բյուջեներ որպես եկամուտ փոխանցման կարգի մասին» արձանագրությամբ (Պայմանագրի 5-րդ հավելված), «Երրորդ երկրների նկատմամբ հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման եւ փոխհատուցման

միջոցների կիրառման մասին» արձանագրությամբ (Պայմանագրի 8-րդ հավելված) եւ Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքով սահմանված իմաստներով:

II. Հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարների հաշվեգրումն ու հաշվառումը

3. Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման, փոխհատուցման միջոցի կիրառման մասին Հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից սկսած հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի այն գումարները (բացառությամբ նախնական հատուկ, նախնական հակազնագցման, նախնական փոխհատուցման տուրքերի), որոնց վճարման պարտավորությունը Միության մաքսային տարածք ներմուծվող ապրանքների մասով ծագել է համապատասխան միջոցի կիրառումն սկսելու ամսաթվից, ենթակա են հաշվեգրման, բաշխման եւ անդամ պետությունների բյուջեներ փոխանցման՝ «Ներմուծվող մաքսատուրքերի (համարժեք այլ տուրքերի, հարկերի եւ հավաքագրումների) գումարների հաշվեգրման եւ բաշխման, դրանց՝ անդամ պետությունների բյուջեներ որպես եկամուտ փոխանցման կարգի մասին» արձանագրությամբ (Պայմանագրի 5-րդ հավելված) սահմանված կարգով եւ նորմատիվներով՝ հաշվի առնելով սույն Հիմնադրույթով սահմանված առանձնահատկությունները:

4. Սահմանված ժամկետներում բաշխված հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները մյուս անդամ պետությունների բյուջեներ չփոխանցելու կամ ոչ ամբողջությամբ փոխանցելու եւ հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարների բացակայության մասին այդ անդամ պետության լիազոր մարմնից տեղեկություններ չստանալու դեպքերում կիրառվում են «Ներմուծման մաքսատուրքերի (համարժեք այլ տուրքերի, հարկերի եւ հավաքագրումների) գումարների հաշվեգրման եւ բաշխման, դրանց՝

անդամ պետությունների բյուջեներ որպես եկամուտ փոխանցման կարգի մասին» արձանագրության 20-28-րդ կետերի դրույթները (Պայմանագրի 5-րդ հավելված), որոնք սահմանվել են անդամ պետությունների միջև ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրման եւ բաշխման համար:

5. Հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները ենթակա են հաշվեգրման ազգային արժույթով այն անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին, որտեղ դրանք ենթակա են վճարման՝ Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքին համապատասխան, այդ թվում՝ այդպիսի տուրքերի գանձման դեպքում:

6. Հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են վճարողների կողմից այն անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին, որտեղ դրանք ենթակա են վճարման՝ Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքին, առանձին հաշվարկային (վճարման) փաստաթղթերին (հանձնարարականներին) համապատասխան:

7. Հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները չեն կարող հաշվանցվել այլ վճարների կատարման դիմաց՝ բացի մաքսավճարների, ինչպես նաեւ տույժերի (տոկոսների) վճարման գծով վճարողների պարտքի մարման դիմաց հաշվանցումից (այսուհետ՝ պարտքի մարման դիմաց հաշվանցում):

8. Հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի վճարման դիմաց կարող են հաշվանցվել հարկեր ու հավաքագրումներ, այլ վճարներ (բացառությամբ Միության մաքսային տարածքի սահմաններից դուրս արտահանվող հում նավթի եւ նավթից (նավթամթերքից) ստացված ապրանքների առանձին կատեգորիաների նկատմամբ կիրառվող ներմուծման մաքսատուրքերի, ինչպես նաեւ արտահանման մաքսատուրքերի), որոնք մուտքագրվել են այն անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին,

որտեղ դրանք ենթակա են վճարման՝ Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքին համապատասխան:

Հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի վճարման գծով վճարողների պարտքի մարման դիմաց կարող են հաշվանցվել ներմուծման մաքսատուրքեր:

9. Լիազոր մարմիններն առանձին հաշվի են առնում՝

1) լիազոր մարմնի միասնական հաշվին հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի մուտքերի գումարները (վերադարձվող գումարները, պարտքի մարման դիմաց հաշվանցումները),

2) բաշխված հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները, որոնք փոխանցվել են մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին,

3) անդամ պետության բյուջե հաշվեգրված մուտքերի գումարները, որոնք առաջացել են այդ անդամ պետության կողմից հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերը բաշխելու արդյունքում,

4) մյուս անդամ պետություններից անդամ պետության բյուջե մուտքագրված հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները,

5) հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերը բաշխելու արդյունքում առաջացած գումարների փոխանցման գծով անդամ պետության պարտավորությունները չկատարելուն, ոչ ամբողջությամբ կատարելուն եւ (կամ) ոչ ժամանակին կատարելուն հանգեցրած սույն Հիմնադրույթի խախտման համար անդամ պետությունների բյուջեներ մուտքագրված տոկոսները,

6) հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի այն գումարները, որոնց փոխանցումը մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին կասեցվել է:

10. Սույն Հիմնադրույթի 9-րդ կետում նշված մուտքերի գումարները յուրաքանչյուր անդամ պետության կողմից առանձին արտացոլվում են բյուջեի կատարողականի մասին հաշվետվություններում:

11. Լիազոր մարմնի միասնական հաշվին անդամ պետության օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրը մուտքագրված հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարներն արտացոլվում են հաշվետու տարվա համար բյուջեի կատարողականի մասին հաշվետվության մեջ:

12. Անդամ պետության օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրվա ընթացքում բաշխված հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները փոխանցվում են այդ անդամ պետության բյուջե եւ մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին անդամ պետության ընթացիկ տարվա երկրորդ աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ, ինչպես նաեւ արտացոլվում են հաշվետու տարվա համար բյուջեի կատարողականի մասին հաշվետվության մեջ:

13. Մյուս անդամ պետությունների օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրվա ընթացքում անդամ պետության բյուջե մուտքագրված՝ հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի բաշխումից առաջացած եկամուտների՝ մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններից ստացված գումարներն արտացոլվում են ընթացիկ տարվա համար բյուջեի կատարողականի մասին հաշվետվության մեջ:

14. Լիազոր մարմնի միասնական հաշվի վրա գտնվող դրամական միջոցների նկատմամբ բռնագանձում չի կարող տարածվել դատական ակտերի կատարման կարգով կամ որեւէ այլ եղանակով՝ բացառությամբ մաքսային վճարների, հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաեւ տույժերի (տոկոսների) վճարման գծով Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքին համապատասխան պարտքի բռնագանձման դեպքերի:

15. Նախնական հատուկ, նախնական հակազնագցման, նախնական փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են (գանձվում են) ազգային արժույթով այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված հաշվին, որի մաքսային մարմինները գանձում են նախնական հատուկ, նախնական հակազնագցման, նախնական փոխհատուցման տուրքերը:

16. «Երրորդ երկրների նկատմամբ հատուկ, հակազնագցման եւ փոխհատուցման միջոցների կիրառման մասին» արձանագրությամբ (Պայմանագրի 8-րդ հավելված) սահմանված դեպքերում նախնական հատուկ, նախնական հակազնագցման, նախնական փոխհատուցման տուրքի վճարված (գանձված) գումարները, ինչպես նաեւ նախնական տուրքերի համապատասխան տեսակների գանձման համար սահմանված կարգով վճարված հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները ենթակա են հաշվանցման հատուկ, հակազնագցման, փոխհատուցման տուրքերի դիմաց եւ հաշվեգրման այն անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին, որտեղ դրանք վճարվել են «Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման, փոխհատուցման միջոց կիրառելու (դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու, ապրանքի բաղադրիչ մասերի եւ (կամ) դրա ածանցյալների վրա տարածելու) մասին» Հանձնաժողովի համապատասխան որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից հետո 30 աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ:

«Երրորդ երկրների նկատմամբ հատուկ, հակազնագցման եւ փոխհատուցման միջոցներ կիրառելու մասին» արձանագրությամբ (Պայմանագրի 8-րդ հավելված) սահմանված դեպքերում հակազնագցման տուրքերի վճարման ապահովման գումարները ենթակա են հաշվանցման հակազնագցման տուրքերի դիմաց եւ հաշվեգրման այն անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին, որտեղ դրանք վճարվել են «Հակազնագցման միջոցի կիրառման մասին» Հանձնաժողովի համապատասխան որոշումն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից հետո 30 աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ:

III. Հատուկ հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները վերադարձնելը

17. Նախնական հատուկ, նախնական հակազնազցման, նախնական փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաև նախնական հակազնազցման, նախնական փոխհատուցման տուրքերի գանձման համար սահմանված կարգով գանձվող հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները վճարողին են վերադարձվում «Երրորդ երկրների նկատմամբ հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման եւ փոխհատուցման միջոցների կիրառման մասին» արձանագրությամբ (Պայմանագրի 8-րդ հավելված) սահմանված դեպքերում՝ այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, որտեղ վճարվել են (գանձվել են) նշված տուրքերը (եթե Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքով այլ բան սահմանված չէ):

18. Հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները վերադարձվում են այն անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան, որտեղ վճարվել են (գանձվել են) նշված տուրքերը (եթե Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքով այլ բան սահմանված չէ)՝ հաշվի առնելով սույն Հիմնադրույթը:

19. Հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները վճարողին վերադարձվում են եւ պարտքի մարման դիմաց հաշվանցվում են ընթացիկ օրվա ընթացքում՝ լիազոր մարմնի միասնական հաշվից լիազոր մարմնի միասնական հաշվին մուտք եղած, ինչպես նաև հաշվետու օրվա ընթացքում հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի վճարման դիմաց հաշվանցված հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարների սահմաններում՝ հաշվի առնելով հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի այն գումարները վերադարձնելը, որոնք հաշվետու օրվա ընթացքում անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից չեն ընդունվել վճարման համար՝ բացառությամբ սույն Հիմնադրույթի 20-րդ կետով սահմանված դեպքերի:

20. Հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի գումարները վճարողին վերադարձվում են եւ պարտքի մարման դիմաց հաշվանցվում են հաշվետու օրվա ընթացքում Ղազախստանի Հանրապետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվից՝ հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի այն գումարների սահմաններում, որոնք մուտքագրվել են (հաշվանցվել են) Ղազախստանի Հանրապետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին՝ գումարները վերադարձնելու (հաշվանցելու) օրը:

21. Հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի՝ վերադարձմանը եւ (կամ) պարտքի մարման դիմաց հաշվանցմանը ենթակա գումարները սահմանվում են ընթացիկ օրվա ընթացքում՝ նախքան հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի մուտքագրված գումարները անդամ պետությունների միջեւ բաշխելը:

22. Հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերը վերադարձնելու եւ (կամ) դրանք պարտքի մարման դիմաց հաշվանցելու համար միջոցների անբավարար լինելու դեպքում սույն Հիմնադրույթի 19-րդ եւ 20-րդ կետերին համապատասխան, գումարների նշված վերադարձը (հաշվանցումը) իրականացնում է անդամ պետությունը հետագա աշխատանքային օրերի ընթացքում:

Վճարողին հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերը ժամանակին չվերադարձնելու համար տույժերը (տոկոսները) վճարողին են վճարվում համապատասխան անդամ պետության բյուջեից եւ չեն ներառվում հատուկ, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքերի մեջ:

IV. Լիազոր մարմինների միջեւ տեղեկությունների փոխանակումը

23. Սույն Հիմնադրույթը կատարելու համար անհրաժեշտ տեղեկությունների փոխանակումը լիազոր մարմինների միջեւ իրականացվում է Հանձնաժողովի՝

այդպիսի տեղեկությունների փոխանակման կարգը, ձևերը եւ ժամկետները սահմանող որոշմանը համապատասխան:
